The Dibner Library
of the History of
Science and Technology

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

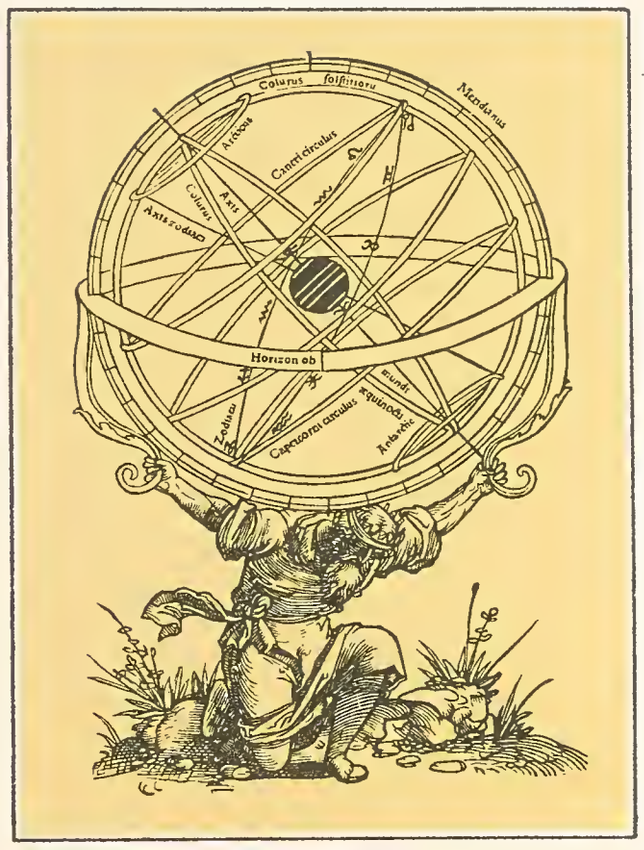

Ha. 14.281 (w. Titel: "memorabilibus" statt "memorabilium")
b. 111
1 x x
Parcen dt
346, 1720
Placker
5116
Venetiis per
Jodk. Pianoccato

"BI"

SOLINVS DE MEMORABILIBVS MVNDI.

CAIIVLii Solini rerẽ memorabiliũ colectáeæ. Solius Autio Salutẽ

Vm & Aurium clementia; & optimarũ artium studiis præsta-
re te cæteris sentiam. Idque oppido expertus de beniuolentia
tua nihil temere perceperim; reputaui examen opusculi isti-
us tibi potissimum dare; cuius uel industria promptus suffragium
uel benignitas ueniã spondebat faciliorẽ. Liber est ad compendium
præparatus; quantunq; ratio passa est; ita moderate repressus; ut nec
prodiga sit in eo copia; nec damnosa concinitas. Cui si animum pro-
prius intenderis uelut fermentũ cognitionis magis ei inesse; quã bras-
duisse loquentiæ deprehẽdes. Exquisitis. n. aliquot uoluminibus stu-
largiume impendio fateor; ut a notioribus referrem pedẽ. & remo-
theas es imorarer. Locorum commemoratio plurimum tenet i quã
partem fert me inclinatiorem uniuersa materies; quorum commemi
nisse ita uisum est ut inclytos terrarum situs; & insignes tractus maris
seruata orbis distinctiõe suo quoq; ordini redderemus. Inseruimus;
pleraq; differenter congruentia; ut si nihil aliud saltẽ ipa uarietas le-
gentium fastidio mederet. Inter hæc hoium & animaliũ naturas expl.
simus; additis paucis de arboribus. Et lapidibus exoticis; de extima-
rum gentium formis; de ritu dissono abditarum nationum. nõnullis
etiam dignis memoratu quæ preternittere in curiosũ uidebat; quo-
rum auctoritas quod in primis industriæ tuæ insinuatum uelim; de
scriptoribus manat receptissimis. quid enim afferre nouum possimus
quod proprium nostrum esse possit; cum nihil omiserit antiquita-
tis diligentia quod intactum ad hoc usq; æui permaneret. Quapro-
pter quæso ne de presenti tempore editionis istius fidem libres quoni
am quid uestigia monete ueteris persecuti opiniones uniuersas elige
re maluimus; potiusq; innouare. Ita si qua ex istius secus q; opto in ani
mum tuum uenerint; des uelim infantiæ meæ ueniã; nam constantia
ueritatis penes eos est quos secuti sumus; sicut ergo qui corporum for
mas æmulantur postpositis quæ reliqua sunt ante omnia effigiãt mo
dum capitis; nec prius lineas destinant in membra alia q; ab ipa ut ita
dicam figuratum arce auspiciũ faciant incohandi. Nos quoq; a capite
orbis; idest ab urbe Roma principiũ capsemus; quanuis nihil sup erat
relinquerint doctissimi auctores; quod in nouum nostrum præconiũ
poscit iuscitari; ac superuacuum pene sit religere tramitem decursũ
tot ialibus tñ prorsus dissimulata sit originem eius quãta ualemus
psequemur fi de; qd añ omnia demittere i pectus tuũ uelĩ ac scribeř.

• Canna
: Colon
:˙ Suppostng
/ Virgula

DSI

G
113
S68
1493
SCDIRB

De origine & temporibus urbis Romæ & mensibus & diebus intercalaribus. ·A· Capitulum.i.

VNT qui uelint urbis romæ uocabulum ab Euandro primum datum: cū oppidū ibi offendisset: qđ extructum antea ualentiam dixerat iuuentus latina seruataq; significatiōe impositi prius nominis Rom mam græce idest ualentiam nominatam: quā arcades q i excelsa pte mōtis habitasset: deriuatū deinceps ut tutissima urbiū arces uocarent. Heraclidi placet troia capta quosdā ex achiuis in ea loca ubi nunc roma é deuenisse p tyberi: deinde suadēte Romano bilissima captiua: q his comes erat incēsis nauibus posuisse sedes: instruxisse mœnia: & oppidū ab ea romā uocauisse. Agathocles scribit Romā nō captiuā ut supradictū é fuisse: sed ascānio nātā Aeneæ neptē appellatiōis istius cām fuisse. Tradit ēt ppriū romæ nomē: uerū tame uetitū publicari: q q dā i quo minus iclaresceret: cerimoniaq; arcana sanxerunt ut hoc pacto notitiā eius aboleret fides placitæ taciturnitatis. Deniq; Valerius Soranus qđ cōtra iterdictū id eloq ausus sit ob meritū pfanæ uocis neci datus. Inter antiq ssimas sane religiōes sacellū colitur angeronæ: cui sacrificatur ante diem. xii. kaleñ. ianuarias: quæ diua præsul silentii ipsius pnexo obsignatoq; ore simulacrum habet.

De temporibus urbis conditæ. Capitulum.ii.

Mbiguitatū qstio nos excitauit: q. q dā ibi multo añ Romulū cōdita sit. Quippe arā Herculis quā uouerat si amissas boues reppisset pūito Caco pri iuētori dicauit: q Cacus hitauit locū: cui saline nomē é: ubi trigemina nūc porta: Hic ut Cælius tradit: cū a tarchōte thyrrheo ad quē legatus uenerat missus Marsiæ regi socio megale phrygi custodiæ foret datus. Frustratus uicula uñ uenerat rdiit: psidiis aplioribus occupato circa uulturnū & cāpaniā regno. dū tractat ēt ea q cōcesserāt i arcadū iura. duce Hercule: q tūc forte aderat oppsius é Megalesabini rcepūt. disciplinā augurādi ab eo docti. Suo quoq; numini idē Hercules istituit ārā: q maxima apd pōtifices habet: cū se ex Nicostrata Euādri mre: q a uaticinio carmetis dicta é imortalē cōperisset Cōceptū etiā intra quod ritus sacrorum factis bouicidiis docuit potitios. Sacellum Herculis in boario foro est in quo argumenta & conuiuii & maiestatis ipsius remanēt: Nā diuinitus neq; muscis illo neq; canibus ingressus é Eteni cū uiscerationē sacrificolis dant muscaq; deū dr ipcatus: clauā uero i aditu reliqsse: cuius oliatū refugerāt canes. id usq; nūc durat. Aedé ēt q Saturni ærariū fert comites eius cōdiderūt ihonorē Saturni: quē cultorē regiōis illius agnouerūt extitisse. idē ex mōte capitolinū saturnū noiauerūt. castelli quoq; qđ excitauerāt

Carmentalis porta portā appellauerūt saturniā: q postmodū pādana uocitata ē. Pars ēt capitolini mōtis infima habitaculū Carmētæ fuit: ubi & Carmentis nūc fanū ē: aqua carmētali portæ nomen datum est. Palatinū nemo dubitauit quin arcades habeat auctores: a quibus primum pallātum opidum constitutum. quod aliquandiu obrigines habitauerunt: & propter incommodum uicinæ paludis: quam præterfluens thyberis fecerāt profecti rheate postmodum reliquerunt. Sūt qui uelit a balatibus ouium mutata l'ttera: uel a Pale pastorali. dea: aut ut Silenus p bat. ab Hiperborea Pallantis filia quā Hercules ibi cōpressisse uisus est nomen monti adoptatum. Sed quanquam ista sic congruant palā est prospero illi augurio deberi romāi nominis gloriam. Maxime: cū annorum ratio faciat cardinem ueritati. Nam ut affirmat Varro auctor diligentissimus romā cōdidit Romulus Marte genitus: & rhea Siluia: uel ut nonnulli Marte & illia dictaque primum est roma quadrata: q̄ ad æquilibriū foret posita ea incipit a silua: q̄ est i area Apollinis & adsupciliū scalar& Caci hēt terminū ubi tuguriū fuit Faustuli Ibi Romulus mā sitauit q auspicato muror& fū damēta iecit duodeuigīti natus an os. xi. kal. maii hora post secū dā an tertiam sicut Lutius Tarrutius prodidit, mathematicor& nobilissimus loue in piscibus. Saturno. Venere Marte Mercurio i scorpiōe. Sole i tauro: luna i libra cō

Saturnalia mense decembri celebrabant erat aut d sanguine Dionis plen lascivia. Na prio die ad sagrum dissolut comūnio Saturnalia clamitabant. Bella Gre dicebant sine nephas habebat p regnū eius (scilt Saturni) tempa sacrificia fuerat multo bello vetera multo pfectatasa hactenus que ea fuit vt romani eden Saturni crarem esse voluerat. q̄ multa sub eo finem in Italia fuisse ro mani. Dine q̄ sub illo nihil erat nisi pacatu. Nec seguaz so ant libertas discriminata. Vn et pgnas a nocte hac eden Dicebant et pluor quod signū libertat erat tegendi gestabat et rum et vocem eius. Opis tam stagn quā sacrum volunt q̄ in Saturnū gnē vertebat vt facē agrot ia ab hostib. tacto. et Saturnalia et Opalia celebrarent et dni passim in semis festis quib. pacatis labor indulsit. Et quē pro mittebant pro ea pro vico remittebant apophoreta dicebant. In fine decem hospitale dz.

Nota. Januarij exordiū anni dz apud Ouidiū pro hoc festo. Nota: Ad rampū martis remembat populū ad exercitū magistratū et alia suffragia dabant a romano populo pro

Carmentalis porta hodie Fabia porta sobrenombrada Valo

Romulus Valo

Paulus Valo

Capua Valo

Collis Valo

Januario Valo

Sancta Valo

Burgonia Valo

Olympia Valo

pbatiōis olympiadis septiæ ãno secūdo Pōponio Attico: & M. Tullio olympiadis sextæ anno tertio. Collatis igit nr̃is & græcoꝝ tpibus iuenimus incipiente olympiade septima romã cōditam ãno post ilią captū q̃dringentesimo tertio. Quippe cartamen olympicū q̃d Hercules in honorem ataui materni Pelopis ediderat ītermissū iphitus Elæus filius eius instaurauit post excidiū troiæ ãno quadrigentesimo octauo. Ergo ab iphito nūerat. Olīpias pria. Ita sex mediis olympiadibus interiectis. quibus singulis ãni quaterni ꝑputãt cū septimo cœptãte olipiade roma cōditã est; iter exortū urbis & troiã captã iure esse ãnos. cccc xxxiii. cōstat. Huic argum̃to illud accedit: q̃ cū Caius Pōpeius Gallus & Qū. Veranius ãno urbis cōditæ octingentesimo primo fuerūt cōsules. Cōsulatu eoꝝ olipias septia & ducentissima actis publicis ãnotata est; q̃ter ergo multiplicatis sex & ducētis olipiadibꝰ erūt ãni octigenti. xxiiii. q̃bus septiæ olipiadi ãnectendus ē unus ãnus ut ī solidū colligãt. Dcccxxv. ãni. Ex q̃ sũma detractis q̃ttuor de uigīti ãnos olīpiadū retro sex mãifeste ãni. dccc. &. i. reliq fiẽt. Qua pp cũ octigentesimo primo ãno urbis cōditæ ducentesima septia olipias cōputet; par est roma septimæ olympiadis ãno primo credi cōditã. In qua regnatū est ãnis ducentis quadragītauno. Decem uiri creati anno trecentessimo scdo. Primū pūitū bellum ãno trecentesimo octuagesimo octauo. Scdm quigentesimo trigesimoquito. Tertium sexcentesimo quarto. Sociale sexcentesimo. lxii. ad Hirtium & C. Pansam consules ãni. dccx. quoꝝ cōsulatu Cæsar Aug & cōsul creatus est octauū decimum ãnum agens; qui pricipatum ita īgressus est; ut uigilãtia illius nō mō secuꝝ; ueꝝ etiã tutum ipium esset; q̃d tps ferme solum reptum; est quo plurimum & arma cessauerīt; & īgeia floruerit. s. me in meriti iustitia lãgueſcerent uirtutis opa bellis qescentibus: Tunc. n. primum cursus ãnui pspecta rō q̃ a reꝝ origie ꝑfunda caligine tegebat. Nã añ Augu. Cæsarem icerto mō ãnum cōputabãt q apud ægyptios q̃ttuor mensibus termiabat. apud arcades tribus: apud arcbanas sex: in italia apud lauinios. xiii. quoꝝ ãnus recentis septuagita quattuor diebus ferebat. Romani in initio ãnum decem mensibus cōputauerunt a martio auspicãtes. adeo ut eius die pria de aris uestalibus ignes accenderent mutarent ueteribus uirides laureas. Senatus populus comitia agerent matronæ seruis suis cœnas pōerent; sicuti saturnalibus dñi. Ille ut honore ꝓmptius obsequium ꝓuocarent. Hi quasi grætiã repensarent perfecti laboris Maxieq; hunc mensem pricipem testãt fuisse. Et ab hoc qntus erat: qntilis dictus est. Deinde numero decurrente december solemnem numeꝝ finiebat ītra diem tricentesimum q̃rtum. Tunc. n. iste numerus explebat ãnum: ita ut sex menses trice-

Decemuiros ... nua prius erat legum ferendarum missi sunt eum tres Athenas legati qui mutuas leges Solonis perscrent ... et mores aliarum ciuitatum noscerent ... fuerunt. Hermodorus Posthumius. Iulius Manlius. Et Publius Sulpitius ... Postea ... scripserunt decem uiri ... suo arbitratu leges promulgarent et ita fecerunt ... Appius Claudius. Lucius Genucius. Publius Sestius. Lucius Petilius. Caius Julius. Aulus Manlius vel Manlius Publius Sulpitius. P. Curiatius. Thomulus. Sextius Posthumius ...

Annus ... est solis anfractus ... per duodecim signa ... ad eundem locum ... unde cepit annus ... Alii Annum dicunt a Potuana ... ab Ianuario ... mense ... cum sol. Ariete ...

Saturnalia mense decembri celebrabant erat aut de sanguine
Dei plena lactitia. Ita prius die ad sacrum dissolute omnia
Saturnalia clamitabant. Bella diis deabus sumere nephas habebat. In
regni eius (scilicet saturni) tempora fabulosa fuerat multo latius vocata
multis historiarum latebris quo ea fuit vt crouani eidem saturni
carcer esse voluerint. Et multa sub eo fuisse de Italia fassi
sunt. Item quod sub illo nihil erat regi peculiare. Nec seruabatur
aut libertas discriminata. Vnus et populus a nocentibus eadem
deus et pilos quod signum libertatis erat tota sereno luctus penitebatur
deus optabant. Dies quidem festum volunt quo in saturnos
et opi eius. Opis tam fingunt quia fertur fuisse et opulenta
opum inuentrix vt facium agros ea ab herba condito et Sapie
nalia et opalia celebrasse et deus passim in suis reperit
pecora sibi munia. Et quia pro mitebant famuli
coppualia pice vino commitebant apophoreta dicebant. In fine
deum hospitale dz.

Nota. Ianuarius consulatus anni dz apud Ouidium pro lib
dotes. Nota. Ad campum martium conuenebat populus ad comitia
magistratus et alia suffragia. Dabant autem populo pridie
mensis Maij.

Subastari vel Byanty

Carmentalis porta portá appellauerũt saturniá: q postmodũ pãdana uocitata ẽ. Pars ẽt capitolini mõtis infima habitaculũ Carmẽtæ fuit: ubi & Carmentis nũc fanũ ẽ: aqua carmẽtali portæ nomen datum est. Palatinũ nemo dubitauit quin arcades habeat auctores: a quibus primum pallãtum opidum constitutum. quod aliquandiu obrigines habitauerunt: & propter incommodum uicinæ paludis: quam præterfluens thyberis fecerat profecti rheatẽ postmodum reliquerunt. Sũt qui uelit a balatibus ouium mutata l ttera: uel a Pale pastorali. dea: aut ut Silenus pbat. ab Hiperborea Pallantis filia quã Hercules ibi cõpressisse uisus est nomen monti adoptatum. Sed quanquam ista sic congruant palã est prospero illi augurio deberi romãi nominis gloriam. Maxime: cũ annorum ratio faciat cardinem ueritati. Nam ut affirmat Varro auctor diligentissimus romã cõdidit Romulus Marte genitus: & rhea Siluia: uel ut nonnulli Marte & illia dictaque primum est roma quadrata: q ad æquilibriũ foret posita ea incipit a silua: q̃ est i area Apollinis & adsupciliũ scalar& Caci hẽt terminũ ubi tugurriũ fuit Faustuli Ibi Romulus mãsitauit q auspicato murorũ fũdamẽta iecit duodeuiginti natus ãnos. xi. kal. maii hora post secũdã ãn tertiam sicut Lutius Tarrutius prodidit, mathematicor& nobilissimus loue in piscibus. Saturno. Venere Marte Mercurio i scorpiõe. Sole i tauro: luna i libra cõstitutis. & obseruatã d einceps ne qua hostia parilibus: cæd erẽt: ut dies iste a sãguine eẽt purus cuius significationẽ de partus Iliæ tractã uolũt idẽ. Romulus regnauit annos septẽ & trigita d cecinẽsibus egit primũ triũphũ. & Aeroni regi eor& detraxit spolia: q Ioui pheretrio primus suspẽdit. & opima dixit. Rursũ de ãtenãtibus triũphauit. De uenetibus tertio. Apud capæ paludẽ nonis quintilibus apparẽr nõ desinit Cæteri rges q bus hitauerũt dicemus locis. Tatius Tarce ubi nũc ẽ ædes Iunonis mõetæ. q ãno. v. q̃ igressus urbẽ fuerat a laurẽtibus iter emptus septima & uigesima olympiade homine exuit. Numa icolle primũ q riali. Deide pp ædẽ Vestræ i rgia: q adhuc ita appellat: q regnauit ãnis tribus & q̃d ragita: sepultus sub lãiculo. Tullius Hostilius i uelia: ubi postea deũ penatũ ædes facta ẽ q regnauit ãnos duos & trigita obiit olympiade q̃nta & trigesima. Ancus Martius i summa sacra uia ubi ædes lariũ ẽ: q regnauit ãnos. iiii. & uigiti obiit olympiade prima & q̃dragesima: Tarq̃nius priscus ad mugoniã portã supra sũmã nouã uiã q regnauit annos octo & triginta. Seruius Tulus æsquiliis supra cliuũ urbicũ: q regnauit annos. xlii. Tarquinius supbus & ipse etiã æsquiliis supra cliuũ publiũ fagutalẽ lacũ: q regnauit ãnis quiq; & uigiti. Cicio romã duodecima olympiade placet cõditã. Pictor octaua Nepoti Cor. & Luctatio opiniõe s. Erathostenis & appollodori cum

Dionysius

Paxilla

Capua pul?

Collis. quir.

Iaruale

Sacra

Hugonia

Olympia ludi erant qui in honore Ioris olympii apud Pisam et Elden graue oppidum celebrabant hoc est gymnicũ certamẽ q̃ fuit ãno fere plebis victoriã corona equoleastreo decat hos ludos constituit Hercules Ioui in honore Vt aut Lactantius q̃ amator fuisse dicitur Pelopis eq consanguinei. Nam alcmena que hercule peperit fuit filia Persidis q̃ ne Pelope et hyppodamea orta est. Denq; ita q̃ per Olympiadas numerabant. Fuit autẽ una Olympias teste Eusebio cesariensi in cremo (= tyali) regnãte in hierusalẽ Ionatha vel Ionathan Anno nõ agesimo quarto. sic q̃ quattuor milia et q̃ngentos ẽ.

pbatiōis olympiadis septiæ ãno secūdo Pōponio Attico: & M. Tullio olympiadis sextæ anno tertio. Collatis igit nr̃is & græcoꝝ tpibus iuenimus incipiente olympiade septima romã cōditam ãno post ilią captū q̃dringentesimo tertio. Quippe cartamen olympicū q̃d Hercules in honorem ataui materni Pelopis ediderat ītermissū iphitus Elæus filius eius instaurauit post excidiū troiæ ãno quadrigentesimo octauo. Ergo ab iphito nūerat. Olīpias pria. Ita sex mediis olympiadibus interiectis. quibus singulis ãni quaterni ꝑputãt cū septimo cœptãte olipiade roma cōditã est; iter exortū urbis & troiã captã iure esse ãnos. cccc xxxiii. cōstat. Huic argum̃to illud accedit: q̃ cū Caius Pōpeius Gallus & Qū. Veranius ãno urbis cōditæ octingentesimo primo fuerūt cōsules. Cōsulatu eoꝝ olipias septia & ducentissima actis publicis ãnotata est; q̃ter ergo multiplicatis sex & ducētis olipiadibꝰ erūt ãni octigenti. xxiiii. q̃bus septiæ olipiadi ãnectendus ē unus ãnus ut ī solidū colligãt. Dcccxxv. ãni. Ex q̃ sũma detractis q̃ttuor de uigīti ãnos olīpiadū retro sex mãifeste ãni. dccc. &. i. reliq fiẽt. Qua pp cũ octigentesimo primo ãno urbis cōditæ ducentesima septia olipias cōputet; par est roma septimæ olympiadis ãno primo credi cōditã. In qua regnatū est ãnis ducentis quadragītauno. Decem uiri creati anno trecentessimo scdo. Primū pūitū bellum ãno trecentesimo octuagesimo octauo. Scdm quigentesimo trigesimoquito. Tertium sexcentesimo quarto. Sociale sexcentesimo. lxii. ad Hirtium & C. Pansam consules ãni. dccx. quoꝝ cōsulatu Cæsar Aug & cōsul creatus est octauū decimum ãnum agens; qui pricipatum ita īgressus est; ut uigilãtia illius nō mō secuꝝ; ueꝝ etiã tutum ipium esset; q̃d tps ferme solum reptum; est quo plurimum & arma cessauerīt; & īgeia floruerit. s. me in meriti iustitia lãgueſcerent uirtutis opa bellis qescentibus: Tunc. n. primum cursus ãnui pspecta rō q̃ a reꝝ origie ꝑfunda caligine tegebat. Nã añ Augu. Cæsarem icerto mō ãnum cōputabãt q apud ægyptios q̃ttuor mensibus termiabat. apud arcades tribus: apud arcbanas sex: in italia apud lauinios. xiii. quoꝝ ãnus recentis septuagita quattuor diebus ferebat. Romani in initio ãnum decem mensibus cōputauerunt a martio auspicãtes. adeo ut eius die pria de aris uestalibus ignes accenderent mutarent ueteribus uirides laureas. Senatus populus comitia agerent matronæ seruis suis cœnas pōerent; sicuti saturnalibus dñi. Ille ut honore ꝓmptius obsequium ꝓuocarent. Hi quasi grætiã repensarent perfecti laboris Maxieq; hunc mensem pricipem testãt fuisse. Et ab hoc qntus erat: qntilis dictus est. Deinde numero decurrente december solemnem numeꝝ finiebat ītra diem tricentesimum q̃rtum. Tunc. n. iste numerus explebat ãnum: ita ut sex menses trice-

Decemuiros ... nua prius erat legum ferendarum missi sunt eum tres Athenas legati qui mutuas leges Solonis perscrent ... et mores aliarum ciuitatum noscerent ... fuerunt. Hermodorus Posthumius. Iulius Manlius. Et Publius Sulpitius ... Postea ... scripserunt decem uiri ... suo arbitratu leges promulgarent et ita fecerunt ... Appius Claudius. Lucius Genucius. Publius Sestius. Lucius Petilius. Caius Julius. Aulus Manlius vel Manlius Publius Sulpitius. P. Curiatius. Thomulus. Sextius Posthumius ...

Annus ... est solis anfractus ... per duodecim signa ... ad eundem locum ... unde cepit annus ... Alii Annum dicunt a Potuana ... ab Ianuario ... mense ... cum sol. Ariete ...

nũ dies eẽnt quattuor reliq triccis & singulis explicarẽt: sed qm̃ rõ il la añ Numã a lũæ cursu discrepat lũari cõputatiõe, annũ pæquerunt qnquaginta & uno die adiectis. Vt ergo pficerẽt. xii. mẽses de sex mẽ sibus prioribus detraxerũt dies singulos. eosq; qnquagita istis & uni diebus adnexuerũt: factiq; qnq̃ginta septẽ diuisi sũt in duos menses: quoꝝ alter. xxix. alter. xxviii. diebus agebãt. Sic ánus hẽre qnq; & qui quaginta & trecẽtos dies cœpit. Postmodũ cũ plpiceret tenere annũ clausũ intra dies quos supradixius qñ q dẽ apperet solis meatũ non añ tricẽtesimũ sexagesimũ quitũ dié abũdãte, insup q̃drãtis pticu la zodiacũ cõficere decursũ quadrãtẽ illũ & decẽ dies addiderũt: ut ad liq dũ ánus trecẽtis sexagita quinq; diebus & quadrãte cõstaret ob seruatiõe iparis nũeri: quẽ Pythagoras mõuit ppõi in oĩbus oportere. Vñ pp dies ipares diis supis & iãuarius dicatus & pp pares frebuari us quasi abhominosus diis inferis deputat. Cũ itáq; hic definito to to orbe placuisset custodiẽdi quadrãtis gra a diuersis gẽtibus uarie i tercalabãt nec unq̃ tñ ad liquidũ fiebat tẽpoꝝ pæquatio. Græci ergo singulis ánis. x. dies & quadrãtẽ detrahebãt: eosq; octies multiplica tos in ánũ nouũ reseruabãt: ut cõtractus nonagẽarius numerus i tres mẽses p tricenos dies scideret. Qui ano nono restituti efficiebant di es quadrigẽtos quadragita quattuor: quos embolismos uel hyppal lõtas noiabãt. Quod cũ initio romãi pbasset: cõtẽplatiõe nũeri pari lis offẽsiõe neglectũ breui pdiderũt trãslata in sacerdotes itercalãdi ptãte. Qui plærúq; gratificãtes rõibus publicãoꝝ, p libidie sua subv trahebãt tpa uel augebãt. Cũ hæc sic forẽt: cõstituta: moduſq; itercalãdi interdũ cumulatior iminutiorq; fieret: uel oĩo di ssimulatus pterirẽt nõnũq̃ accidebat ut mẽses q fuerãt hyeme trãsacti mõ æstiuũ mõ actũale tps icideret: Itaq;. C. Cæsar uniuersã hãc icõstãtiã icisa tẽ poꝝ. turbatõe cõposuit: & ut statũ certũ pteritis error accipet dies. xxi & quadrãtẽ simul intercaluit. Quo pacto regradati menses de cæte ro statua ordinis sui tpa de detie rẽt. Ille ergo ánis solus trecẽtes. xliiii dies hũit. Alii deinceps trecẽtos sexagẽos quinos & quadrantẽ & tunc quoq; uitiũ admissũ é p sacerdotes. Nã cũ pceptũ eẽt áno quarto ut i tercalarẽt unũ diẽ: & oporteret cõfecto q̃rto áno id obseruari añquã quitus auspicaret; illi incipiẽte quarto iterclar ũt nõ desinente. Sic p ános sex: &. xxx. cũ. ix. dies tm̃ sufficere debuissent. xii. sunt intercala ti. qd' depheẽsũ Augustus reformauit: iussitq; ános. xii. sine itercalati one decurrere: ut tres illi dies: q ultra. ix. necessarios temere fuerant itercalati: hoc mõ posset repẽsari. Ex qua disciplina oĩum postea tẽ poꝝ fũdata rõ é. Verꝝ cũ & hoc & multi alia Augusti tpibus debeant q pene sine exẽplis reꝝ potitus ẽ toto & tãta in uita eius inueniuntur

aduerſa:ut ſit facile diſcergeſ calamitoſior an beatior fuerit :primū q̄ apud auūculū ī petitiōe magiſterii eq̄tū prælatus é ei Lepidus tribunus cū quadā auſpicātiū cœptor& nota: mox triūuiratus collegio ſgrauatus ptāte Antonii philippēſis inde præſcriptiōis inuidia abdicatio poſtumi Agrippe poſt adoptiōem. Deinde deſiderio eius inſignis pñtia naufragia ſicula turpis ibi in ſpelūca occultatio ſeditionis militū plurimæ:peruſina:cura:detectū filiæ adulteriū : & uolūtas paricidalis. Nec miori dedecori neptis infamia incuſata:mortes filiorū & amiſſis liberisnō ſolū orbitatis dolor:ſed urbis peſtilentia:fames italiæ:bello illyrico āguſtiæ:rei militaris corpus morbidū; contumelioſa diſcēſio priuigni Neronis;uxoris ēt & Tiberii cogitatiōes pa& fidæ;atq; in hūc modū plura:huius tn̄ ſup̄ma q̄ in lugeret ſæculū penuria ſecuta é frugū oium. Atnc fortuitū q̄d̄ acciderat uidere tur iminētia mala nō dubiis ſignis apparuerūt. Nā fauſta q̄dá ex plæbe partu uno edidit quattuor geminos;mares duos:fœminas totidē; mōſtruoſa facū ditate portēdēs futuræ calamitatis indiciū. q̄uis Trogus auctor affirmat i ægypto uno utero ſeptenos ſimul gigni. q̄d̄ ibi minus mi& cū fortifero potu nilus nō tm̄ terra& ſed & hoium materna arua fœcūdet. Legimus ſanæ Cn. Pōpeiū Euthichidē fœinā aſia exhibitā:quā cōſtabat tricies enixā cū ex eius liberis in theatro publicaſſe. Vñ cōpotēs hoc loco duco ſup hois gn̄atiōe tractare. Et.n. cum de aīalibus q̄ digna dictu uidebā& put pr̄ia cuiuſq; admōebat ſimus notaturi fure ab eo potiſſimū exordicmur q̄d̄ re& natura ſenſus indidit & rōis capacitas præpoſuit omnibus.

De hoie:& primum de menſtruis. Cap.iii.

Emocritus phyſicus ait mulier,ſolū aīal mēſtruale é cuius p fluā ñ puis ſpectata documtis iter mōſtrifica merito nūerā& Cōtactæ his fruges nō germinabūt:aceſcēt muſta :morient herbæ: amittēt arbores fœtus:fe& rubigo corripiet:nigreſcēt æra. Si q̄d̄ cāes ide ederit i rabiē efferabū& :nociturī morſibus q̄bus lymphaticos facit pua hæc ſūt. Bitū é i rudæa:q̄d̄ aſphaltes gignit lacus adeo lētū mollitie glutinoſa ut a ſe neq̄at ſepari. Eniuero ſi abrūpere ptē uelis uniuerſitas ſeq̄t:ſcidiq; nō pōt:q̄m ī q̄tū ducaſ extendiſ. Sed ubi admota fuerit cruor illo pollūta fila diſcerpiſ ſpōte. & applicata tabe diducit pauloañ corpus unū:fitq; de tēacitate cōnexa cōtagiōe ptitio repētia. hēc palñ illud ſalutare ſolū ī ſe q̄d̄ auertit ſydus helenæ pniciioſiſſimū nauigātibꝫ:cæte& ipæ fæiæ q̄bus mūnus é neceſſitatis huius q̄diu ſt i ſua lege ñ inocētibus oculis cōtuēt :aſpectu ſpeculā utiant:ita ut hēre& uiſu fulgor offēſus:& ſolutā æmulatiōem uultꝫ extinctus ſplēdor amittat:facieſq; obtuſi nitoris q̄dā caligie nubilet. Ma

plinius de miſeria hominis generatione miſereor atq; erubeſcit eſtimare quæ ſit fœcunda natura ſui baſſimi ergo in plenum abiectq; ortus ante ſui ſit odor alueo natq; expuncti hic principijs naſcunt tyranni recipit hic antiq; cruciatus gentes fœtib; ſuis. Et fontem numera ampliores et te me alumni q̄d eq̄ eſtimas ſi partū? Cur ſi ſit in victoria mea. Cur in te dea credis aliquem ſucceſſū timeo. tanti tu puta potuiſti at qui etiam hodie memoris potes q̄ tulo ſpernis atq; dente aut ere et ferro ſuccurrere poteta animo mihi paſſa ſi fabri generator ferarum luce haurire uino pelo ſtrangulatq; Idem ſi pfectō uita eq̄ lance peſabit qui ſit ſtrangulare humanq; mentem fuerit

Maior

lierũ aliæ i eternum ſteriles ſunt: aliæ mutatis cõiugis exeũt ſterilitatem: nonnullæ tm̃ ſemel pariũt. Quædã aut fœminas aut mares ſemper poſt ānũ qnq̃geſimũ fœcũditas oium conqeſcit. Nã in ānũ. lxxx. uiri generãt ſicut Maſſiniſſa rex mathinarũ filiũ. lxx. &. vi. agẽs annũ genuit. Cato octogeſimo exacto ex filia Salonis cliẽtis ſui auũ uticenſis Catonis ꝓcreauit. Comptũ & illud é q̃ iter duos cõceptus cũ iter ceſſerit paululũ tpis uterq; reſidet. Sicut i Hercule & Iphicle appuit fratre eius q geſtati eodẽ onere iteruallis tn̄ q bus cõcepti fuerãt nati uident. Et de Proconniſſima ācilla q̃ e duplici adulterio gemmos edidit utrũq; pri ſuo ſimilẽ. Hic Iphicles Iolaũ creat qui ſardiniã ingreſſus palantes icolarũ aios ad cõcordiã ebladitus olbiã & alia græca oppida extruxit. Iolenſes ab eo dicti ſepulchro eius tẽplũ addiderunt: q̃d imitatus uirtutes patrui malis plurimis ſardiniã liberaſſet. Ante oia ſobolem cogitãtibus ſternutatõ poſt coitus cauẽda ne prius ſemẽ excutiat ipulſus repẽtinus q̃ penetrãlibus ſe mr̃icis inſinuet paternus humor q; ſi naturalis materia hæſerit decius a cõceptu dies dolore grauidas admonebit. Iã ide icipiet & capitis iqetudo & caligine uiſus habebit ſibor& quoq; faſtidius ſtomachi claudet cupido. Cõuenit iter oẽs corda primũ ex uniuerſa formari carne eaq; i dié qntũ & ſexageſimũ creſcer̃ diminui aũt ex oſſibus ſpinas: ea ꝓpter capitale eſt ſi: pars alter atra noceat. plane ſi corpuſculũ i maré figeret: melior eſt color grauidis & ꝓnior patitudo uteri. Deniq; a q̃dragеſimo die motus alter ſexus nonageſimo primũ die palpitat. Et cõcepta fœmina geſtãtis uultũ pallore inficit. crura quoq; præpẽdit lãguida tarditate. In utroq; ſexu eum capilli germinãt incõmodũ maius ẽ. Fitq; pleni luniis auctio: ægritudo q̃d tempus ẽt editis ſemp nocet eam falſiores eſſe cas edit grauida ũguiculis careat partus. At cum prope ad uterũ liberãdũ uenerint moneta maturitatis: enitẽti ſpiritũ retinere plurimũ cõgruit: qm̃ quidem letali mora oſcitatio ſuſpẽdit puerperia. Contra naturã eſt in pedes ꝓcedere naſcentes. quapropter uelut ægre pati appellat agrippæ. Ita editi minus proſpe uiuũt: & de uita æuo breuiori decedũt. Deniq; unũ. M. Agrippã iuenimus beatũ: nec tũ uſq; eo infoſẽſe ut non plura aduerſa ptulerit q̃ fecũda. Nãq; & miſera pedũ ualitudine; & apto coniugis adulterio: & aliquot infœlicitatis notis retro uerſi ortus omẽ luit. Fœminis peridẽ ẽ ifauſta natiuitas: ſi cõcretum uirginale fuerit quo pacto genitalia fuer̃ Cornelie: q editus gracchis ortũ hoc putauit ſiniſtro exitu liberorũ. Rurſũ necatis mr̃ibus ortus ẽ auſpicatõr ſicut Scipio Africanus q̃ defuncta parẽte q; exciſo uero i dié uenerat primus romanorũ Cæſar dictus é. Egeminis ſi rmanẽte

altero alter abortiuo fluxu exciderit alter q legitie natus ẽ uopiſcus noiatur. Quidã & cũ dentibus ꝓcreãt ut Cn. Papyrius Carbo & M. Curio dãtatus ob id cognominatus. Quidã uice dentiũ cõtinui oſſis armãtur ſoliditate. qlẽ filiũ bythinior rex Pruſias hũit. Iꝑm dentiũ numer discernit qlitas ſexus. cũ in uiris plures ſint i fœminis paucio res: quos cynodotas uocãt & qbus gemini ꝓcedunt a dextera pte fortunæ blãdimenta ꝓmittũt: qbus ab leua uerſa uice. Naſcentium uox prima uagitus eſt. Lætitiæ. n. ſenſus differt i qdrageſimum diẽ. Itaq; unũ nouimus eadẽ hora riſiſſe q̃ erat natus. ſ. Zoroaſtem: mox optimæ artiũ pitiſſimũ. At Craſſus auus eius quẽ rapuerũt bella pthicã q; nunq; riſerit agelaſtos cognomiatus. Inter alia ſocratis magna pclarꝛ illã eſt q; i eodẽ uultus tenore ẽt aduerſis iterpellãtibus pſtitit. Heraclitus & Dioge. cynicus nihil unq; de rigore ai remiſerũt: calcatiſq; turbibus fortuitorũ aduerſus omnem dolorem & miſericordiã uniformi durauere ꝓpoſito. Põponiũ poetã cõſularem uiꝛ nũq; ructaſſe habet iter exempla. An. Druſi nõ ſpuiſſe pcelebre eſt: nõnullos accepimus enaſci cõcretis oſſibus: eoſq; neq; ſudarꝛ neq; ſitire cõſueuiſſe q̃lis ſyracuſanus fert Lygdamus q tertia & trigeſima olipiade primus & olipico certaie pãcratii coronã reportauit. eiuſq; oſſa deꝑhenſa ſunt medullas nõ habere: maximã uiriũ ſubſtãtiã neruos facerꝛ certiſſimũ eſt: q̃toq; fuerit denſiores tãto ꝓpenſius augeſcere firmitatẽ Varro in relatiõe ꝓdigioſæ fortitudinis ãnotauit Tritãnũ gladiatorem natura ſamnitem fuiſſe q & rectis & trãſuerſis neruis nõ mõ crate pectoris ſed & manibus cancellatis & brachiis omnes aduerſarios leui tactu ac pene ſecuris cõgreſſionibus uicerit. eiuſq; filiũ militem Cn. Põpeiũ parimodo natũ ita ſpreuiſſe hoſtem ꝓuocãtem ut iermi eũ dextra & ſuparet: & captũ digyto uno i caſtra ꝑatoris ſui deferret. Milonem quoq;: Crotonienſem ferũt egiſſe oĩa ſupra q̃ hõ ualet de quo & hoc ꝓditur: q; ictu nudæ manus tauꝛ fecit uictimã eũ ſolidũ q̃ mactauerat die abſumpſit ſolus nõ grauati ſup hoc nihil dubium. Nã factũ eulogiũ extat. Victor ille oĩum certaminũ q̃ obuiit. Sane alectorius tradit qui lapis ſpecie chriſtallina fabæ i modũ i gallorũ uentriculis repit aptus ut dicũt ꝑliantibus. Milõ porro priſci Tarquini tpibus emicuit, ĩa uero q defluxũ aĩium referat ad ſimilitudinem cãs q̃tũ artificis naturæ ingenium deꝑhendet. Interdum. n. ad genus ſpectãr: & ꝓ ſoboleꝫ in familias tranſitus faciunt. Sicut plærunq; paruuli mõ neruulos modo cicatrices mõ q̃leſcunq; originis ſuæ notas ferunt. Vt in Lepidis quos & tres interuulſa tñ ſerie ex eadem domo obducto membrana oculo ſimiles geniti reperiunt. Vel in byzan

De geminis ſẽ

De Vopiſco

horap

Cynodotas

Zoroaſtem

Agelaſtos

De Milone

Similitudinum

tino nobili pugile qui cum matrem haberet adulterio ex æthiope cõ
ceptam qui nihil patri comparãdum reddidisset: ipse in æthiopem
auum regenerauit. Sed hoc minus mirũ si respiciamus ad ea quæ spe
ctata sunt inter externos regem Anthiochum Archenio quidã exple
be syriarica sic facie æmula mentiebatur ut postmodũ Laodice uxor
regia obiecto populari isto tam diu dissimulauerit defunctum mari
tũ quoad ex arbitratu eius regni successor ordinaretur. Inter Cn. põ
peium &. C. Iubiũ humili loco natũ tantus error extitit de paribus li
mentis: ut romani Iubium Põpei noie Pompeium Iubii uocabulo
cognominarent. Oratorem Lutium Plancum Rubrius histrio sic im
pleuit: ut ipse Plancus a populo uocaretur. Armentarius Mir millo:
& Cassius seuerus orator ita se mutuo reddiderunt: ut si quãdo pari
ter uiderentur dignosci nõ potuerint: nisi discrepantiã habitus iudi
caret. M. Messala Cẽsorinus & Menogenes ex fece uulgari hoc fuerũt
uterq;: quod singuli: nec Aliũ Messalam quã Menogenẽ: nec Menoge
nẽm alium quã messalam putauerunt. Piscator ex Sicilia proconsuli
Syriæ præter alia ẽt rictu oris cõparabatur: Itaq; in eadem uocis im
pedimenta & tardatæ solum sonum linguæ naturalibus offendiculis
congruebant: Interdum non mõ inter externos: sed etiam inter dedu
ctos ex diuersissima pte orbis miracula indiscreti uultus fuere. Deni
que cum Antonio iã triũuiro Thoranius quidã eximios forma pue
ros uelut geminos trecẽtis sextertiis uẽdidisset: quorũ alterũ de trãsal
pina gallia: alterum ex asia comparauerat: adeoq; una res uiderentur
nisi solus sermo fidem pãderet Atq; iõ se Antonius illusum, grauare
tur: nõ infacete Thoranius id uel põcipue quod emptor criminabatur
pretiosum ꝓbauit: neq; enim mirum si foret pares gemini. illud nul
lis posse taxationibus estimari quod tãtis spatiis diuersitas separata:
plusq; geminos attulisset. Quo responso adeo Antonius mitigatus ẽ:
ut deinceps nihil se habere clarius in substantia sua iactitaret. Nunc si
de ipsis hominũ formis requiramus: liqdo manifestabit: nihil de se
antiquitatẽ mendaciter põdicasse: sed corruptã de generis successione
sobolem nr̃i tpis pernascentium detrimenta decus ueteris pulchritu
dinis perdidisse. licet ergo plerique diffiniant nullum posse excede
re longitudinem septem pedum: qđ intra hunc modũ Hercules fue
rit: deprehensum: est nõ romanis temporibus sub diuo Augusto pusio
nem & secũdillam denos pedes & amplius habuisse proceritatis quo
rum reliquiæ adhuc in conditorio Salustianorum uidẽtur. Postmo
dum diuo Claudio principe Gabbarrã: noie ex Arabia aduectum no
uem pedum & toridem Vnciarum: sed ante Augustũ annis mille fer
me non apparuit forma huiusmodi sicut nec post Claudium uisa est

Quis enim æuo isto non minor suis parentibus nascitur. Priscorum autem molem testantur etiam Horestis supræma cuius ossa olympiade quinquagesima & octaua Thegeæ inuenta a sparthanis oraculo monitis didicimus impleuisse: longitudinem cubitorum septem. Scripta quoq; quæ ex antiquitate memoriam accersérũt in fidem ueri hoc etiam receperunt; quod bello cretico cum elata flumina impetu plusquam uiamnica terras rupissent post discessum fluctuũ inter plurima humi discidia humanum cadauer repertum cubitorũ; trium; atque triginta; cuius inspectandi cupidine; Lucium Flaccum legatum Metellum etiam ipsum impetu admodum captos miraculo: quod auditu respuerant: oculis potitos. Non omiserim Salaminæ Enthimenis filium creuisse in triennio: tria cubita sublimitatis; sed incessu tardũ sẽsu hebetẽ robusta uoce pubertate festiua; statiq; obsessum morbis plurimis: imoderatis ægritudinũ supplicis ꝓpẽsasse pcipitẽ icremti celeritatẽ Mesuræ rõ bifariã cõuẽit. nã q̃tus mãibus expansis inter digytos longissimos modus ẽ; tantum constat esse inter calcem & uerticem. Ideoq; Physici hominem minorem mundum iudicauerũt. Parti dextræ habilior ascribitur motus. Leuæ firmitas maior Vnde altera gestigh latonibus promptior est: altera oneri ferundo accommodatior; pudoris legem etiam inter defuncta corpora natura discreuit. At si quando cadauera necatorum fluctibus euehunt. Virorum supina, prona fluitauit fœminarum. Verum iam ad pnicitatis titulum transeamus primam palmam uelocitatis ladas quida adeptus est; qui ita super cauum puluerem cursitauit; ut in harẽis pedẽtibus nulla ĩdicia relinqueret uestigiorũ: Polymnestor myleſius puer cum a mĩe locatus esset ad caprarios pastus ludicro leporem consecutus ẽ & ob id statim ꝓductas a græcis dño olympiade sexta & q̃dragesima ut Bocchus auctor est uictor in stadio meruit cõronam. Philippides biduo mille tercenta quadraginta stadia ab Athenis lacedæmonem decucurrit. Anistilaco & Philonides Alexandri magni cursores ab helynusque Sycionem mille ducenta stadia una die transierunt. Pompeio Vipsano q; consulibus in Italia octo ãnos puer natus quinque &. xl. milia passuum a meridie transiuit ad uesperu. Visu deinde plurimum potuit Strabo nomine; quem supspexisse per xxxv. millia passuum. Varo significat; solitũque a Carthagine exeuntem classem punicam numerumque nauium manifestissime e lilybetana specula notare. Cicero tradit iliadam oẽm ita subtiliter i membrãis scriptã ut testa nucis includerẽtur. Callicrates formicas ex ebore ita sculpsit ut portio earum cæteris secerni nequiuerit. Appolloni

Bithyne mitores

des perhibet in scythia fœminas nasci: quæ bithiæ uocatur has ocu
lis pupillas gemitas habere: & perimere uisu: si quem forte iratæ as
pexerint: hæ sunt & in sardinia.

De fortitudine Ca. iiii.

Reualuisse fortitudine apud Romanos. L. Sicinium detatat ti
tulorum numerus ostendit tribunos hic plebis fuit non mul
tum post exactos reges. Spurio Tarpeio. Aurelio Termo con
sulibus. Idem ex prouocatione octies uictor. xl. & quinque habuit ad
uersas cicatrices: in tergo nullam notam. Spolia tricies ex hoste & qua
ter cœpit. In phaleris hastis. puris armillis coronis trecenta. xii. dona
meruit. Nouem imperatores qui opera eius uicerant triumphantes p
secutus; post hunc. M. Sergius duobus stipendiis. primo aduerso cor
pore: ter & uicies uulneratus. Secundo stipendio in prœlio dexteram
perdidit; qua de causa ferreā sibi manū fecit & cum neutra pene ido
nea prœliādū ualeret Vna die quater pugnauit: & uicit: sinistra duo
bus equis eo insidēte cōfossis. ab Hannibale bis captus refugit. cū uigin
ti mensibus qbus captiuitatis sortē pferebat. nullo momēto sine cōpe
dibus fuerit: & catheis: omnibus a primis prœliis q tempestate illa Ro
mani experti sunt: insignitus dōis militaribus a Thrasimeno Trebia
Thicinoq; corōas ciuicas retulit. Cannensi quoq; prœlio de quo refu
gisse eximiū opus uirtutis fuit. solus accepit coronā. Beatus profecto
tot suffragiis gloriā: nisi heres i posteritatis eius successiōe. Catilina
tātas eius adhorreas laudes odio dānati nominis obūbrasset. Quantū
iter milites Siciniusa ut Sergius tm iter duces imo ut uerius dicā iter
oēs hoies. Cæsar dictator enituit huius ductibus. Vndecies cētū No
nagita & duo milia cæsa sunt hostiū nā quātū bellis ciuilibus fuderit
uoluit ānotari. signis collatis qnqgies & bis dimicauit. M. Marcellū so
lus supgressus: qui nouies & tricies pari modo fuerat prœliatus: Ad
hæc nullus celerius scripsit. Nemo uelocius legit. Quaternas etiā epi
stolas simul dictasse perhibetur: benignitate adeo preditus: ut quos
armis subegerat: clementia magis uicerit.

Capitulo. v.

Irrus memoriæ bono claruit: qui in exercitu cui numerox
sissimo præfuit: nominati singulos alloqbat. Fecit hoc idē
in populo romano Lutius Scipio. Sed & cyrrū & Scipionem consue
tudine credamus feciſſe. Cyneas Pyrri legatus postero die q̄ igressu.
Romā fuerat: & equestrem ordinem & senatum propriis nominibus
salutauit. Rex ponticus Mitridates duabus & uiginti gētibus quibus
iperitabat: sine iterprete iura dixit. Memoriā & arte fieri palā factū
c̄: sicut Metrodorus philosophus q tpibus Diogenis Cinici fuit itan
tum se meditatiōe assidua puexit. ut a multis simul dicta nō mō ſeſ

De labilitate memorie

um sed ēt uerboꝝ ordinibus detineret. Nil tñ i homine aut metu aut casu aut morbo facilius intercepi: sæpe pspectū est. Qui lapide ictus fuerat accepimus oblitū lrāꝝ. Messalā certe coruinū post ægritudi/ né quā petulerat pcussū: pprii nois obliuione quálibet alias ei sēsus uigeret. Memoriam metus pimit contra uocis interdū ē incitamētū quam non solum acuit sed etiam nunquam fuerit extorquet. Deniq; cum olympiade quinquagesima uictor Cirrus intrasset asiæ opidū. Sardas ubi tunc Crœsus latebat. athis filius eius mutus: ad id usq; tē/ poris i uocē erupit ui timoris. Exclamasse. n. dicitur parce patri meo

De morbo ca:

Cyrre. & te hoiem ee uel casibus discе nostris. Ca. vi.

Cato Censorij

Ractare de moribus supereſt: quorum excellētia maxime in duobus emituit. Cato princeps portiæ gētis senator optimus: optimus iperator: orator optimus. Causā tamen quadrigēis & quæ ter dixit diuersis odiorum simultatibus appetitus sēper absolutus. Vñ Scipionis Emiliani laus ꝑpensior: qui præter bona quibus Catos clarus fuit: etiam publico amore ꝑcessit. Vir optimus Nasica. Scipio iudicatus est: nō priuato tm̄ testimonio: sed totius senatus sacramēto quippe quo inuentus dignior nō fuit: cui præcipue religionis credere tur ministerium: cum oraculum moneret accersi deum sacra matris

Scipio

pesinunticæ. Cap. vii

De claris oratoribus

p Lurimi iter Romanos eloquentia floruerunt. sed hoc bonū hæreditarium nunquā fuit nisi in familia curionum i qua tres serie cōtinua oratores fuere. Magnum hoc habitum est sane. hoc sæculo: quo facundiam præcipue & humana & diuina mirata sunt. Quippe tunc percussores Archilochi poetæ Apollo prodidit: & la tronum facinus deo coarguente detectū ē. Cūq; Lysander lacædemo nius athenas obsideret: ubi Sophoclis tragici inhumatum corpus ia/ cebat: idemtidem liber pater ducē monuit per qetem: ut sepeliri deli/ cias suas sineret. Nec prius destitit q̄ Lysander cognito qs obiisset diē & quid a numine poscereť inducias bello daret usq; dum cōgrue su premis talibus exequiæ ducerentur. pindarum lyricum eo cōuiuii lo co cui imminebat ruina: ne cum cæteris iterire forinsecus cū castor & pollux uocauerunt. inspectātibus uniuersis. Quo effectum est ut so/ lus impēdens periculum euaderet. Numerandus post deos. Cn. pō/ peius magnus intraturus Possidonii domum clarissimi tūc sapiētiæ professoris percuti ex more a lictore uetuit fores: summisq; fascibus quamlibet cōfecto mithridatico bello & orientis uictor: sententia p pria cessit ianuæ litterarum. Africānus prior. Qu. Ennii statuā impo/ ni sepulchro suo iussit. Vticensis Cato unum ex tribunatu militum

Verba Plinij

Lysandri

De Cneio Pompeio Magno

Scipio prior

philosophum.alium ex Cypria legatione romam aduexit professus plurimum se eo factu senatui & populo romano contulisse: quanuis proauus eius sæpissime sensuisset græcos urbe pellendos. Dionysius tyrannus uittatam nauem platoi obuiã misit. Ipse cum albis quadrigis egredientem e littore occurrens honoratus est. perfectam prudentiam soli Socrati oraculum delphicum adiudicauit. pietatis documentum nobilius quidem i Metellorũ domo refulsit: sed emittetissimũ plebeia puerpera reperitur humilis hæc atq; ideo famæ obscurioris cum ad patrem qui supplicii causa claustris penalibus continebatur: ægre obtinuisset igressũ: exquisita sæpius a ianitoribus ne forte parenti cibum sum ministraret: alere eum uberibus suis deprehensa est. Que res: & factum & locum consecrauit. Nam qui morti destinabat donatus filiæ in memoriam tanti præconii reseruatus ẽ locus dicatus suo nomini pietatis sacellum fuit. Nauis phrygia gerula sacrorũ dũ sequitur uirtas castitatis contulit claudiæ principatum pudicitiæ. At Sulpitia particule filia. M. Fuluii flacci uxor cẽsura omnium matronarum e centrũ probatissimis haud temere electa ẽ: quæ simulacre Veneris ut Sibylini libri monebãt dedicarat. Quod attinet ad titulũ fœlicitatis: nec dum repertus est: qui fœlix censeri iure debuit. nãq; Cornelius Sylla dictus potius ẽ q̃ fuit fœlix. Solũ certe beatũ Cortina: Aglauum iudicauit: qui in augustissimo arcadiæ angulo paupis soli dñs nunquam egressus paterni cespitis terminos inuenitur.

De Italia & eius antiquitate.

E homine satis dictum habeo. Nunc ut ad destinatum reuertamur: ad locorum commemorationem stilus dirigendus: ẽ atque iõ principaliter in italiam cuius decus iam urbe contigimus Sed italia tanta cura ab omnibus dicta est: præcipue. a. M. catone: ut iam inueniri non possit quod non ueterum præsumpserit diligentia largiter in laude excellentis terræ materia suppetente. Dũ scriptores præstantissimi reputant locorum salubritatem cæli temperiem. Vbertatem soli: aprica collium. Opaca nemorum: innoxios saltus. uitium olearum q̃ prouentus: nobilia pecuaria tot amnes: lacus tantos bifera uiolaria: inter hæc uesceuum flagrantis animæ spiritu uaporantem. tepentibus fontibus Bajas. Colonias tam frequentes: tam assiduam nouarum urbium gratiã: tam clarum decus ueterum oppidorũ: quæ primo aborigines arunci: Pelasgi. Arcades: Siculi: totius postremo Græciæ aduenæ. Et in summa: Victores romani condiderũt Ad hæc littor̃ quod portuosa oraq; parentibus gremiis commertio orbis accommodatas. Verum ne prorsus intacta uideãtur in ea q̃ minus trita sũt animũ itendere haud absurdũ uidet: & partius depasta:

G

leuibus ueſtigiis ſuiare. Nã qs ignorat uel dictã uel cõditã a Iano Iani-
culũ a Saturno latiũ atq; Saturniã. a Danae ardeã. a comitibus Hercu-
lis policlẽ. ab ipo in cãpãia Põpeios qa uictor ex hiſpania põpã boum
duxerat ĩ liguria quoq; lapidarios cãpos q, Ioue eo dimicãte credũt
ſaxa pluiſſe. Regionẽ Ionicã ab Ione Naulochi filia quã ꝓpaciter inſi-
dẽtẽ ujas Hercules iteremit. ut fert. Archippea a refã rege. Lydorũq;
hiatu terræ hauſtum diſſolutũ ẽ in lacũ fucinũ ab laſone tẽplũ Iuno
nis arginæa. a Pelopidis piſas. a Cleoalo Minonis filio dañnios. lapigas
a lapige dedali filio. Tyrrenos a Tyrreno Lydiæ rege. Coram a dar-
danis Argillã a pelaſgis: q primi in latium litteras intulerũt. ab Fale
ſo argiuo Phãliſcam. a Phalerio argiuo Phalerios. Feſcenium quoq;
ab argiuis portum porthenium a Forcẽſibus. Tybur; ſicut Cato facit
teſtimonium; a Catillo Archade præfecto claſſis Euãdri. ſicut Sexti
us; ab argiua iuuẽtute. Catillus enim Amphiarei & filius; poſt ꝓdigia
lem patris apud Thebas interitum. Thidei aui iuſſu cum omni rœtu
uel ſacris miſſus; tres liberos in Italia procreauit: Thiburtum coram
& Catillum; qui depulſis ex oppido Siciliæ ueteribus Sicãis; a nomi-
ne Thiburti fratris natu maximi urbem uocauerunt. Mox in Brutiis
ab Vlixe extructum templum Mineruæ. Inſula Iugea appellata; abie
cto ibi corpore ſirenis; ita nominatæ. Parthenopiã a Parthenope ſire-
nis ſepulchro; quã Auguſtus poſtea Neapolim eſſe maluit. Preneſtem
ut Tẽodotus ffert a Preneſtene Vlixis nepote Latini filio; aut ut ꝑne-
ſtini ſonãt libri; a Ceculo quem iuxta ignes fortuitos inuenerũt; ut fa-
ma eſt Digitorum ſorores. Norum eſt Philoctete petiliam cõſtitu
tam. Arpos & Beneuẽtum a Diomede Patauium ab Anthenore Me-
thapontum a Piliis Scillatium Ab athenienſibus. Sibarim a trizeniis
& a ſagarari aiacis locri filio. Salentinos a liciis. Anconam a ſiculis.
Gabios a galacto & bio ſiculis fratribus ab heraclidis Tarentum. In-
ſulam temſam ab Leonibus. Peſtũ a Dorenſibus a Miſcelo Acheo Cro
toniam. Rhegium a Calcidenſibus: Caulonam & Terinam a Croto-
nienſibus. Anaritiis locros; Heretrum a græcis i honorem here ſic. n.
Iunonem græci uocant; partitram ab Archilocho ſicleo. Vnde & no-
men ut Caſſio Heminæ placet tractum hoc in loco Horeſtes oraculo
monitus ſimulacrum ſcythicæ dianæ qd' de Taurica extulerat pri-
us q̃ Argos peteret cõſecrauit. a zancleis methaurum locatum a Lo-
crenſibus: Methaponthum; quod nunc ludo dicitur. Bocus abſoluit
gallorum ueterum propaginem Vmbros eſſe. M. Antonius aſſeuerat
hos eoſdem; quod tempore aquoſæ cladis imbribus ſuperfuerunt.
Vmbros græce nominatos. Licinião placet a Meſappo græco Meſap
piæ datam originem; uerſam poſtmodum in nomen Calabriæ: quã

Peucetiam
Misenū
Leucasiam
Caietam
Lauinium
Age' laurentq

Nimmiriū
Nola
Cumæ

Apennīq nōs

Cornua a nō ytu
ne leuantra a dextra
et Lacinū promontoriū
a sinistra Ptol cosmo
graphy:

Circe domq

in exordio Enotri frater Peucetius Peucetiam nominauerat. par sen/
tentia est inter auctores. a Gubernatore Eneæ appellatum palmurū.
a Tubicine Miseno Misenum. a consobrina Leucasiam insulam. Inter
omnes perspicua conuenit a nutrice Caieta Caietam: ab uxore Laui/
nia Lauinū eē nuncupatū: qđ post Troiæ excidiū sicut Cussonius p
hibet quarto āno extructū ē. Nec omissū sit æneā æstate ab illo capto
secūda italicis littoribus appulsum ut Hemina tradit: sociis nō ampli
us sexcentis in agro Laurenti posuisse castra. Vbi dum simulacrū qđ
secū ex Sicilia aduexerat dedicat. Veneri matrisq; Aphroditis dicit
a Diomede pelladium suscipit. tribusq; mox ānis cū latino rēgnat: so
cia potestate qngētis iugeribus ab eo acceptis. Quo defuncto summā
biennio adeptus apud numicum apparere desinit: Anno septimo pa/
trisq; indigetis ei nomen datum. Deīde cōstitutæ ab ascanio lōga alba:
nidenæ: Antiiū Nola a tyriis. ab Euboensibus Cumæ ibidem Sibylle
sacellum est: eius quæ rebus Romanis quīquagesima olympiade iter
fuit cuiusq; libros ad corneliū usq; Syllā pōtifices nr̄i cōsulebāt. tūc. n.
una cū Capitolio igni absūptus ē. Nā priores duos Tarquinio super
bo partius prætium offerente quā postulabatur ipsa exusserat Cuius
sepulchrū in Sicilia adhuc manet. Delphicā aūt Sibyllam ante troia/
na bella uaticinatā: Bocus perhibet; cuius plurimos uersus operi suo
Homerus inseruisse manifestat hanc heriphilē Erithræa annis aliquot
intercedētibus insecuta ē Sibylla; quæ appellata ē de sciētie parilitate
quæ iter alia magnifica les bios amissuros imperiū maris multo ante
præmonuit: q̄ id accideret. Itē cucumanā tertiā fuisse. post has loco ip
sa æui series ꝓbat. Ergo Italia in qua latium antiquum ātea a tibernis
hostiis adusq; lyrim ānem ptinebat. Vniuersa cōsurgit a iugis alpiū
porrecta ad rheginum uerticem & littora brutiorū: quo in mar̄ meri
diem uersus protendit. Inde ꝓcedens paulati se apennini mōtis dor/
so attollit extensa inter tuscum & hadriaticum. ideſt inter superū ma
re & inferum: similis querno folio scilicet lōgitudīe āplior q̄ latitudi
ne. Vbi longius processit in cornua duo scinditur: quorum alterū loni
um spectat æquor. alterum siculum: Inter quas prominentias non:
uno margine accessum insinuati freti recipit: sed línguis ꝓiectis sæ/
pius procurentibus distinct im promontoriis pelagus admittit. Ibi
ut ouias sparsim notemus Arces tarentine Scyllace a regio cum Scyl/
leo. oppido & Crathi flumine Scylle patre ut uetustas fabulata ē Rhe
gini saltus. Pestanæ ualles. Sirenum saxa. Amæniſſimus Campaniæ
tractus. Phlegæi campi. Circæ domus. Circæum insula ante circum/
flua immenso mari nunc æuo nitente addita continenti; diuersamq

fortunam a rheginis experta: quos fretum medium a Siculis ui abscidit. Formiæ etiam Iestrigonibus habitatæ Multa præterea pollētissimis ingeniis ediserta quæ præterire: q̄ iferius exequi tutius duximus Verum Italiæ longitudo quæ ab augusta prætoria per urbem capuamque porrgitur usque ad oppidum rhegium decies centena & uiginti milia passuum colligit. latitudo ubi plurimum. cccc. x. Vbi minimum. c. xxxvi. milia. Arctissima ē ad portum q̄nem Hannibalis castra dicunt. neq; enim excedit quadraginta milia. Vmbilicū ut Varro tradit in agrō rheatino habet. At solidum spatium circuitus uniuersi uicies quadragesies nouies centena sunt: in quo ambitu aduersa locrensium frōte ortus a gadibus finitur Europe sinus primus. Nam secundus a Lacinio auspicatus in agro ceranio metas habet ad hæc Italia pado clara est: quem mons Vesulus superantissimus inter iuga alpium gremio suo fundit: Visendo fonte in lygurum finibus: ū deseprimum padus proruit: submersusq; cuniculo rursus i agro uibonēsi extollitur. Nulli amnium inferior claritate. A græcis dictus Eridanus. intumescit exortu canis tabefactis niuibus & liquentibus brumæ pruinis actusq; aquarum agminibus. xxx. flumina in adriaticū defert mare. Est. E. memorabilibus inclytum & isignitum per omnium ora uulgatum quod per paucæ familiæ sunt in agro: phalliscorum: quos Hirpos uocant. Hi sacrificium annuum ad montem soractem: Apollini faciunt: idq; operantes gesticulationibus religiosis impune insultant ardentibus lignorum struibus in honorem diuinæ rei flāmis parcentibus: cuius deuotionis mysterium munificentia senatus consultus honorata Hirpis perpetuo omnium numerum uocationem dedit. Gentem marsorum a serpentibus illesā esse mihil mirā a Circes filio hi genus ducunt: & de auita potētia deberi sibi sciūt: seruitium uenenorum: ideoq; uenena contemnunt. C. Cælius Octe tres filias Angitiam Medeam & Circen dicit: circē circeos insedisse montes carminum maleficiis uarias imaginum facies mentientem. Angitiam uicina fucino loca occupauisse: ibiq; salubri scientia aduersus morbos resistētem cum desisset homine uiuere: deam habitam: Medeam ab Iasone butrotī sepultā filiūq; eius marsis iperasse Sed q̄is italia habeat hoc præsidiū familiare: a serpentibus nō penitus libera est. Deniq; habitatores ab amyclis quas antea amycleis græci: condiderunt serpentes fugauere Illic frequens uipera insanabili morsu. Breuior hæc cæteris q̄ in aliis aduertimus orbis partibus: ac propterea dum despectui est faciliusnocet. Calabria chelindriis frequentissima ē: & boam gignit: quem anguem ad immensam molem ferunt sed coalescere. Captat primo greges bubalos & quæ plurimo lacte rigua bos ē

Longitudo italie

Latitudo italie

Vmbilicus italie

Verba pli:

De pado

De hirpis

Soracte

Homerus

eius se uberibus innectit: suctuq; continuo saginata lõgo in sæculo ita celebri satietate ultimo extuberat ut obsistere magnitudini eius nulla uis ualeat. Postremoq; depopulatis animantibus regiones quas obsederit ad uastitatem cogit. Diuo Claudio principe in loco ubi uaticanus ager est in aluo occisæ boæ spectatus est solidus ifans. Italia lupos habet qui cæteris similes nõ sint: Homo quem prius uiderit conticescit: & anticipatus obtutu aspectus nocẽtis licet clamandi uoluntatem habeat: non habet uocis ministerium. Sciẽs de lupis multa prætereo. Spectatissimum illud est q; caudæ animalis huius uillus amatorius inest perexiguus: quẽ præsentaneo, damno abiicit cũ capi metuit: nec habet potentiã nisi uiuenti detrahatur. Coeũt lupi toto anno nõ amplius dies .xii. Vescuntur in fame terra. At hi quos ceruarios dicimus quis post longa ieiunia repertas ægre carnes mãdere ceperint. Vbi qd casu respiciant obliuiscũtur: & immemores præsentis copiæ eũt quæsitum quam reliquerunt satietatem. In hoc animalium genere numerantur & linces: quarum urinas coire in duriciem pretiosi calculi fatent qui naturas lapidum exquisitius sũt persecuti. Istud etiam ipsas linces persentiscere hoc documento phatur q; egestum liquorem ilico harenæ cumulis quantum ualent contegunt inuidia scilicet ne talis egeries transeat in nostrum usũ ut Theophrastus phibet. Lapidi isti succini color est pariter spiritu attrait propinquãtia: dolores renum sedat: medetur regio morbo. Lygurium græce dicitur. Cicadæ apud reginos mutæ: nec usquam alibi quod silentium miraculo ẽ: nec immerito cum uicinæ quæ sunt locrensium ultra cæteras sonitent. Causas Granius tradit: cum obmurmurarent illic Hercule quiescente deum iussisse ne strepterent. Itaque ex eo cœptum silentium permanẽt. Ligusticum mare frutices procreat: qui quantisper fuerint in aquarũ profundis fluxi sunt tactu prope carnulento. Deinde ubi in supra attolluntur naturalibus saxis derogati lapides fiunt. Nec solum qualitas illis; sed & color uertitur. Nam puniceo protinus erubescũt. Ramuli sunt quales arborum uisimus ad semipedem frequentius longos: rarum est pedaneos deprehendi. Excuduntur ex illis multa gestamina. Habet enim ut Zoroastes ait materies hæc quandam potestatem. Ac propterea quicquid inde fit habetur inter salutaria. Coralium alias dicunt. Nam Metrodorus gorgiam nominat; id est quod resistat typhonibus & fulminibus affirmat. Eruitur gemma in parte lucaniæ facie adeo iucunda: ut languentes intrinsecus stellas & subnubilo renitentes croceus color perfundat. Ea quoniam in littore syrtium inuenta primo est syrtites uocatur.

De lupis

Caput de lupis.

Plinius hec uerba scribit in botanio li: naturalis hist: de italia cerdat lupos esse nec gregarios cum bouem que primos comprehendit admeare ad pud

lupi Ceruarij

lupi ceruarij nec boem uolunt esse et sunt bebonizo alijs

Lynces

Lyncum lapis

Sunt dentes quorundam in nostro gdmi sunt

De Cicadibus:

De Coralio et fruticis capite

nõ pedaneos stheuchig

magis

Gorgonia nihil aliud est quã Coralium uel Coralij uita appellata quia coralium extractum de pisce ut liquido inest in lapidem quo huiusmodi Gorgonis capite ostenso

Vnã. Sub nubilo renitere uulgariter gluch als hundt eyne furchang stheyne Vnã sicute in littore syrtidum quod lucerna inuenit melliq; colore croco refulgentes rutilant stellarum imitet languidas Exeplis libro: sexcentesimo septimo nãlis historie.

Est & ueintania gemma a loco dicta cui nigri coloris superficies pro-
pria;quã ad gratiam uarietatis albi limites intersecant uenis candidã
tibus. Insula quæ apuliæ oram uidet tumulo ac delubro Diomedis ii
insignis est:& diomedeas aues sola nutrit Nam hoc genus alitis præ-
terq ibi nusq gentium est:idq; solum poterat memorabile iudicari
nisi accederent non omittenda forma illis peneq; fulicis color candi-
dus:ignei oculi ora dentata;congregatæ uolitant:nec sine ratiõe per-
gendi duces duæ sunt quæ regunt cursum. Altera agmen anteit.altera
ra insequitur. Illa ut ductu certum iter dirigat.hæc ut instantia urge
at tarditatem. Hæc in meantibus disciplina é cũ fœtificũ adest tem-
pus;rostro scrobes excauant. Deinde surculis iuersum suppositis im
mitantur texta cratium sic contegũt subter cauata; & ne operimenta
desint si forte lignorum cãuenti auferant:hanc struẽ cõprimunt ter
ra quam egesserant cum puteos excitassent. Sic nidos moliuntur bi
formi accessu nec fortuitu adeo ut ad plagas cæli metetur exitus uel
ingressus. Aditus qui dimittit ad pastus in ortũ destinatur:qui exci
pit reuertẽtes uersus occasum ẽ ut lux & morãtes excitet: & receptui
nõ denegetur. Leuaturæ aluũ aduersis flatibus subuolant: qbus plu
uies longius auferat. Iudicant inter aduenas. Qui græcus est propius
accedunt & quantũ intelligi datur:uelut ciui blandius adulantur. Si
quis erit gentis alterius inuolant & impugnãt. Aedem sacrã omni die
celebrant studio eiusmodi. Aquis imbuũt plumas:aliisq; ipendio ma
defactis confluunt rorulente. Ita ædem excusso humore purificant.
Tunc pennulis superplaudunt. Inde discedũt quasi peracta religiõe
Ob hoc credunt Diomedis socios aues factos. Sane ante aduentũ Ae-
tholii ducis nomen diomedeæ nõ hẽbãt. Inde sic dictæ sunt. Italicus
excursus per liburnos q̃ gens asiatica ẽ ꝓcedit in dalmatiæ pedẽ. Dal
matia in limitem illyricũ:in quo sinu dardani sedes habẽt; hoies ex
troiana pro sapia in mores barbaros efferati. At ex altera pte per ligu
rũ oram in narbonẽsem ꝓuinciã pergit:in qua phocenses quonda fu
gati pfarũ aduentu massiliam urbẽ olympiade quadragesimaquita
cõdiderunt. Et. C. Marius bello cymbrico factis manu fossis iuitauit
mare:pernicios amq; feruẽtis rhodani nauigationẽ temperauit. Qui
amnis ꝓcipitatus alpibus primũ per heluetios ruit:occursantiũ aqua
rum agmina secũ trahens:auctusq; magno ipso qd̃ inuadit freto tur-
bulentior:nisi q; fretũ uentis excitatur. Rhodanus sæuit;& cum sere
nus est atq; ideo inter tres europæ maximos fluuios & hũc cõputant.
Aq̃ quoq; sextiæ eo loco claruerũt:quõdã hiberna cõsulis: postea ex
culta mœnib;. Quar; calor oli acrior exhalat; ꝓ tpa euaporauit; nec

tam par ẽ famæ priori. Si græcos cogitemus ꝑstat respicere littus tarẽ tinũ: Vnde a promontorio quod acroma phygiam uocant. Achaiam cursum destinantibus citissima nauigatio ẽ.

De insulis & primũ de corsica & catochite lapide. Ca. viii.

Lectendus hinc stilus est. Terrarꝝ uocãt alia & lõgum est ut morati isularũ oium oras legamus: quascũq; promõtoria italica prospectãt q̃is sparsæ recessibus amœnissimis & quodã natu ræ quasi spectaculo expositæ non erant omittendæ. Sed quantum residendum est si dilatis qua præcipua sunt per quãdam desidiã aut pandatheriam aut prochytam dicamus aut ferri feracem iluam aut capratiã quam græci ægilon dicunt: aut planasiã de facie supinitatis sic uocatã: uel ab Vlyxis erroribus: uel colũbariam auium huius nominis matrem. uel itacesiam Vlyxis ut proditur specula: uel ennariã inarymen ab Homero nominatam: aliasq; non secus lætas: inter quas corsicam plurimi in dicendo latius circunuecti plenissima narrandi absoluerunt diligẽtia nihilq; omissum quod retractari non sit super uacuum: ut exordiũ incolæ ligures dederũt: ut oppida ibi extructa sint: ut colonias ibi deduxeruut Marius & sylla: ut ipsa ligustici sinus æquor alluat. Sed hæc facessant alii. Verum ager corsicanus quod in eo agro solus edit unicum est quem cathochitem lapidem uocãt: fa, tu dignissimũ. Maior est cæteris qui ad ornatum destinant: nec tam gemma q̃ cautes. Idem impositas manus detinet: ita se iunctis corpori bus ánectens: ut cum ipsis hæreat a quibus tãgitur. Sed ei ineſt uellus uelut de glutino lentiore nescio quid parat gũmi: Accepimus Demo, critum abderitẽ ostentatione scrupuli huius frequenter usũ ad ꝓbã, dã occultã naturæ potẽtiã i certaminibus q̃ cõtra magos habuit.

Sardinia de solifuga & hærba sardinica. Ca. ix.

Sardinia quoq; quã apd Timeũ sandaliotin legimus. apud Crisippũ ichnusã in quo mari sita sit; quos icolarꝝ auctores heat satis celebr ẽ Nihil ergo attiet dicer ut Sardus ab hercule & no, rax a Mercurio ꝓcreati. Cũ alter a libya: alter ab usq; tardesso hispa, niæ i hosce fins permeauissent: a Sardo terræ, a Norace oppido nomẽ datũ. Mox Aristeũ regnãdo his pximũ in urbe catati quã condiderat ipse cõiũcto populo utriusq; sãguinis seiuges usq; ad segẽtes ad unum morem coniugasse imperium ex insolentia nihil aspnatas. Sed & hic Aristeus lolaum creat: qui ad id locorũ agros ibi in sedit. Præterea: & ilienses & Nogrenses transeamus. Sardinia est quidem absq; serpenti, bus. Sed quid aliis locis serpẽs hoc solifuga Sardois, agris: animal per exiguum q̃ araneæ forma Solifuga dicta q̃ diem fugiat. In metallis argentariis plurima est: nã solũ illud argẽto diues est. Occultim repe

tat;& per imprudentiã ſuperſedentibus peſtem facit. Huic incõmodo accedit & hærba ſardõia quæ inde fluuius fontanеis prouenit iuſto largior: Ea ſi edulio fuerit; ueſcentibus neruos cõtrahit; rictu ora deducit; ut qui mortem oppetunt uelut ridentiũ facie intereant. Cõtra quicqd aquarum eſt uarie cõmodis ſeruit. Stagna piſculẽtiſſima hybernæ pluuiæ in æſtiuam penuriam reſeruãtur. Nã homo ſardus opem plurimã de himbrido cælo hẽt hoc collectaneum depaſcitur ut ſufficiat uſui ubi defecerint ſcaturigiñs quæ ad uictũ uſurpari ſolent. Fontes ſane calidi & ſalubres aliquot locis efferueſcunt; qui medelas afferunt; aut ſolidant oſſa fracta; aut moliunt; aut abolent a ſolifugis inſertum uenenũ aut etiam ocularias diſſipant ægritudines. Sed qui oculis medentur; & coarguendis ualent furibus Nã quiſquis ſacramento raptum negat lumina aquis obtrectat. Vbi periurium nõ eſt: cernitur clarius. Si perfidia abnuit detegitur facinus cæcitate & captus oculis admiſſum tenebris fatetur.

Sicilia in ea ſoli & aquarũ memorabilia; & de achate lapide.

Irespiciamus ad ordinẽ temporũ uel locorum poſt ſardiniã
ſ res uocant ſiculæ. Primõ q; utraq; inſula in romanũ arbitriũ redacta his quidem tẽporibus facta ꝓuincia ẽ. Cum eodem ãno ſardiniam. M. Valerius: altera C. Flaminius ꝓtor ſortiti ſunt. Adde q; freto ſiculo excipitur nomẽ ſardoi maris. Ergo ſicilia q; cũ primiſ aſſignandum eſt diffuſis promontoriis triquadra ſpecie figurat. Pachinus aſpectus in peloponenſiũ & meridianã plagam dirigit. Pelorus aduerſa ueſpero italiã uidet. Lilybeus in africam extenditur: Inter quæ pelorias ꝓæſtat temperie ſolis ꝓdicata, quod neq; humido illutũ diluatur neq; fatiſcat in puluerẽ ſiccitatẽ. Ea ubi introrſum recedit; & in latitudinẽ pandit tres lacus obtinet. Quorũ unus q; piſciũ copioſus eſt; nõ equidẽ ad miraculũ duxerim; ſed q; ei ꝓximas cõdẽſis arbuſtis inter uirgultorum opaca feras nutriat & admiſſis uenantibus per terrenos tramites q bus pedeſtres acceſſus excipit duplicẽ piſcandi uenandiq; præbeat uoluptatem. Inter memorabilia numerat: tertiũ ara ſacrũ approbat: quæ in medio ſita breuia diuidit a profundis; qua ad eam pergitur, crurũ tenus peruenitur aqua. Quod ultra ẽ nec explorari licet nec attingi: & ſi fiat qui id auſus ſit malo plectitur quantamq; ſui partem ingurgitauerit; tantam it perditũ. Ferũt quendam in hæc ultra q̃ longiſſimam poterat iecisſe lineam, eam ut recuperaret dum merſo brachio niſum adiuuat cadauer manum factam. Peloritana ora habitatur colonia tauromínia: quam priſci naxum uocabant. Oppidum Meſſana rhegio italiæque oppoſitum eſt.

Sicilia nobiliſſima grecie Sicilia ſor ſortita vocata eſt et ſua a Sicelo duce vel ꝙ ſpe tat imputa. Vnus terreo gurges: hor bona q̃ quanda et peſta capit ẽ rima. Tantũ em tempeſtatis unda mittit. vetuſtas. Deſcribũt ſoꝛt or primũ triangulũ tally vna forꝛt a ſpe Sicania eſt Sicula a Siculis hyſpanie populis nobilibus tiby. Cequetra hanc ꝓ triangeli forma habeat vel figura lem tria greca nomẽ delta habet (apud q cor ſue formata Δ) Cequetra em figura rectos triangulos comprehendit. Dnũ et Trinacria ꝓ tria acra i tria cacumina habeat Trib⁹ end promontoriis in ſe meſa procurrit. Pachinũ vocat ꝓ pina ſpectat et a craſſitudine Dnũ aerũ habet no impoſtũ ſpicem Peloꝛ ꝓpe capellut. Lylybeũ q; ſ aſſeria libie ſpectat Peloro promontoria q̃ italia ſpectat pelorꝛ gubernatoꝛ ille ab hannibale

condita nõ dicit Freret ſeculo eſt auguſto et auctoꝛ altero uerſu nõ nutriſſe unde in Donec pelago inſtruxit atroꝛ et tortuoſa Et Silli a charybdi ſinuoſa uertigo. Auctoꝛes hiſt qui ꝓpriſſe Sicilie ſunt deſcripſerũt urbes hanc et oppida Pli: li: 3: nã: hiſto: ta: 8: Strabo gnoſig. li: 6to: Tymeus Cuncliades mi: li: bella Peloponneſiaca. Duſtung m. li: apithonius et Diodoꝛus ſiculus in 6to bibliotheca hiſto: et Pompeius mela in ſecundo geographie ſue

Quod rhegium a dehiscendi argumento græci dictitabant. Pachinū finis & oībus marinantibus pisculentissimum. Pachino multa tynnorum inest copia: ac propterea semp captura larga. Lilybitano lilybeum oppidum decus est. Sybillæ sepulchro. Sicaniæ diu ante troianna bella Sicanus rex nomen dedit: aduectus cum amplissima iberorum manu. Post Siculus Neptuni filius. In hac plurimi corinthiorum: argiuorum: ilienſiū dorienſium: cretenſium confluxerunt. Inter quos & Dedalus frabricæ artis magister. Principem urbiū syracusas habet: in qua ēt cum hiberna uertilantur serena nullo non die sol est. Adde q̄ arethusa fons in hac urbe est. Eminet montibus ætna & erice. Vulcano ætna sacer est erix Veneri. In ætnæ uertice hiatus duo sunt: crateres noīati: per quos eruptatus erumpit uapor p̄missō prius fremitu per æstuantes cauernarum latebras longo mugitu ītra terre uiscera diu uoluitur: nec ante se flammarum globi attollunt: q̄ īterni strepitus ātecedāt. Mirum hoc est: nec illud minus quod i illa ferruentis naturæ peruicatia mixtas ignibus niues p̄fert & licet uastis exundet icendus apicis canicie perpetua brumalem detinet faciē. Ita inuicta in utroq; uiolentia: nec calor frigore mitigatur: nec frigus calorī dissoluitur. Sunt & alii mōtes duo nebrodes & neptunius. & neptunio specula est in pelagus tuscum & adriaticū. Nebrodi dāmarum copia nomē dedit. Nebrodæ dāmæ hymuli gregatim peruagātur. Inde nebrodes: Quicquid sicilia gignit siue solis siue hominis ingenio proximū est his quæ optima iudicātur: nisi q̄ fœtus terræ cēturipino croco uincitur. Hic primū iuenta comedia: hic & cauillatio inimica i scena stetit: hic mō Archimedes q̄ iuxta syderum disciplinā machinarius cōmētator fuit hic Lais illa quæ eligere patriam maluit quam fateri. Gentem cyclopum uasti testantur specus. Lestrigonū sedes adhuc sic uocātur. Ceres inde magistra sationis fructuariæ. Hic ibidem campus ætnensis in floribus semper & omī uernus die. Quē prope est demersum foramen quo Ditem patrem ad raptus Proserpinæ liberī exeuntem fama est lucem ausum. Inter catinam & syracusas certamen ē de illustrium fratrum memoria: quorum nomina sibi diuersæ partes adoptant. Si catinenses audiamus: Amaphius fuit & Amphimonius: Si quod malunt syracusæ Mantiā putabimus & Critonem. Catinēsis tamen regio causam dedit facto: in qua secū incendia ætnæ protulissent iuuenes duo sublatos parentes euexerunt iter flāmas illesi ignibus horum memoriā ita posteritas numerata ē: ut sepulchri locus nominaretur campus piorū. De arethusa & alpheo uerū ē hactenus q̄ cōueniunt fons & ānis fluminū abūde uaria miracula. Diānā qui ad camerinā fluit nisi habitus pudice hauserit nō cohibet i corpus unū

Lilybēn oppidū Sicanie

Syracusas Vrbs Arethusa fons Etna mons

Cāpꝰ atinenſis

Campꝰ piorū

latex uineus & latex aquæ. Apud ſegeſtanos helbeſus in medio flumi
ne ſubita æſtuatione feruet. Acidem quis dimiſſum ætna nullus fri
gore anteuertit: hiemereum celeſtes mutant plagæ. Amarus deniq; ē
dum in aquilonē fluit: dulcis ubi ad meridiem flectitur. Quanta in
aquis tanta nouitas in ſalinis. Salem agrigentinū ſi igni iunxeris ſoluī
tur uſtione: cui ſi liquor aquæ pximauerit crepitat ueluti torreatur
Purpureū ætna mittit. In pachino tranſlucidus inuenitur. Cætera ſa
linar& metalla quæ ſunt aut agrigētino aut centuripis pximantia fun
gūtur cautium miſterio. Nā illinc excudūtur ſigna ad facies hoium
uel deor&. Termſtanis locis inſula ē arundinū ferax: quæ maxime ac
comodæ ſunt in oēm ſonum tibiar& ſeu præcentorias facias: quar& lo
cus ē ad piduinaria pcinendi ſiue uaſcas quæ foraminū numeris præ
centorias anteuertūt ſeu puellatorias quibus a ſono clariore uocamē
datur: ſiue gingricas quæ breuiores licet ſubtilioribus tñ modis inſo
nant: aut miluinas quæ in accentus exeūt acutiſſimos: aut lydias quas
& thorarias dicunt: uel corinthias uel ægyptias: alias ue a muſicis p
diuerſa officia & noia ſeparatas. In haleſina regiōe fons alias quietus
& trāquillus cum ſilet: ſi inſonent tibiæ exultabūdus ad cantum ele
uatur: & quaſi miret dulcedinē uocis ultra margines intumeſcit. Ge
loniū ſtagnum tetro odore abigit pximantes. Ibi & fontes duo. Alter
rū ſi ſterilis ſumpſerit fæcūda fiet. Alter& ſi fæcunda hauſerit uertit
in ſterilitatem. Stagnū petrenſiū ſerpentibus noxium ē: hominibus
ſalutare. In lacu agrigentino oleū ſupnatat: Hoc pingue hæret arun
dinū comis de aſſiduo uolutabro e quar& capillametis legitur unguē
tum medicum contra armentarios morbos. Nec lōge inde collis uul
canus: in quo qui diuinæ rei operantur ligna uitea ſuper aras ſtruūt:
nec ignis apponitur in hanc congeriem cū poſitias intulerint. Si adeſt
deus: ſi ſacrum probatur ſarmenta licet uirentia ignem ſponte conci
piunt: & nullo inflagrante a litato numine fit incendium. Ibi epulan
tes alludit flamma quæ ſit xuoſis exceſſibus uagabunda quem conti
gerit non adurit. Nec aliud eſt quā imago nuncia perfecti rite uoti.
Idem ager agrigentinus eructat limoſas ſcaturigines: & ut uenæ fonti
um ſufficiunt riuis ſubminiſtrandis. Ita in hac ſiciliæ parte ſolo nun
quā deficiente æterna reiectatione terra terram euomit. Achatem la
pidem ſicilia primum edidit in fluminis ripis repertum non uilem
cū ibi tm̄ inueniret. Quippe inter ſcribentes eū uenæ naturalibus ſic
norant formis: ut cū optimus ē uarias pferat rer& imagines. Vñ anulus
pyrrhi regis q aduerſus romanos bella geſſit nō ignobilis famæ fuit.
Cuius gēma achates erat: ī quo nouē muſæ cū iſignibus ſuis ſingulæ.

Et Apollo tenens cytharam uidebantur nō impressis figuris sed inge
nitis. Nūc diuersis locis apparet. Dat creta quem coralloachatem uo/
cant corallio similem: sed illitū guttis auro micantibus & scorpionū
ictibus resistentem. Dat india reddētem nunc nemorū nūc animaliū
facies. Quem uidisse oculis fauet: qnoq; intra os receptus sedat sitim.
Sunt & qui usti redolent myrrhæ odorem. Achates sanguineis macu/
lis irrubescit. Sed qui maxime ꝓbantur uitream habēt perspicuitatē
ut cyprius. Nam qui sunt facie cærea abundātes triuialiter negligunt
Omnis ambitus huius insulæ claudit stadiorū tribus milibus.

Insule Ephestiades a greci a nostris Vulcanie vocant Eolie ac appellate q eoly illas (vpby : vpby vocamus
ubi regnabat

De insulis uulcaniis.

Ephestie Insule
vij sunt

Eolus rex
Ventoz

Liparea autem longi
nus vel melignis
ventata sunt hesple

IN freto siculo ephistiæ insulæ. xxv. mili. passuum ab italia ab
i sunt: Itali uulcanias uocāt. Nā & ipse natura soli ignea ꝑ occul
ta cōmertia aut mutuant ætnæ incēdia aut subministrāt: hic
dicta sedes deo ignium. Numero septem sunt. Liparæ nomen dedit
rex Liparus q eam ante Aeolū rexit. Alteram hieram uocauerūt. Ea
præcipue uulcano sacrata est: & plurimū colle eminentissimo nocte
ardet. Strongile tertia Aeoli domus uergitur ad solis exortum mini/
me angulosa quæ flammis liquidioribus differt a cæteris hoc efficit
q ex eius fumo potissimū incolæ præsentiscūt qui nam flatus in tri/
duo sunt futuri. Quo factū ut Aeolus rex uentorū crederetur. Cete/
ras didymen erinusam phœnicusam euonymon quoniā similes sunt
dictas habemus.

Europæ sinus.

Ceraunia sūt
alpes) modici in Epiro
sur quoq; a ceraunio
fulmine dicti Nam
Cerauphos greci
a nostris fulmi nu
mpat. V. Deog arco
ceraunia via arcuz
de sumpsit nomen
a greci

Tertius europæ sinus incipit a ceraunijs mōtibus: desinit i hel
t lespontū. In eo apud molossos ubi dodonei louis templū est
Tomarus mons: est circa radices nobilis centum fontibus ut
Theopompo placet. In epyro fons est sacer frigidus ultra oēs aquas &
spectatæ diuersitatis. Nam in eū ardentem si immergas facem extin/
guit: si procul ac sine igne admoueas suopte ingenio inflammat: Do/
dōe ut Maro dicit sacra. Delphi cephiso flumine: castalio fonte: par
nasi iugis celebris. Acarnania arachytho eminet. Hāc ab ætholia pin
dus diuidit: qui acheloum parit cū primis græciæ amnibus prædituꝫ
ueteri claritate. Nec mirū cum inter calculos quibus ripæ eius micāt
inueniat galactites qui scrupulus ipse candidus si teratur reddit suc
cum album ad lactis saporem. Fœminis nutrientibus illigatus fœcū
dat ubera: subnexus puulis largiusculos haustus facit saluarū. Intra
hos receptus liquescit: cum soluit tantum memorie bonū perimit.
Quem post Nilū Achelous dat: nec alter alius ꝓpter oppidū patras

Galactis
gemma et cuiusdam
memorabilis fabu
le scripsit plinius
li: xxxvij capo
xx: vndecimo mensis
hesto:

Odessa locus nouē collium opacitate umbrosus & radiis solis fer me inuius nec aliam ob cām memorabilis. In laconia spiraculū tenaron promontorium aduersum Africæ: in quo phanū Metymnæi arionis quem delphine eo aduectū imago testis est ærea ad effigiē casus & ueri opis expressa. pterea tempus signatum olympiade enim unde tricesima qua in certamine siculo idē Arion uictor scribitur id ipm gestum pbatur. Est & oppidū tenarō nobili uetustate: pterea aliquot urbes: inter quas leuctræ non obscure iampridē Lacedemoniorū fædo exitu amyclæ silentio suo quondam pessundatæ. Sparta insignis cum pollucis & Castoris templo. Tū etiam Otriadis illustris uiri titulis: therapne Vnde primū cultus dianæ pitane quam Archesilaus stoicus inde ortus prudentiæ suæ merito in lucē extulit. Antiæ & Caridamile ubi quondam fuere Thyræ: nunc locus dicitur: In quo anno xvii. Regni Romuli inter laconas & argiuos memorabile fuit bellum Nam Taygeta mons & flumen Eurotas notiora sunt q̄ ut stilo egeant Inacus Achaiæ amnis argolicū secat tractū quem rex Inacus a se nominauit: qui exordiū argiue nobilitati primus dedit. Epidauro decus est eiculapii sacellum: cui incubates ægritudinum remedia capes sunt monitis somnio. Pallanteum Arcadiæ quod pallatio nostro p Euandrum arcada appellationē dederit sat est admonere i qua montes cyllene & Lycæus menalus etiam diis alumnis inclaruerunt: inter quos nec herimantus in obscuro ē flumen erymantus erimāro monte demissus ē: & Ladon ille Herculis pugna hic plane clarescūt. Varro phibet fontē in archadia esse cuius interimat haustus. In eadem terrarum pte de auibus hoc solū est non indignū relatu coperimus: q̄ cū aliis locis merula furua sit: circa cyllenem candidissima ē. Nec lapidem spreuerimus quē Archadia mittit: cui Asbesto nomē ē ferri color. Hic accensus semel extingui non pōt. In megarensiū sinū Istmos exit ludis quiquenalibus & delubro neptuni inclytus. Quos ludos ea pp institutos ferūt q̄ finibus quinque peloponessi ore alluūtur A septentrione Ionio: ab occidente siculo: a brumali occidēte egeo. a solstitiali oriente myrtoo. a meridie cretico. hoc spectaculū p Cypheselū tyrānum intermissum corinthii olympiade quadragesima nona solennitati pristine reddiderunt. Cæterum peloponesson a Pelope regnata nomen inditio est. Ea ut platani folium recessibus & prominētiis figurata d̄iuortium facit inter Ionium & Egeum mare quattuor nō amplius milibus desistens utrūq; littus ex cursu tenui quē Istmos dicunt. ab angustiis: hinc Hellas incipit quam proprie uerā uolūt ee græciā quæ nūc Actica: atte prius dicta Ibi athene cūl urbi saxa schyronia ppinqua sunt porrecta sex milibus passuū ob honorem ultoris

Schyronia saxa. Ibi sunt magni lateo Schyro interpty qui in illis pyris lauabat prestolans et rogitans aduenā ambulantū quos ducebat ad sublimitate et celsitudinē montis et dicebat sibi soluere talarium et eundē siccare in pede phas erat tedio affici et ille lateo Schyro retrogrede perpetrabat eundē in mare p tand zet theseq athenensiū interfect Inde dicta sunt saxa Schyronia a latrone etc

Hymetto
Iracus
Brilesus
Lycabetꝰ
Lycabetus
Egialus
Areopagus
montes

Thesei: & memoria nobilis pœne sic nominata. Ex istis rupibus Ino se cū palemone filio in pfunda pcipitem iaculata auxit maris numina Hæc atticos montes in ptem tacebimus. est Icarius, est Briseus. ē Lycabetius & Egialus. Sed Hiemitio merito ac iure attribuit pricipatus & apprime florulētus eximio mellis sapore & externos oēs & suos uicit. Callirhoen stupent fontem; nec ideo Croneson fontem alterum nullius rei numerant Athenienſibus iudicii locus ē ariopagus & Marathon campus iactus memorabilis opinione prœlii cruentissimi. Et naultæ quidem insulæ obiacent Atticæ cōtinēti: Sed subrane ferme sunt Salamis. Sunium. Chios. Choos: quæ ut Varrō testis est: subtilioris uestis amicula arte lanifice scientie prima inornatū fœminarum dedit. Boetia thebis eminet Thebas cōdidit Amphion; nō q. lyra saxa duxerit; neq; n. par est id ita gestum uideri; sed q. affatus suauitate homines rupiū incolas; & incultis moribus rudes ad obsequii ciuilis pellexerit disciplinam. Vrbs ista numinibus apud se ortis gloriat: ut perhibent qui sacris carminibus herculem & Liberum celebrant. Apud thebas helicon lucus est. citheron saltus. ānis hismenus. fontes. Arethusa. edipodia. phamate dirce. sed ante alios Aganippe & Hippocrene: Quos Cadmus litteraꝝ primus repertor dū rimatur quæ nam adisset loca qm̄ equestri exploratione deprehendisset incensa est licentia poetaꝝ ut pariter utrūq; uulgarent. Scilicet q. eorū alter alitis equi unguicula sollicitatus foret alter potatus facūdia animas irrigaret. Et q. aperta foret alitis eq ungula; & q. potiꝰ suspitionem facerent litterariam. Euboia insula laterū obiectu efficit aulidis portum quæ siculis traditur graie coniurationis memoria Boetii idem sunt q. leleges fuerunt: per quos defluens cefisos ānis se in maria cōdit. In hac continētia Opuntius sinus lariſſa oppidū Delphisamne quoq; i qua Amphiarai fanum & fidiace signū dianæ Varro oppinatur. Duo in boetia esse flumina natura licet separi miraculo tn̄ non discrepante. Quorum alteꝝ si ouillū pecus debibat pullū fieri coloris q. induerit. Alterius haustu quæcūq; uellerū fusca sunt in candidū uerti. Addidit ēt uideri ibi puteum pestilentē cuius liquorem qui hauserit bibat mortē. Perdices sane cū ubiq; libere sint ut aues uniuerse: in boetia nō sunt nec cum uolant sui sunt iuris. Sed in ipso aere quas transire nō audeant metas habēt. Inde ultra notatos iam terminos nunquā exeunt; nec in atticū solū transmeant. hoc boetiis ppriū; nā quæ cōia sunt oībus generatim post psequemur. Continent a perdicibus nidis munitione solerti & pualida. Spineis. n. fructibus ac Surculis receptus suos uestiuunt; ut aialia quæ eas infestant arceantur asperitate surculoꝝ. Ouis stragulū puluis est atq; clanculo reuertūtur; ne indiuū

Boetia
Thebas
Amphion
Helicon lucꝰ
citheron saltꝰ
ismenus amnis
Arethusa
Edipodia
Phamate
Dirce
Hippocrene
Aganippe
Euboia Insula est
Leleges Boeti dicti sunt
De perdicibus

loci conuersatio frequēs faciat. Plerūq; fœmine transuehūt partu ut mares fallant: qui eos afligunt impatientibus sæpissime adulātes. Dimicatur circa cōnubium: uictosq; credunt fœminarū uice uenerē sustinere. Ipsas libido sic agitat: ut si uētus a masculis flauerit fiāt pregnātes odore. Tunc si quis hominū ubi incubant ꝓpinquabit egresse matres uenientibus sese sponte offerūt & simulata debilitate uel pedum uel alarum quasi statim capi possint gressus fingunt tardiores. hoc mendacio sollicitant obuios & eludunt quoad ꝓuecti longius a nidis auocētur. Hæc in pullis studiū segnius ad cauendū. Cum.n. uisos se ꝓsentiscunt resupinati glebulas pedibus attollūt: quas obtēta callide ꝓteguntur: ut lateant etiā deprehensi.

De thessalia & macedonia & philippi oculo.

Thessalia eadem ē & hemōia q̄ Homerus Agros pelasgi cognominat. Vbi genitus ē Helles: a quo Reges hellenes noīati huius a tergo. Pyeria ad Macedoniā ꝓtendit q̄ deuicta sub Macedoniū uenit iugum. Multa ibi oppida: flumina multa. De oppidis egregia sunt Pthia. Larissa. Thessalia & Thebe. De ānibus Peneus: quī ꝓter ossa olympūq; decurrens collibus dextra leuaq; molliter curius nemorosis cū cōuallibus Thessalīa texua facit: q̄ & tempe dicuntur: undisq; aptioribus Macedoniā & gnesiā īterluēs in thermeū sinū cōditur. Thessaliæ sunt pharsalici cāpi in qbus ciuilium intonuerunt ꝓcelle. Ac ne in mōtes notos eamus pindū & Othrim celebrāt: qui laphittaq; originē ꝓsequuntur. Ossa quos centauroq; fabulis inmorati iuuat pelion aūt nuptiale cōuiuiū Thedidis atq; pelei intantum noticiæ obtulit ut taceri de eo magis miq; sit. Nā olympū ab Homero nō per audaciā celebratū docent quæ in eo uisitant primū excellēti uertice tantus attollit ut tegmina eius cælū accolæ uocēt. Ara ēī cacumine loui dicata: cuius altaribus siq̄ de extis inferūtur nō difflant uentosis spiritibus: nec pluuiis diluunt. sed uoluēte altero ānō cuiusmodi relicta fuerit eiusmodi repiunt. Ut oībus tēpestatibus a corruptelis auraq; uindicat quicq̄d ibi semel est deo cōsecratum Littere in cinere scripte usq; ad alterā anni cerimoniā pmanēt In regiōe magnesia othmona oppidū situ ē: qd' cū obsideret Philippus Alixādri macedonis magni pr̄ dānatus ē oculo iactu sagittē q̄ iecerat Aster. Oppidanus inscriptā suo noīe loco uulneris noīe quē petebat populū istū callere arte sagittaria credere possumus: uel de philoctete qm̄ mœstibea in hoc pede cōputatur. Sed ne trāseamus pfidiū poetaq; fons Libethrius: & ipse magnesie est.

De Macedonia & olympo monte & lapide peante.

Vi Edonii quōdā populi: quæq; migdonia erāt terra aut pelagium solum uel hemathium nec omne uniformi uocabul o

Macedonica res est & partitiones quæ ſpecialiter ante a ſeiungebant macedonio nomini cõtribute facte ſunt corpus unum Igitur Macedoniam ꝓcingit Thrarius limes: meridiana Theſſaliæ Epirote tenent. a ueſperali plaga dardani ſunt & illyrii: qua Septẽtrione tunditur peonia & a paſtelagonia protegitur. Atriballis montanis exceſſibus. Aquilonio frigori obiecta. Inter ipſam & Thratiam ſtrimon ānis facit terminum qui ab hemi iugis irrigat. Vege ut ſileã aut Rhodopen Migdonium mõtem: aut Athon claſſicus ꝓlicis nauigatũ: cõtinetiq; abſciſſum mille qngẽtoꝝ paſſuũ longitudine ſimul ḋ auri uenis & argenti que optime in agris Macedonum & plurime erunt. Oriſtidem populi dicã ſũt: q ut Oreſtide dicerent inde cœptum a Micenis pfugus matricida cum abſceſſus longius deſtinaſſet natum ſibi in emathia parauulum de Hermiona quam in omnes caſus ſociam abſtruerat hic mã dauerat occulendum. Adoleuit puer ĩ ſpiritu Regii ſanguinis nomen patris ſui referens. Occupatoque quicquid eſſet quod ꝓcedit in Macedonicum ſinum & Adriaticum ſalũ terram cui imperitauerat oreſtidẽ dixit. Admonet flegra ubi ante q̃ oppidum fieret rumor eſt militiam mundi dimicatam cũ gigãtibus: Vt penitus perſequamur quã tis probationibus ibidem Imperii inditia diuinæ expeditionis in hoc ſeculo pſeuerauerit. Illic ſi quãdo ut accidit nimbis torrẽtes excitãt: & aucta aquarum põdera ruptis obicibus ualẽtius ſe in cãpos ruunt. Eluuione oſſa etiam nunc fertur detegi quę ad iſtar corporis ſũt humani ſed modo grandiora: quæ ob enormem magnitudinem monſtroſi exercitus iactitant extitiſſe: idq; adiuuatur argumento ſaxorũ immanium: quibus oppugnãdum cælum crediderunt. Pergã ad reſidua quæ in Theſſaliam & Heminiam porriguntur. Sunt enim erecti ora q̃ uſquã proceritas montana attolli ualet. Nec ẽ in terris omnibus quod merito ad iſtas eminentias comparatur. quippe quas ſolas diluuialis irruptio cum uniuerſa obduceret humido ſitu in acceſſas reliquit. Durãt ueſtigia non languide fidei quibus apparet hos locos ſupſtites undoſæ tempeſtatis fuiſſe. Nam in latebroſis rupium cauaminibus quæ fluctuum conflictis tunc adeſa ſunt rediuiue Conchiliorum reſederũt: & alia multa que affatim mari incito expuũtur: ita ut ſint licet facie Mediterranea apparent tamẽ ſpecie littorali. Nunc de incolis reddam Emathius qui primus ĩ emathia accepit principatũ ſeu qa ĩdago originis eius euo diſperiit: ſeu qa alta ita res ẽ genuinus terræ hẽc. Poſt hũc macedõii exortũ Emathie nom̃ pſtitit Sed Macedo deucaliõis mĩnus nepos q ſolo cũ domo ſue familia morti publice ſupfuerat uertit uocabulũ Macedoniáq; a ſe dixit macedonẽ Caráus iſeqꝫ Dux pelopõeſſace multitudis q̃ iuxta rñſũ datũ a deo ubi ca-

prarium pecus reſedisſe aduerterat urbem cõdidit: quam dixit. Ege-
as. In qua ſepeliri reges mos erat: nec alter excellentium uirorum bu
ſtis apud Macedonas priſcus dabatur locus. Succedit Carano perdi
ca ſecunda & trigeſima olympiade primus in Macedonia Rex noia
tur Cui Alexãder Amynthe filius diues habitus ẽ. Nec imerito Ita.n.
affluenter ſucceſſus euis ampliandis opibus proficiebant: ut añ oẽs
Appollini delphos. ioui clidem ſtatuas aureas dono miſerit. Volup
tati aurium indulgentiſſime deditus ſicut plurimos qui fidibus ſcie
bant dum uixit in uſum oblectamenti donis tenuit liberalibus. Inter
quos & pindarum Lyricum. Ab hoc archelaus regnum excepit pru
dens rei bellice: naualium etiam commentor prœliorum. Is Archela
us intantum litterarum mire amator fuit ut Euripide tragico conſi
liorum ſummam crederet. Cuius ſuprema non contentus proſequi
ſumptum funeris: crinem tonſus eſt & merorem quem animo conce
perat uultu publicauit. Idẽ Archelaus phitias & olympiacas palmas
quadrigis adeptus: græco potius animo quam regali gloriam illã pre
ſe tulit: poſt Archelaum Macedonica res diſſentiõe lactata in Amyn
the regno ſtetit. Cui tres liberi: ſed Alexãder patri ſuccedit. Quo exẽ
pto perdice primo data copia regie poteſtatis adipiſcẽde qui obiens
hereditarium regnum fratri philippo reliquit. Quem captum ocu
lo dextro apud Mothonã ſupradiximus: cuiuſque debilitatis omẽ
præceſſerat. Nam cum nuptias ageret acciti tibicines carmen cyclo
peum quaſi de colludio cõcinuiſſe tradũtur. Hic philippus magnũ
procreat Alexandrum: quamlibet olympias Alexandri mater nobi
liorem ei patrem acquirere affectauerit: cum ſe coitu dracõis graui
dam affirmaret. Ita tantum ipſe egit ut deo genitus crederet pagra
uit orbem rectoribus Ariſtole & Caliſtene uſus ſubegit Aſiã. Arme
niam. Hiberiam. Albaniam. Capadociam: Siriam. Aegyptum taurũ
caucaſumque tranſgreſſus eſt: bactros domuit. Medis & perſis impe
rauit: cepit indiam emenſus omnia quæ liber & Hercules acceſſerãt
fore ſupra hominem auguſtiore ceruice celſa letis oculis & illuſtri
bus malis ad gratiam rubeſcentibus reliquis corporis membris non
ſine maieſtate quadam decorus. Victor omnium uino & ira uictus
Sic ut morbo uiolẽtie apud Babylonẽ humiliore quã uixerat fortu
na exẽptus ẽ poſt quẽ fuerit magis ad ſegetem Romane gloriæ q̃ he
reditatem tãti noſ ortos inuenimus. Macedonia lapidem gignit quẽ
peanten uocãt: hũc eundẽ & concipiẽtibus. & pariẽtibus opitulari fa
ma pdiga eſt Circa Tyreſiæ ſepulchrum plurimus inuenitur.

De Thracia & thracum moribus & gruibus & harundinibus &
Iſtmo. Cap. xiiii.

Perdica Alexander

Archelaus

Amyntas Alexander

Philippo

Lapis pen.

De Thracia

De Ritu Thracū

Thracia prouincia est Europę cuius fines sunt a septentrione missa vel hęmus mons ab Occidente pontus euxinus a meridie propontis aegeum mare ab ortu vero est ponendus Thracia fuit ne celebrata nec solo. et qua mari proprior est infamata fuit ea est ex gregibus Semitaurinis ignem admodum paucos rarosq; ferunt concubitus frequentes tollerat. Ignem quoq; facit natura rarior appetitus minor ideo cor pori habilis est

Strymo fluuius

Moesi
Gete
Sarmate
Scythe
Orphei vates natale solum

Abdera vrbs
Democriti domus

Doriscon

Pigmei
De Gruibus

Vnc in Thracia locus est pgere: & ad ualidissimas Europæ gẽtes uela obuertere: Quas qui sedulo expiri uelint nõ difficulter deprehendet Thracibus barbaris inesse cõtemptum uitæ & ex quadã naturalis sapientiæ disciplina. Cõcordant oes ad interitũ uoluntariũ: dum nõnulli eorũ putant obeuntiũ animal reuerti. Alii nõ extingui: sed beatas magis fieri. Apud plurimos luctuosa sunt puerperia. Deniq; recentem natũ fletu parens excipit. Contra uersum læta sunt funera: adeo ut defunctos gaudio prosequãtur. Vxorũ numero se uiri iactant: & honoris loco ducunt multiplex cõiugium. Quæ fœmine tenaces sunt pudicitiæ defunctorũ insiliunt coniugiũ rogos & qd' maxime insigne ducunt castitatis pcipites in flámas eũt. Nuptũ re nõ parentum arbitratu trãseũt ad maritos: sed q̃ pre cæteris speciem ualent sub taxari uolunt & licẽtia taxationis admissa nõ moribus nubunt sed pmiis. Quas forme præmit dedecus dotibus emunt quibus cõiungantur Vterq; sexus epulantes focos ãbiunt. herbarum quas habent semine ignibus supiacto. Cuius nidore pculsi pro læticia habẽt imitari ebrietatem sensibus hebitatis. De ritu ista sufficiũt de locis & populis quæ sequũtur. Strymonẽ accolunt dẽxtero latere, Odense latebrosorũ quoq; multa noia aduſque Nestũ amnẽ qui radices pãgei circũfluit hebrũ odrysarũ solũ fundit: qui fluuius excurrit inter brigantas delongas thynnos chõpillos alios q; barbaros tãgit: & Cyconas. Dei de hemus sex milibus passuũ arduus. Cuius aduersa Mœsi Gete sarmate Scythe & plurime insidũt nationes. Ponticũ littus Sitonia gens obtinet q̃ nato ibi Orpheo uate decus inter iudicat principes. Quem siue sacrorũ siue cantuũ secreta in sperchio pmontorio agitasse tradunt. Deinde stagnum Bystoniũ nec longe regio maronea: in qua Tyrida oppidũ fuit equorũ. Diomedis stabulũ: sed cessit euo solũq; turris uestigiũ adhuc durat. Inde nõ procul urbs abdera quã Diomedis soror & condidit & a se sic uocauit. Mox Democriti domus physici ac si uerũ dicetur iõ nobilior. hãc abderã olympiade pria & tricesima senio collapsam Clazomenii ex Asia ad maiorẽ faciem restitutã oblitteratis quæ pcesserant nomini suo uindicauerũt Locũ dori son illustrem reddidit Xerxis aduentus q̃ ibi recensuit militis sui numerum Polydori tumulũ ostendit hemus in parte quam Aratores Scythæ celebrant. Quondã urbẽ Garamã cathiron uocãt Barbari. Vnde agruibus pigmeos ferunt pulsos. Manifestum sane in Septẽtrionalem plagam hyeme grues frequentissimas cõuolare. Nec piguerit meminisse quatenus expeditiones suas dirigant & sub quodã militiæ eunt signo & ne pergentibus ad destinata uis fiatuũ renitatur. harenas deuorant

Publatisq; lapillulisad moderatam grauitatē saburrāt. Tūc se tollunt in altissima;ut de excelsiori specula metentur quas petāt terras fidēs meatu preit cateruas. Volatus desidiā castigat uoceq; cogit agmen. Ea ubi obraucata est succedit alia pontum trāsiture angustias captant. Et quidem eas prōptū est oculis dephendere quæ inter tauricam sunt & paphlagoniam. ideſt inter carābim & methapontū. Cum trans medium alueum aduentasse se sciunt scrupulorum sarcina pedes librant. Ita nautæ prodiderunt;pluere sæpe ex illo casu. Lapillulis harenas nō prius reuomunt q̄ securæ sedis suæ fuerint Cōcors. cura omnium primo fatigatis adeo ut sique defecerit:cōgruant uniuersæ: Lassataſque sustollant usq; dū uires ocio recuperentur. Nec in terra cura segnior excubias nocte diuidunt ut ex somnis sit decima queq;. Vigilesq; ponduscula digytulis amplectuntur;quæ si forte exciderint somnū coarguant. Quod cauendū erit clāgore indicant. Aetatem i illis prodit color;nigrescunt senectute. Veniamus ad ꝓmontoriū Ceraſcriſcon byzantio oppido nobile antea ligos dictū;quod a dirachio abest septingentis undecim milibus passuum. Tantū.n. patet inter adriaticū mare & propōtidem. In cenensi quoq; regione non longe a flauiopoli Colonia bitie oppidum quondam Areate Regis nunc inuisum &in accessum hyrundinibus & deinceps alitibus aliis quanquā & thebas q; illa mœnia sæpius capta sunt aspernentur subire. Nam iter cæteras habere illas quoddam precium inde noscitur q; lapsura nō petunt culmina & aspernātur peritura quoquo mō tecta. Minime certe adiris auibus impetuntur;nec unq̄ præda sunt Vt sacre cibos non sumunt residentes sed in aere capiunt escas & hauriunt. Alter Istmos in Thracia est similibus angustiis & pari latitudine arcti maris. Cuius littora urbes utrinq; secus ostentant propontidis ora insignit pacti emalanensium Cardiaq; q; in cordis facie sita sit;dicta cardia est. Omnis hellespontus stringitur in stadia septem;quibus ab europa asiaticam plagam uindicat hic quoq; urbes due Abidos asiæ & Sestos europæ. Deinde contraria inter se ꝓmontoria mastusia chersosſi;ubi finitur auropæ sinus tertius sigeum Asiæ in quo tumulus est;ut dicunt; cynosſemà dictus hecube sepulchrum;& turris protheſilai delubro data. finibus thraciæ a septentrione hister ostenditur. ab oriente pōtus ac ꝓpontis. a meridie egeum mare.

Ceraſteyſcon Constantinopat

Bitie oppidū

Abidos Sestos Vrbes

De claro insula & mirabilibus quæ in creta sunt : & de caristo & delo & diluuio & coturnicibus.

Claros Insula
Antandaz saxū

Corcyre

De Creta Insula

INter Tenedū & Chiū est claros isula qua egeus sinus pan-
ditur ab dextra antandrū nauigantibus saxū est. hoc enim
uerius q̄ insula meruit cognominari id quoniā uisentibus procul cap
simile creditur: quā græci egam nūcupant: egeus ab eo sinus dictus ē
Aphalario corcyre pmontorio ad nauis effigiem: scopulus eminet i
quam trāsfiguratā Vlixis nauē credidērūt. Cytherea q̄ a malea abest
quinq; milibus passuū pphyris añ nomē fuit. ¶ De creta insula.
ROtinus est Cretam dicere q̄ absoluere proniusi quo mari ia
ceat. ita. n. circūflui illius noia græci pmiscuerunt: ut dū aliis
alia inferūt pene oblimauerint uniuersam Quantā possimus tñ i de
signāda fide operā locabimus: ne quid hereat sub ancipiti Inter ortū
porrigitur & occasum tractu lōgissimo. Hinc græcia: inde cyrenis ob
iacentibus. A septentrione egeis & suis. id est creticis estibus uerberat.
Ab austro libycis undis perfuditur: & egyptiis cōstipata cētū urbibus
sicuti phibent qui pdigie lingua locuti sunt: sed magnis & ambitiosis
oppidis. Quorū principatus ē penes cortinā Cydoneā gnoson. theran
nas schylioson dosiades eam a crete nympha hesperidis filia. Anaxi-
mander a crete rege curetū. Cretes haeriam prius dictā mox curetum
nomē. nōnulli etiā a temperie cæli Macaronexon appellatam pdide
runt prima mari ponit nauibus & sagittis pria litteris iura inxit. pyr-
rhico reptore. Equestres turmas prima docuit lasciuas uertigines im
plicare. Ex qua disciplina bellice rei usus cōualuit. Studiū musicum
inde cœptū cum Idei dactyli modulos ac crepitu tīntu aeris depræ-
hensos in uersificū ordinē transtulissent. Albet iugis mōtiū dictinei
& Cadisthi: qui ita excandescunt: ut eminus nauigātes magis putēt nu
bila præter cæteros Ida est qui ante solis ortum solem uidet. Varro i
ope qd̄ de littoralibus ē: etiam suis temporibus affirmat sepulchrū
Iouis ibi uisitatum. Cretes Dianam religiosissime uenerantur: Brito-
martem gentiliter nominantes: quod sermone nostro sonat uirginem
dulcem. Eadem numinis præter q̄ nudus uestigio nullus licito ingre-
ditur. Ea edes ostentat manus Dedali: Cortina amnis leneus preter-
fluit: quo Europam tauridorso cortini ferūt uectitatā Hlideni corti-
ni & Cadmum colunt Europæ fratrem ita enim memorant. Videtur
hic & occurrit: sed die iā uesperato angustiori se facie uisendum offe
rens Gnosii mineruam ciuem deam numerant: primumque apud se
fruges satas affirmant: audacter cum Atticis contendentes. Ager creti-
cus siluestrium caprarum copiosus est: ceruo eget. Lupos uulpes alia
q; quadrupedum noxia nusquam educat. Serpes nulla larga uitis: mi
ra solis idulgētia arborarū puentus abūdātes. Nam i huius tātum in
sulæ pte repululant cesæ cupressi. herba ibi est que alimos dicitur ea

De Mustris

Ida mons

De Religiosa obseruatione

Cortina ciuitas

Ager Cretensis

Alimos herba

admorsa diurnam famem ꝓhibet proinde & hec cretica ẽ Phalãgiõ aranei genus est. Si nisum queras: nulla uis corporis. Si potestatẽ ictu um hominem ueneno iterficit. Lapis quoq; ideus dactylus dicit. insu læ istius alunos coloris ferrei: humano pollici similis. Auẽ noctuam Creta non habet: & si iuehatur: emoritur. Caristos aquas calẽtes ha/ bet: quas elopias uocãt Et caristias aues que flamas impune inuolant. Carbasa etiam que iter ignes ualẽt. Calchis eadẽ habita ẽ apud pris/ cos: ut callidemus auctor ẽ: ere ibi primũ repto. Tytanas i ea antiqssi me regnasse ostendũt ritus religionũ. Briareo. n. rẽ diuinã caristii fa/ ciunt: sicut egeoni calchidẽses. Nã oĩs ferme Euboea tytanum fuit re/ gnum. Cycladas autumãt inde dictas: qa licet spatiis lõgioribus a de/ lo piecte: i orbẽ tñ circa delũ site sũt. Orbẽ, Cyclõ grai ferunt. Chios homeri tumulo ceteras ãcedit. Meminisse hoc loco par est post pri/ mum diluuiũ Ogygii tpibus noiatũ: cũ nouẽ & ãplius mẽsibus diẽ cõtinua nox inumbrasset: Delon ante oẽs terras radius solis illumina/ tam sortitamq; ex eo nomẽ ꝙ prima reddita foret uisibus. Inter Ogy gium sane & Deucalionẽ medium euũ dcc. annis datur. Eadem est & Orthygia quæ clarissima ẽ in cycladũm numero multifarie tradit. Nũc asteria a cultu Appollinis: nũc a uenantibus lagya uel Cinthos pirpile etiam: qm̃ tabula ibi & ignis iuẽta sunt. In hac primũ uisæ co turnices aues quas Orthygias græci uocãt. has easdem in latone tute/ la estimant constitutas: nec semp apparent: aduẽiendi habẽt tempo ra estate depulsa. Cum maria tranant impetus differũt ex metu spa cii lõgioris uires suas nutriunt tarditate. Vbi terrã persentiscunt co/ eunt cateruatim: deinde globate uehementius ꝓperãt. Quæ festina tio plerũq; exitium portat nauigantibus. Accidit enim in noctibus & uela insũdant: ut impulsis sinibus alueos inuertãt: austro nũq exeũt. Nam metuũt uim flatus tumidioris. plurimum se aquilonibus cre/ dunt: ut corpora pinguiuscula atq; eo tarda facilius ꝓueat siccior & uehemẽtior spiritus. Orthygontra dicitur quæ gregem ductitat. Ea dem terræ ꝓximantem accipiter speculatus rapit. Ac ꝓpterea opera est uniuersis ut sollicitent ducẽ generis externi per quam frusteren/ tur prima discrimina. Cibos gratissimos habent semina uenenorum Quam ob causam eas dãnauere prudẽtium mensæ. Solũ hoc animal ꝓter hominem morbũ patitur comitialem.

De Euboea. Paro. Nixo. Icaro. Melo. Carphato. Rhodio. Lẽno.

Vboea tam modico estu diuidua est a boetie continẽtie: ut dubitandum sit an numerari inter insulas debeat. Nam late quam uocant terræ põte iungitur: et per fabricã breuissime machinæ adit pede ceneo ꝓmontorio uadit in septentrionem: duo/

Phalangium araneꝝ genꝰ

Mirꝛ de mortua Caristos ꝑsula

Euboea

Ios ꝙ ꝓnunciatꝰ est ꝓ ea ꝙ homꝛ quidam putat cadꝛ fuisse

Ogygius ꝛ Mor Delon. ꝑsula

Euboea

bus aliis in meridiem extenditur. Quorū gereſtos ſpectat Atticā Caphareus ꝓminet in helleſpontū. Vbi poſt Ilii excidium argiuā claſſē uel mineruæ ira: uel ꝙ certior ꝓdit hiſtoria ſydus arcturi grauibus affecit caſibus. marmore páros nobilis ab delo oppido frequētiſſime priūs tñ minoia quā paros dicta. nā ſubacta á Minoe quoad in Cretícis manſit legibus Minoiam loquebātur. ꝓter marmora dat & Sardā lapidem qui marmore quidem ꝓſtat inter gemmas uero uiliſſimus dicitur Naxon a delo duodeuiginti milia paſſuum ſeparant: in qua Strongile oppidum. Sed naxos dyoniſias quā naxos prius dicta. uel ꝙ hoſpita libero patri. uel ꝙ fertilitate uitium uincat cæteras. Sunt præterea cyclades plurimæ: ſed in ſupradictis ꝓcipuum é quod memoriæ debeatur. De Strophadibus é & Icaros: quæ Icario mari nomē dedit: hæc inter Samum & Hiconū ꝓcurrentibus ſaxis inhoſpita ac nullis finibus portuoſa ob inhumana littora infamis é. Vult ergo Varro Icarū certe ibi naufragio iteriſſe: & de exitu hominis impoſitum nomen loco. Nam in ſamo nihil nobilius q̄ Pythagoras ciuis. Qui mox offenſus ſtatu tyrannico relicta domo patria a Bruto conſule q reges urbe exegit italiam aduectus eſt melos: quā Calimachus Mellanidā dixit omnium inſularū rotondiſſima eſt iuxta Eoliam. Nam a carpatus ipſa é a qua carphatium ſinum dicimus. Nunquā ita cælum nubilum eſt: ut in ſole Rhodos non ſit. Lemnii uulcanū colunt: ideo i Lēno Metropolis Epheſia præterea oppidū myrrhinā in cuius finibus mons athos in macedonā umbram iacit. Quod nō fruſtra inter mira cuſa notauerūt: cum Athos a Lemno ſex & octoginta milibus paſſuū ſeparetur. Eſt ſane athos ſublimis adeo: ut altior eſtimetur quā unde hymbres cadunt. Quæ oppinio eo fidem concepit: q̄ in aris quas i cacumine ſuſtinet nūq̄ cineres eluūtur: nec quicquā ex ageribus ſuis perdunt. ſed in quo relicti fuerint tumolo permanēt. In ſummo oppidum Acroton fuit: in quo dimidio longior quā in aliis terris incolētium ætas prorogabatur. Ideo inde homines Macrobios græci noſtri appellauere longeuos.

Paros Inſula

Sancta lapis

Naxos Inſula
Strongile oppi:

Icaros Inſula

Samos Inſula

Athos mons

Acroton oppi:

De quarto Europæ ſinu.

De helleſponto. Propontide. Boſphoro & elephantis.

Vartus Europe ſinus ab Helleſpōto incipit: meotidis hoſtio terminatur: atq; omis hæc latitudo quæ Europam Aſiamq; diuidit i ſeptem ſtadiorū angustias ſtringitur. Hic é helleſpōtus. Hac Xerſes pōte nauibus facto ꝓmeauit. Tenuis deinde euripus porrigit ad Aſiæ urbē priapum: quam magnus Alexander potiūdi orbis amore tranſcēdit: & potitus eſt. Inde diffuſus equore patentiſſimo rurſus

q

Helleſponto

Priapus Vrbs

R

stringitur i ꝓpontidē. Mox i ꝓquīgētos passus coartat. Fit Bosphorus Thracius qua Darius copias traduxit: Hæc ꝓfunda delphines plurimos habēt: in quibus causæ miraculi multiformes Ante oīa nihil uelocius hñt maria sic ut plerꝙq; saliētes trāsuolēt uela nauiū. Quo coheant cōiuges euagāt. Catulos edūt. Decimus mēsis maturꝙ facit ptū. Lucinā estiuus dies soluit Vberibus fetus alunt. Teneros in faucibus receptant. Inualidos aliquantisper ꝓsequuntur Ih tricesimum annū uiuūt: qđ exploratum est in experimentum caudis āputatis. Ora nō quo cæteræ belue loco habēt: sed ferme i uentribus. Cōtra naturam aquatilium soli linguas mouēt. Aculeate sunt spine dorsi eorū. Cum ira subiacet inhorrescunt. Cū animi conquiescunt quibusdā receptaculis operiūtur. Spirare eos in aquis negant: & uitales auras nō nisi in aere supero recipere: pro uoce gemitus ē similis humano. Certū habent uocabulū quo accepto uocantes sequūtur. nam proprie symōes nominantur. Voces hominū aquilonis flatu celerius auriunt. Contra austro spirante auditus obstruūtur. Mulcentur musica: gaudent cantibus tibiarū. Vbicūq; symphonia est gregibus aduentant. Diuo Augusto principe in campania delphinē puer fragmētis panis primo illexit: & in tantum cōsuetudo ualuit: ut alendū se etiam manibus ipsius crederet. Mox cum profluxisset puerilis audacia intra spacia eū Lucrini lacus uectitauit. Vnde effectum ut a baiano littore equitatē pueꝝ puteolos usq; perueheret. hoc per annos plurimos tam diu gestum est: donec assiduo spectaculo desineret miraculum esse qđ gerebatur. Sed ubi obiit puer sub oculis publicis desiderio eius mœrore delphin iteriit: Pigeret hoc asseuerare ni Mecenatis & fabiani multorumq; ptērea esset litteris cōprehensum. Ih africo mox littore apd Hipponem Diorrhitum delphin ab Hipponiensibus pastus tractandum se pbuit: impositos quoque frequenter gestauit: nec populi tantum manibus acta res ē. Nam & proconsul affricæ flauianus ipe eum contigit: unguentis etiam delibuit. Quia odoris nouitate obsopitus aliquantisper pro exanimi iactitatus est: multisq; mensibus desciuit a solita conuersatione Apud Iasum urbem Babyloniæ puerum delphinus adamauit. Quem dum post assueta colludia recentem impatientius sequitur harenis inuectus & hæsit. Alexander magnus amorem illum numinis fuisse interpretatus pfecit puerum neptuni sacerdotio iuxta eandem urbem ut heres sidonius auctor est. Alium puerum Hermiam nomine per maria similiter insidentem cum undosior fluctus necauisset delphin ad terram reuexit: & uelut faxeretur reatum: penitentiam suam morte mulctauit: nec reuerti

Bosphorus

De Delphinis

Iasus Urbs

uoluit amplius in profunda. Suppetũt & alia exempla ut Arionẽ trã
seamus: cuius exitũ annaliũ cõprobauit fides. Ad hæc si qñ lasciuiũt
noui fœtus a maioribus daꝫ adultior gregi custos. Quo magistro elu
dere impetus incursantiũ beluarũ adiscant: quãquã ibi præter focas
rara belua ẽ plurimus tymnus in põto: nec alibi pene fœtificãt. Nusq
n. citius adolescunt. s. ob aquas dulciores. Illabũtur ueris tempore: in
trant dextero littore: leuo exeunt: hoc inde accidere credunt: qd' de
xtris oculis acutius cernunt q̃ sinistris.

De histro flumine. Fibro pontico & Gemma pontua.

Ister germanicis iugis oritur: effusus monte qui in rauracos
h galliæ aspectat: sexaginta amnes in se recipit: oẽs ferme naui
gabiles. Septem hostiis põtum influit. Quorũ primũ peuce.
Secundũ naracustoma. Tertiũ calostoma. Quartũ pseudostoma. Nã
Boryostoma ac deinde Spireostoma quintũ uidelicet & sextũ langui
diora sunt cæteris. Septimũ uero pigrum ac palustri specie nõ habet
qd' anni comparet'. Priora quattuor adeo magna sunt: ut per longi
tudinẽ quadraginta miliũ passuũ non misceant' equori dulcemque
haustũ incorrupto detinent sapore. Per uniuersum pontũ fiber plu
rimus: quẽ alio uocabulo dicũt castorẽ. Lutris similis est: aĩal mor
su potentissimũ adeo: ut cũ hoiem inuadit conuentũ dentiũ non pri
us laxet q̃ concrepuisse psenserit ossa fracta. Testiculi eius appetũtur
in usum medelarũ: iccirco cũ urgeri se intelligit: ne captus ꝑsit ipse
geminos suos deuorat. Mittit põtus: & gemmas quas a patria põticas
dicimus genere diuerso. Quippe alie auras. Alie sanguineas hñt stil
las: & hæ quidẽ inter sacras habẽtur. Náq; ostentationi potius q̃ usui
diligũtur. Nõ guttis aspse sunt: sed longis colorũ ductibus liniũtur.

De hippani amne & exampeo fonte.

Minis hippanus oritur ĩter auchetas Scythicorũ amniũ prin
a ceps: purus & haustu saluberrimus usq; dũ calipdum termi
nis inferatur. Vbi fons exampeus infamis ẽ amara scaturigi
ne. Qui exãpeus liqdo admixtus fluor ramnẽ uitio suo uertit: adeo
ut dissimilis sibi ĩ maria condatur. Ita ĩter gentium opiniones fama
de Hippane discordat: qui in prĩcipiis eum norũt: ꝑdicant: qui ĩ fine
experti sunt: non iniuria excreantur.

De Boristene amne & Scythis & naturæ canum & Smaragdo
lapide & cristallo.

Pud neuros nascitur Boristhenes flumen ĩquo pisces egrgii sa
poris & quibus ossa nulla sunt nec aliud quam Cartilagies te
nerrimæ. Verum Neuri: ut accepimus: æstatis temporibus in lupos

transfigurãtur. Deinde exacto spacio qđ huic sorti attributum ẽ: in pristinam faciem reuertũtur. Populis istis deus Mars est: pro simulachris enses colunt homines uictimas habẽt: ossibus adolent ignes focorum. Gelonii ad hos ꝓximant. De hostiũ cutibus & sibi indumẽta faciunt: & equis suis tegmina. Geloniis Agathyrsi collimitantur cerulleo picti colore, fucatis in ceruleum crinibus: nec hoc sine differẽtia nam quanto quis altero ꝑstat: tanto ꝓpensiore nota tingitur: ut sit inditium humilitatis minus pingi. Post Antropophagi quibus execrandi cibi sunt humana uiscera. Quem morem impie gentis adiacentiũ terrarum prodit tristissima solitudo: quos ob nefarium ritum finitime nationes metu profuge reliquerũt: & ea cá est q; usq; ad mare qđ thybin uocant per longitudinẽ eius ore quæ estiuo orienti obiacet sine homine terra sit: & immensa deserta quoad perueniatur ad seres chalibes & Dace in parte Asiathycæ scythiæ crudelitate ab immanissimis nihil discrepant. At albani in mora agẽtes q posteros se iasonis credi uolunt albo crine nascũtur: canitiem habẽt auspicium capillorũ. Ergo capitis color genti nomẽ dedit. Glauca oculis inest pupilla: ideo nocte plusquã die cernũt. Apud hos populos nati canes feris omnibus obiciuntur frangunt tauros: leones perimũt: detinẽt quicquid obiectum ẽ. Quibus ex cáis meruerũt etiam animalibus tradi. Legimus petenti indiam Alexãdro rege Albaniæ duos missos: Quorum alter sues sibi & ursos oblatos usq; adeo spreuit: ut offensus de generi ꝑda ignauo similis diu accubaret: quẽ per ignorantiam uelut inertẽ Alexander extingui impauit. Alter uero monitu eorum qui donum prosecuti erant leonem missum necauit. Mox uiso elephanto notabiliter exultans beluam primo fatigauit: Deinde cũ summo spectantiũ horrore terræ afflixit. hoc genus canũ crescit ad formam amplissimam terrificis latratibus ultra leonum rugitus insonãs: hæc sunt de canibus albanis: reliqua communia uniuersis. Dominos equaliter canes omnes diligunt: sicut exemplis palam factum est. In epiro deniq; domini percussorẽ in cœtu agnitum latratu canis ꝓdidit. iasolitio interfecto canis ipsius aspernatus cibũ media obiit. Lysmachi regis canis flammis se iniecit accenso domini rogo: & pariter igni absumptus est. Garamantũ regem ducenti canes ab exilio reduxerunt prœliati aduersus resistentes. Colophonii & castabalenses cambus in bella productis primas acies instruebant Appio Iunio: Publio Licinio consulibus damnatum dominũ canis cum abigi non posset comitatus in carcerem mox percussum ululatu prosecutus est. Cumq; ex miseratiõe populi Romani potestas ei cibi fieret ad os defuncti escam tulit. Vltimo deiectum in thyberim cadauer adnans sustentare conatus est. Ca-

Gelonij ypti Agathyrsi ypti

Antropophagi

Thabin Mare

Albani

De Canibus Albanis

De Canibus exoticis

De Indis Cathy

nes ſoli nomina ſua recognoſcunt: itinerū meminerūt. Indi coitus tēs
pore in ſaltibus canes feminas religāt: ut cum his tygres coeant. Qua
rum ex primis cōceptibus ob nimiam feritatē inutiles partus iudicāt
Itidem ſecūdos tertios educant. Egyptii canes e nilo nunquā niſi cur
rentes lambirant: dū a corcodillis inſidias cauent. Inter Antropopha
Essedones et Issedones corr
gos in aſiatica parte numerātur Eſſedones: qui & ipſi nefandis pollu
untur inter ſe cibis. Eſſedonum mos eſt parētum funera cātibus pro
ſequi: & proximorum corrogatis cetibus cadauera ipſa dentibus lani
are: pecudūq; carnibus mixta dapes facere: Capitum etiam oſſa auro
Incincta in poculorum tradere miniuerſum. Scythotauri pro hoſtiis
Scythotauri Nomades Georgii Axiare Satarche
cedunt aduenas. Nomades pabula ſequuntur. Georgii in europa ſiti
agros exercent Aſiate perinde ī europa ſiti neq; mirantur aliena: neq;
De Assessorii ritu Scytarū
ſua diligunt. Satarche uſu auri & argēti damnato in eternum ſe a pu
blica auaritia abdicauerūt. Scytarum interius habitātium aſperior ri
tus eſt. Specus incolūt: pocula nō ut Eſſedones: ſed de inimicorum ca
pitibus moliūtur. Amant prœlia ī eremptorum cruorem ex uulneri
bus ipſis bibūt. Numero cedium honor creſcit: quag; expertem eſſe
apud eos prophanum ē. hauſtu mutui ſanguinis fœdus ſanciunt. non
ſuo tm more: ſed medorum quoque uſurpata diſciplina. Bello deni
que quod geſtum ē olympiade nona & quadrageſima: āno poſt Iliū
Colchi Heniochi
captum ſexcenteſimo quarto inter Aduatem Lidum & Aſtiagem me
De alys gentibus In aſia ſitis
dii Regem hoc pacto firmata ſunt iura pacis. Colchorum urbem di
ſcoriadē amphitus & Circius Aurige caſtoris & pollucis cōdiderunt:
a quibus hemocorum gēs exorta eſt. Vltra ſauromatas in Aſia ſitos q
Mitridatis latebram prodiderunt: & qui originē medis dederunt cō
fines ſunt thalii his nationibus quas ab oriēte cōtingunt caſpii maris
Armiaſpi Ripbea Iuga
fauces. Quæ fauces mirum immodū uacuantur himbribus creſcūt
eſtibus Hemocorum mōtes. Araxen mōſcorum phaſin[illegible] gignunt.
Sed Araxes breuibus iteruallis ab Eufratis ortu caput tollit: ac dein
de in Caſpium fertur mare. Arimaſpi circa geſſolitron poſiti uniocu
la gens eſt. Vltra hos & ripheum iugū regio eſt: aſſiduis obſeſſa niui
bus: quam pterōphorō dicunt. Quippe caſus cōtinuarum pruinarū
quiddam ibi exprimit ſimile pennarū. Damnata pars mundi & a rerū
natura in nubem eterne caliginis merſa: ipſiſq; prorſus aquiloni cōce
ptaculis rigentiſſima. Sola terrarū non nouit uices temporum: nec de
cælo aliud accipit q; hyemem ſempiternam. In aſiatica ſcythica terre
ſunt locupletes inhabitabiles tamen. nam cum auro & gemmis afflu
Griphes
ant griphes tenēt uniuerſa alites ferociſſime & ultra omnem rabiem
ſeuientes. Quorum immanitatem obſiſtente aduenis acceſſus diffi

cilis:ac rarus est. Quippe uisos discerpunt uelut geniti ad plectendam auaritiæ temeritatem. Arimaspicum his dimicant;ut intercipiant lapides:quorum nō aspernabimur persequi qualitates. Smaragdis hic locus patria est:quibus tertiam inter lapides dignitatē Theophrastus dedit. Nam licet sint & Egyptii & calcedonii & medici & laconici:p̄cipuus honor est scythicis. Nihil his iucundius; nihil utilius uidēt oculi. In primis uirēt ultra aquaticum gramē:ultra amicas herbas. Deinde obtutus fatigatos coloris, reficiunt leuitate. Nam uisus quos alterius gemmæ fulgor retuderit smaragdi recreant & exacuūt Nec aliam ob causam placuit ut nō sculperentur ne offensum decus imaginum lacunis corrumperentur. quamq̄ qui uersus est difficulter uulneretur. probātur hoc pacto si aspectus trāsmutatur. Sed cum globosi sunt proxima sibi ificiunt aere repercusso:aut cum concaui sunt inspectātium facies æmulentur si neq; umbra neq; lucernis neq; soli mutātur. Optimos tamen fortiūtur situs quibus planities resupina est & extēta. Inueniuntur ethesiis flatibus. Tūc enim detecto solo facillime internitēt. Nam ethesiæ plurimum harenas mouēt. Alii minus nobiles in commissuris saxorum uel in metallis ærariis apparent:quos calcosmaragdos nūcupant. Vitiosi eorum intrinsecus quasdam sordes habēt uel plumbo uel capillamentis uel etiam sali similes. Lauantur austero mero:sed uiridi proficiūt oleo quamuis natura imbuantur. Et cyaneus lapis a scythia est optimus si cerulio coruscabit:cuius gnari in marem & fœminam genus diuidūt. Fœminis nitor purus est. Mares punticulis ad gratiam interlucētibus & aurati⁹ puluisculus uariat. Istic est & christallus:quem licet pars maior europæ & particula asiæ subministret præciosissimum tamē scythia edit Multus ad pocula destinatur nam fert calorem præcipue quamlibet nihil aliud quā frigidum pati possit. Sexangulus inuenitur. Qui eligunt purissimum captāt. ne quid ruffum neue nubilum uel spumis obsitum arceat perspicuitatem. Tūc ne duricia iusto propēsior obnoxium fragilitati magis faciat. Putāt glaciem coire & in cristallum corporari sed frustra. Nam si ita foret nec alabanda asiæ nec cyprus insula hāc materiam procrearent:quibus regionibus citatissimus calor est. Liuia Augusti ad pōdus quingētum quinquaginta librarum inter capitolina dona christallū dedicauit.

Arimaspi Smaragdy

Calcosmaragdos

Cyaneus lapis

Christallus

¶ De hyperboreis.

Fabula erat de hypboreis & rumor irritus si quæ illic ad nos usq; fluxerūt temerē forēt credita. Sed cū probatissimi aucto,

res & satis uero idonei sententias pares faciant: nullus falsum refor
midet quod de hyperboreis loquimur. Incolunt prone pterophoron
quem ultra aquilonem accepimus iacere gens beatissima Eā asiæ qui
dam magis quā europæ dederunt. Alii statuūt mediam inter utrūq;
solé antipodum occidentem & nostrū renascentem. Quod aspernat
ratio tam uasto mari dúos orbes interfluente. Sunt igitur in europa
apud quos mūdi cardines esse credunt. & extremos syderū ambitus
semestrem lucem aduersum tantū una die solem: quāq; existant qui
putant non quotidie ibi solē ut nobis sed uernali æquinoctio exoriri
antūnali occidere. Ita sex mensibus infinitū diem: sex alius cōtinuam
esse noctem. De cælo magnam clæmētiam auræ spirant salubriter ni
hil noxii flatus habent. Domus sunt nemora uel luci. Indiem uictum
arbores subministrant. Discordiam nesciūt. Aegritudine nō inquietā
tur. Ad innocētiam oībus æquale uotū. Mortem accersunt; & uoluntario interitu castigant obeundi tarditaté. Quos satíes tenet uitæ epu
lati delibutiq; de rupe nota præcipitem casum in mare profundum
destinant. Hoc sepulturæ genus optimū arbitrantur. Aiūt etiam soli
tos per uirgines probatissimas primitias frugū Apollini delio missi
tare. Verū hæ qm̄ perfidia hospitiū non illibatæ reuenissent deuoti
onis q̄ pegre ꝓsequebātur pontificiū mox intra fines suos receperūt.

De Arympheis

¶ De arympheis tygridibus pantheris parthis.

Altera in asia gens est ad initiū orientis æstiui: ubi deficiūt ri
a pheorū montiū iuga hyperboreis similes: quos dicūt arymphe
os. Et ipsi arbustorum frondibus gaudent. Bacchas edunt iu
xta uiros ac fœminas tedet crinium. Itaq; uterq; sexus comas tondet.
Amant quietem: nō amant lædere. Sacri habētur: attrectariq; eos eti
am a ferocissimis nationibus nefas ducitur. Qui cūq; periculum a su
is metuit: si ad arimpheos transfugerit tutus est uelus asylo tegatur.
Vltra hos cimerii & gens amazonū porrecta ad caspium mare: quod
dilapsum per asiaticæ plagæ terga scythicum irrūpit oceanum: sed
magnis deinde spaciis intercedētibus hostia oxi Iaxumnis hyrcani ha
bent. Gens siluis aspera: copiosa immanibus feris: fetaq; tygridibus.
Quod bestiarū genus insigne macolis notæ: & pernicitas memorabi
le reddiderunt: fuluo nitent: hoc fuluū nigrantibus segmentis niter
undatū uarietate apprime decet pedum motus nescio uelocitas an p
uicacia magis adiuuet. Nihil tam longum est: quod non breui pene
trent: nihil adeo antecedit qd' non illico assequātur. Ac maxime potē
tia earum probatur cū maternis curis incitantur: cum catulorum in
sistunt raptoribus. Succedant sibi equites licet: & astu quāta libet fu

ga amoliri prædam uelint nisi in præsidio maria fuerint frustra est ausum oc. Notantur frequentissime si quando latrones suos asporta tis catulis renauigantet uident in littore. Irritata rabie sedare præcipi tes uelut propriam tarditatem uoluntaria castigantes ruina quāq; de fœtu uniuerso uix unus queat subtrahi pantheræ quoque numerosæ sūt in hyrcania minutis orbiculis suppicte ita ut oculatis ex fuluo cir culis uel cerulea uel alba distinguatur tergi supelles. Itradunt odore earum & in cōtemplatione armenta mire afficiatq; ubi eas persentis cāt propato cōuenire: nec terreri nisi sola oris toruitate. Quā ob cau/ sam pantheræ abscōditis capitibus quæ corporis reliqua sunt spec/ tanda præbent. ut pecuarios greges stupidos in obtutu populēt secu/ ra uastatione. Sed hircani ut hominibus itentatum nihil est frequen/ tius eas ueneno q̄ ferro necant. Aconito carnes illinunt: atque ita p cō/ pita spargunt semitarū. Quas ubi esæ sunt fauces earū sagina obsidēt. Ideo gramini nomen pardalicē dederunt. Sed pātheræ aduersus hoc uirus excrementa humana deuorant; & suo pre igenio pestē resistūt. Lenta illis uiuacitas; adeo ut eiectis interraneis mortē diu differant. In his siluestribus & pardi sunt secūdum a pantheris genus noti satis nec latius exequēdi. Quorum adulterinis coitibus degenerantur par tus leænarum & leones quidem procreantur; sed ignobiles.

Panthere

pardalinātes hēba

pardus

¶ Vnde maria mediterranea oriantur.

Mare Mediterā/ neum

q Voniam i pōticis rebus sumus: non erit omittēdū unde me/ diterranea maria caput tollāt. Existimant enim quidam sinus istos a gaditano freto nasci. Nec aliam esse originem q̄ inūdationem æstuātis oceani; Cuius spiritu peruagāte apud aliquot mediterranea littora sicut i italiæ parte fieri accessus uel recessus. Qui cōtrarium sentiunt omnē illum fluorem aiūt a ponticis faucibus inundare; idq; fulciunt argumēto nō iani; q̄ æstus e pōto ꝑfluus nūquā reciproces. ¶ De īsulis scythicis & oceano septētrionali: & spatiis inter scy/ thas & īdos formis hominum ceruis tragelaphys.

i Nsula apollonitarum. lxxx. mili. passuum abest a bosphoro thratio citra histrum sita. Ex quā. M. Lucullus Apollinem no bis capitolinū extulit. Ante boristenem Achillis insula est cū æde sa/ cra: quā ædem nulla ingredit ales; & quæ forte aduolauerit raptim fugā properat. Oceanum septentrionalem ex ea parte qua a ꝓpanisso amne scythiace alluitur. Hecatelus amalchium appellat. quod gen/ tis illius lingua significat cōgelatum mare. Philemon a cimbris ad ꝓ montorium rubeas mouri marusā dicit uocari: hoc est marī mortuū.

Achillis Insula

Congelatū Mare
Mare mortuū

Mare Caspiū

VItra rubeas quicquid eſt cronium nominat marc. Mare autē caſpi-
um ex altero ponti latere ultra maſſagetas appalleos ſcythas eſſe in
aſiatica plaga dulce hauſtu ſicut Alexandro magno probatū é. Mox-
que Põpeio magno qui bello mithridatico ſicut cõmilito eius Var-
ro tradit ipſis hauſtibus periclitari fidem uoluit. Id euenire produt
e numero fluminum quorū tanta copia ibi confluit ut naturam ma-
ris uertant. Non omiſerim q̃ per idē tempus eidem magno licuit ex
India diebus octo a bactris uſq; dalerio flumen qd' influit oxum am
Cyrus Fluuius nem peruenire. Deinde mare caſpiū: Inde per caſpium ad cyri amnis
penetrare fluentū; qui hiberiæ & armeniæ fines interluit. Itaque a cy
ro diebus nō amplius quinq; itinere terreno ſubuectis nauibus ad al-
ueum faſidis pertendit. per cuius excurſus in pontū uſque uenientes
indiam liquido probatū eſt inuehi poſſe. Auctor eſt Xenophon Lā-
pſacenus a littore ſcytharū inſulam albaciam petentibus triduo na-
uigari eius magnitudinē īmenſam & pene ſimilē continenti. Nec lon
Oone Inſule ge oc nas ſeparari: quas qui habitant uiuūt ouis auium marinarū &
Hippopodas auenis uulgo naſcentibus. Perinde alias prope cõſtitutas æque īſulas
quarum hippopodas indigenæ humana uſq; ad ueſtigium forma in
equinos pedes deſinūt. Eſſe inſulas & phaneſiorū gentem quorū au
res in effuſam adeo magnitudinē dilatētur: ut reliqua uiſcerum illis
contegant. Nec adminiculū aliud ſit quā ut mēbra membranis auriū
ueſtiant. Anteq̃ digrediamur ab ſcythia religio eſt nō præterire quæ
Mires de Ceruis nam peculiares ibi ſint feræ ſcythicæ. Cerui plurimi in hac terra. Igi-
In Scythia tur ceruos perſequemur: Mares generis huiuſce cū ſtatutum tempus
uenerem incitauit ſæuiunt rabie libidinis efferati. Fœminæ licet pri
us conſerantur: nō concipiūt ante arcturi ſydus. Nec qualibet partus
ſuos educant teneros ſtudioſe occulunt: & abſconditos inter profun
da fruticū uel hærbarum pedum uerbere caſtigant ad latendū. Cū
maturuerunt ad fugam robur: exercitio docēt curſus: & aſſueſcūt ſa
lire per abrupta. Acceptis canum latratibus ſecūdum uentos uias di-
rigunt ut odor cum ipſis recedat. Mirātur ſibilum fiſtularum: rectis
auribus acutiſſime audiūt: ſumiſſis nihil. Stupent omnia: propterea
facilius obuios ſe præbent ſagittantibus. Si maria tranāt: non aſpectu
petunt littora ſed olfatu. Infirmos ponunt in ultimo: & laſſorum ca-
pita clunibus per uices ſuſtinent. E cornibus qd' dextrum fuerit effi-
cacius eſt ad medelam. Si fugare angues geſtias: utrū uelis uras. Quæ
uſtrina præterea nidore uitium aperit ac detegit; ſi cui ineſt morbus
comitialis. pro ætate ramulos augent. Id incrementū in ſex annos per
ſeuerat. Deiceps numeroſiora non poſſunt fieri cornua: poſſunt craſ-

ſiora. Quæ quidem caſtratis nunq̃ creſcunt: nec tamen decidunt. Dẽ
tes indicant ſenectutem: cum aut pauci inueniũtur aut nulli. ſerpen
tes hauriunt: & ſpiritu narium extrahunt de latebris cauernarũ Di
ptamum ipſi ꝓdiderunt: dum eo paſti excutiũt accepta tæla. Hærbã
quoq; quam cinarem uocãt contra noxia edũt gramina. Aduerſus ue
nena mirificum è hinnuli corculum occiſi in matris ſuæ utero. Paru
it eos nũquam febreſcere. Quam ob cãm confecta ex medullis corũ
unguenta ſedãt calores hominum languẽtiũ. Legimus plurimos ma
tutinis diebus ceruinã carnem deguſtare ſolitos ſine febribus longæ
uos fuiſſe. quod demũ proderit ſi uno uulnere fuerint ĩterempti. Ad
dignoſcendam uiuacitatẽ Alexander magnus torques plurimis cer
uis innexuit. Qui poſt annũ centeſimum capti: necdum ſenii indiciũ
præferebant. Eadem pene ſpecie ſunt quos tragelaphos dicunt. Sed
non alibi quã circa faſidem apparent tantumque illi uilloſos habẽt
armos & menta promiſſis hirta barbis.

¶ De germania & eius fontibus de uris & alce & ſuccino & ceraunio albo.

f Ons ſuccinus ipſe ingens nec ripheis minor collibus initium
germaniæ facit. Hunc ingꝫuones tenent: a quibus primis poſt
ſcythas nomẽ germanicum conſurgit. Diues uirorum terra frequẽs
populis numeroſis & immanibus. Extenditur inter hyrcinium ſaltũ
& rupes ſarmatarum. Vbi incipit danubio: ubi deſinit rheno perfun
ditur. De internis eius partibus albaguthalus inſula amnes altiſſimi
præcipitãtur in oceanum. Saltus hyrcineus a[illegible]ies gignit: quarũ pen
næ per obſcurum emicant & interlucent: quis obtenta nox denſet te
nebras. Vnde homies loci illius plerũq; nocturnos excurſus ſic deſti
nant ut illis utantur ad præſidium itineris dirigendi: præiactiſq; per
opaca callium pennis rationem uiæ moderantur inditio plumarum
refulgentium. In hoc tractu ſane & in oĩ ſeptentrionis plaga uiſontes
frequentiſſimi: qui boues feris ſimiles ſetoſi colla: iubis horridi. Vi
tra tauros pernicitate uigentes: capti aſſueſcere manu nequeũt. Sunt
& uri: quos imperitũ uulgus uocat bubalos. cum bubali pene ad cer
uinam faciem in africa procreẽtur. Iſtis porro quos uros dicimus tau
rina cornua in tãtum modum protenduntur ut dempta ob inſignem
capacitatem inter regias menſas potuum gerula fiant. Eſt & alces mu
lis comparãda: adeo propẽſo labro ſuperiore ut niſi recedẽs in poſte
riora ueſtigia paſci non queat. Gangauia inſula e regione germaniæ
mittit animal quale alces: ſed cuius ſuffragines ut elephãtis flecti ne
queunt: propterea nõ cubat cum dormiendum eſt. Tamen ſomno
lentam arbor ſuſtinet quæ prope caſura ſecatur. Vt fera dum aſſu

Gangauia Insula
Glesaria Insula

etis fulcimentis innititur faciat ruinam. Ita capitur. Alioquin difficile est eam manu capi. Nam in illo rigore poplitum incomprehensibili fuga pollet. De germanicis insulis Gangauia maxima est. Sed nihil in ea magnum præter ipsam. Nam Glesaria dat christallum. Dat & succinum. Quia succinum Germani gentiliter uocant glesum. Qualitas materiæ istius summatim antea. Germanico aũt Cæsare omnes germanie oras scrutante cõperta arbor est pinei generis: Cuius media autumni tempore succino lachrymat. Succũ esse arboris de significatione nominis capessas pinũ uero unde sit genitum si usseris ipsius succi odor indicabit preciũopere est ire longius ne padaneæ siluæ credantur lapidem fleuisse hãc speciem in illyricum barbari intulerunt. Quæ cum per pannonica cõmertia usu ad transpadanos homines foret delata. Quod ibi primũ nostri uiderant. Ibi etiam natã putauerunt. Munere Neronis pricipis apparatus omnis absq; succino in ornatus est: nec difficulter cum per idem tempus tredecim milia librarum rex germaniæ dono ei miserit. Rude primum nascitur & corticosum: Deinde incoctum adipe lactẽtis suis expolitur ad quẽ uidemus nitorem pro facie habet nomen amelleum dicitur & falernum utrunq; de similitudine aut uini aut utiq; mellis. In aperto est q; rapiat fõlia: q; trahat paleas: q; uero medeatur multis uitalium incõmodis medentium docuit disciplina. Et india habet succiuum: sed germania plurimum optimũq; qm̃ ad ĩsulam glesariam reperitur: ut iã superius dictũ. nam in germaniæ cõtinentibus gallica reperitur: quã gemmã arabicis anteponunt. Vincit. n. gratia Arabes quidem dicũt eã non alibi repeririq̃ in nidis auium quã melancoricos uocant. Quod nullus recipit: cum apud germaniæ populos quãuis rara in saxis tãtũ appareat. Honore & precio ad smaragdos uiret pallidum nihil iucũdius aurum decet. Ceraunioꝝ porro genera diuersa sunt. Germanicum candidũ est splendet tamen ceruleo: & si sub diuo habeas fulgorem rapit syderum.

Gallia gẽma

De gallis mesia & oleo medico.

Orbinna & Iura Montes

Alliæ inter rhenum & pireneum: Item inter oceanum & mõtes gebennam ac Ivra porrigũtur fœlices præpinguibus glebis ac cõmode prouentibus fructuariis pleræq; consitæ uitibus & arbustis. Omnia ad usum animãtium fœtu beatissima. Riguæ aquis fluminum & fontium. Sed fontaneis interdũ sacris ac uaporãtibus. Infamantur ueneni periculo ritu incolarũ qui ut aiunt ueri. n. pericũlũ nõ ad me recipio detestabili sacroꝝ ritu nõ ad honorẽ: sed potius ad iniuriã religiõis humanis litãt hostiis. Ex isto sinu quoquo orbe uelis exeas ĩ hispanias & in italiã terra mariq;: ĩ africã mari tantũ.

Luzana

Gallia est tripartita
vbi sunt diuersi
In belgica vbi est
tas picardia. In a
quitania estassilia et
pirenalia
Et nõ q gallia gnalit
Romana qua ibi
nitent comas et pallor

Si thracia sit petenda excipit ager creticus optimus fungibus & ferax brigantino lacu nobilis. Inde noricus frigidus & partius fructuosus q̄ subducitur a iugis alpiū admodum lætus. Dehinc pānonia uiro forti & solo plano læta atq; uber. Drauo lauo inclitis amnibus circūflua. Mox mesiæ: quas maiores nostri iure Cereris horreum nominabant. In quarū parte quæ pontica ē apparet hærba: qua cū inficitur oleum qd' uocant mediçū. Hoc ad incēdium excitatū si obruere aqua gesti as ardet magis nec alio sopitur quā iactu pulueris.

¶ De britania & insulis gallici oceani.

Inis erat orbis ora gallici littoris nisi britania insula qualibet amplitudine nomē pene orbis alterius mereretur. Octingēris n. & amplius milibus passuum longa porrigitur ita ut eam i calidonicum usq; angulum metiamur. In quo recessu Vlixem calidoniæ appulsum manifestat ara græcis litteris scripta uotū multis insulis nec ignobilibus circūdatur. Quarū hibernia ei pximiat magnitudine inhumana est ritu incolarū aspero. Alias ita pabulosa ut pecuaria ibi nisi interdū æstate a pastibus arceātur in periculū agat facies. Illic nullus anguis: Auis rara: Gens inhospitā & bellicosa: Sanguine inter emptorū hausto prius uictores uultus suos obliniunt: Fas atq; nefas eodem aio ducūt. Puerpera si quādo marem edidit primos cibos gladio imponit mariti inq; eo paruuli summo mucrone auspiciū alimē torum leuiter infert: & gentilibus uotis optat nō aliter qui in bello & inter arma mortem oppetat. Qui studēt cultui dentibus marinanti um beluarum insigniunt ensium capulos. Cā dicant enim ad eburnea claritatem. Nam præcipua uiris gloria est in tæla. Apis nusquam aduectum inde puluerem seu lapillos si quis sparserit inter alueatia examina fauos deserūt. Mare quod inter hanc & britaniam interluit undosum inquietūque toto in āno. Non nisi æstiuis pauculis diebus est nauigabile. Nauigant autem uimineis alueis: quos circūdant ambitione tergorum bubulorū. Quantocūque tempore cursus tenebit nauigantes escis abstinent. freti latitudinem in centum uiginti milia passuum diffundi. Qui fidem ad ucrū rationati sunt æstimarūt. Syluram quoq; insulam ab ora quā gens britanea dum nunc tenent turbidum fretum distinguit. Cuius homines etiam nunc custodiūt morem uetustum nundinas ac nūmū refutant: Dant res & accipiunt. Mutationibus necessaria potius q̄ preciis parant. Deos percolunt. Scientiā futurorū pariter uiri ac fœminæ ostentant. Attanatis insula alluitur freto gallico a britaniæ cōtinēte æstuario tenui separata frumentariis campis fœlix & gleba uberi. Nec tantum sibi soli: uerum & aliis salubris locis. Nam cū ipsa nullo serpatur angue asportata inde terra

Thyle Insula

Ebodes Insulæ

Orcades Insulæ

Fontes calidi Britanie

Gagates Lapis

quoquo gentium inuecta sit angues necat. Multæ & aliæ circum britaniam insulæ: e quibus thile ultima. In qua æstiuo solstitio sole de cancri sydere faciente transitū nox pene nulla. Brumali solstitio perinde nullus dies. Vltra thilē accepimus pigrum esse & cōcretū mare. Nullus ut ortus iunctus sit occasui. A calidonie promōtorio thilē petentibus bidui nauigatio est. Inde excipiunt ebudes insulæ quinq; numero: quarum incolæ nesciūt fruges: piscibus tātum & lacte uiuunt. Rex unus est uniuersis. Nam quotquot sunt oēs angusta interluuie diuidūtur. Rex nihil suū habet: oia uniuersorum. Ad æqtatem certis legibus stringitur. Ac ne auaritia diuertat a uero discit paupertate iusticiam: utpote cui nihil sit rei familiaris. Verū alitur e publico Nulla illi datur fœmina ppria: sed per uicissitudines in quācūq; commotus sit usurariā sūmit. Vnde ei nec uotū nec spes conceditur liberor. Secūdam a continenti stationē euntibus orcades præbēt. Sed orcades ab ebudibus porro sunt septem dier. totidemq; noctiū cursu. Numero tres uacant homine non hñt siluas tātum uinceis hærbis in horrescunt. Cætera ear. nudæ harenæ & rupes tenent. Ab arcadibus thilen usq; quinq; dierum ac noctiū nauigatio ē. Sed thile larga & diutina: pynoma copiosa ē. Qui illic habitant pricipio ueris inter pecudes pabulis uiuunt deinde lacte in hyeme cōspergunt arbor. fructus. Vtuntur fœminis uulgo. Certum matrimonium nullis. Circuitus britanie quadrigies octies septuaginta quinq; milia passuū sunt. In quo spacio magna ibi & multa flumina sunt. Hōtes calidi: opiparo exculpti apparatus ad usus mortaliū. Quibus fontib. præsul est Mineruæ numen In cuius æde perpetui ignes nūquā cassescunt ī fauillas: sed ubi ignis tabuit uertitur in globos saxeos. Præterea ut taceā metallorū largam uariamque copiā quibus britaniæ solū undiq; generū pollet uenis locupletibus. Gagates hic plurimus optimusque lapis. Si decorem requiras nigro gemmeus. Si qualitatem: nullius fere ponderis. Si naturā: aq̄ ardet. oleo restiguitur. Si potestatē: attritu calefactus applicita detinet æque ut succinum. Regionē partim tenent barbari: quibus per artifices plagarū figuras iam inde a pueris uariæ animaliū effigies īcorporantur: inscriptisque uisceribus hominis incremēto figmentis notæ crescunt. Neque quicquā magnæ patientiæ loco nationes fere ducunt: q̄ ut per memores cicatrices plurimū fuci artus bibant.

Hispania

De hispania gaditano freto mediterraneo mari & oceano.

Euersus ad continentem res hispanienses uocant. Terrarum plaga comparanda: optimis nullis posthabenda frugum copia siue soli ubere: siue uinearū prouentus respicere siue ar

borarios uelis. Omniū materia affluit quæcūq; aut precio cara ē; aut
usu necessaria. Argentū uel auꝛ si requiras habet. Ferrariis nūquam
deficit. nec cedit uitibus; uincit oleas; diuidua ē prouinciis tribus. Se-
cūdo punico bello nostra facta; & nil i ea ociosum. nihil sterile. Quic
quid cuiuscūque modi negat messem; uiget pabulis etiam quæ arida
sunt ac sterilia. Rudentū materiem nauticis subministrant. Non co-
quunt ibi sales sed effodiunt. Depurgāt in minium m telas pulueris
fucant uellera ut ad ruborē merū deputent Cocci uenenū. In lusita-
nia promontoriū est qđ artabrum alii; alii olisiponense dicunt. Hoc
cælum terras & maria distinguit Hispaniæ latus finit cælum & maria
hoc modo diuidit q̄ a circuitu eius incipiūt oceanus gallicus & fons
septentrionalis oceano atlātico & occasu terminatis. Ibi oppidū olisi
pone ab ulyxe conditū. Ibi tagus flumen. Tagū ob harenas auriferas
cæteris amnibus p̄tulerunt. In proximis olisponis æque lasciuiunt mi
ra fœcunditate. Nā spirante fauonio uento concipiūt; & sitiētes uiros
aurarū spiritu maritātur. Hiberus amnis toti hispaniæ nomen dedit.
Betis prouīciæ uterq; nobilis. Carthaginē apud hiberos quæ mox co
lonia facta est pœni cōdiderunt. Taraconem Scipiōes; ideo est caput
puinciæ tarraconensis. Lusitanum littus pollet gemma ceraunio plu
rimum; qđ etiam indicis præferunt. Huius ceraunii color est Epiro
po qualitas igni probatur. Quem si sine detrimento sui p̄ferat aduer
sus uim fulgurum credit opitulari. Garsiterides insulæ spectant ad-
uersum celtiberiæ latus; plumbi fertiles. Et tres fortunatæ; e quibus
solum uocabulū signandū fuit. Ebusus e balearibus quæ a diamo ab
est septingenta stadia serpentē non habet; utpote cuius terra serpen-
tes fuget. Colubraria quæ sucronem uersus est fœta ē anguibus boc
choris regnū baleares fuerunt usq; ad euersionem phrygū cuniculis
animalibus quōdam copiosæ. In capite beticæ ubi extremus est noti
orbis terminus insula a cōtinenti septingentis pedibus sepatur; Quā
tyrii a rubro profecti mari erythream; pœni lingua sua gadir septē
nominauerūt. In hac Gerionem æuum agitauisse plurimis monumē
tis probatur Tametsi quidā putent Herculem boues ex alia īsula ad
duxisse quæ lusitaniam contuetur. Sed gaditanum fretum a gadibus
dictum; atlanticus æstus in nostrū mare discudio orbis immittit. Nā
oceanus quem græci sic nominant a celeritate ab occasu solis irrūpēs
leuo latere europam radit. Africam dextro. Sciffisq; calpe & ab inna
mōtibus quos dicūt colūnas Herculis iter mauros funditur & hispa
niam. Ac freto isti cuius. xy. milia passuum efficit lōgitudo; latitudo

Gadira angustias nr̄ūcq; significare uidet Estadig

uix ſeptem. Quodam hoſtio aperit limē interni æquoris mixtus me
diterraneis ſinibus quos ad uſq; orientē propellit horū qui hiſpani
as ꝓfundit hipericus fertur & baliaricus: qui narbonenſem ꝓuinciā
gallicus. Mox liguſticus: ab eo ad ſiciliā thuſcus: quem græci ionium
uel tyrrhenū: itali inferū uocāt. A ſicilia cretam uſq; ſiculus: Inde cre
ticus qui in pāphiliam & ægyptiū ꝓtenditur mare. Quæ aquaꝝ mo
les torto ī ſeptētrionem prius latere anfractibus magnis iuxta græci
as & illyricum per helleſpōtum ī anguſtias ſtringit propōtidis quæ
propōtidis europam aſiamq; diſcriminās ad meotidē peruenit. Cau
ſas nominū nō uniformis dedit ratio. Aſiaticū & phœnicum a prouī
ciis dictū ab inſulis carpatium ægeū icareum balearicum cyprium.
A gentibus auſoniū: dalmaticum: liguſticū: thuſcū. Ab oppidis adria
ticum: argolicū: corinthium: tyrium. A caſibus hominum miſticum
uel helleſponticū. A memoria regisioniū. A bouis trāſitu: uel angu
ſtiis etiā meatibus boum ꝓuiis boſphorus. A moribus accolarū euxi
nus axīnus antea appellatus. Ab ordine fluēti ꝓpontis. Aegyptium pe
lagus aſiæ daſ. gallicum europæ: africū libyæ: his ut quæq; proxima
ſunt uenerūt in partes partium: hæc in gremiis terraꝝ. Oras aūt exti
mas oceanus āplectitur: qui a littoribus ſuis arabicus perſicus indicus
eous ſyricus hyrcanus caſpius ſcythicus germanicus gallicus atlāticus
libycus ægyptius dicit. Cuius acceſſus incremēta circa littora indiæ
uehementiſſime proruūt: maximoſq; ibi exitus faciūt. Siue ꝙ ſuſpē
ſus altius ſubſtolat ui caloris: ſeu ꝙ in ea parte orbis & fontiū & flu
minum copia ſit effuſior. Dubitatur etiam nūc quibus ex cauſis intu
meſcat oceanus. uel quatenus cū ſuperfluus ſibi fuerit: rurſus in ſe re
ſidat. Nec in obſcuro eſt plura pro ingeniis differentium potius quā
pro ueritatis fide expreſſa. Sed omiſſa ancipiti concurrētium queſti
one has opiniones probatiſſimas inuenimus. Phiſici autumant mun
dum animal eſſe eūq; ex uariis elementorum corporibus congloba
tum: moueri ſpiritu: regi mēte. Quæ utraq; diffuſa per membra oīa
æternæ molis uigorē exerceant. Sicut ergo in corporibus noſtris com
mertia ſunt ſpecialia: ita in ꝓfundis oceani nares quaſdam mundi cō
ſtitutas per quas emiſſi anhelitus uel reducti mō inflent maria mox
do reuocent. At hi qui ſyderum ſequūtur diſciplinā contendunt me
atus iſtos cōmoueri lunæ curſibus adeo ut ſic uiciſſitudines inter ma
res aquarum & plenitudine reſpiciāt ad auctus eius uel defectiones.
Neque eodem ſemper tempore ſed prout illa aut mergatur aut ſur
gat uariant ſe alternantes recurſus.

De libya & hortis heſperidum & achante monte.

E hiſpania excurſus in libyam. Nam bellone progreſſus qđ
d beticæ oppidum eſt. VItra interiacens fretum tria & triginta
milia paſſuum tangit. Excipit mauritaniã: quæ nunc colonia
& cuius primus auctor Antheus fuit Porro quia in illo ambitu ægy-
ptium finitur pelagus & libycum incipit: placuit ut africam libyam
diceremus: Quidam tamen libyam a libye Epaphi filia; africam ab
Afro libys Herculis filio potius dictam receperunt. Lex quoq; colo-
nia in eodem tractu conſtituta eſt ubi Anthei regia qui implicandis
explicandiſq; nexibus humi melius ſciens uelut genitus matre terra
ibidem ab Hercule extinctus eſt. De hortis heſperidum & peruigili
dracone ne famæ licentia uulneret fides ratio hæc eſt ſinuoſo mea-
tu æſtuarium e mari fertur adeo flexuoſis lateribus tortuoſum ut ui
ſontibus procul lapſus angueos facta uertigine mentiatur. Itaq; quod
ortos appellauere circundat. Vnde pomorũ cuſtodem interpretãtes
ſtruxerunt iter ad mẽdacium fabulandi. Sed hæc inſulã inſinuata ſi
nibus aluei recurrentis in quibuſdã æquoris ſpiris ꝑter arbores olæa
ſtri ſimiles & aram ſacram Herculi aliud nihil præfert quod propa-
get uetuſtatis memoriam. Ver ultra frutices aureos & metalla fron-
dentia illud magis mirum q, ſolum inferiore loco licet libra depſſi-
us nunquam acceſſus freti ſuperlabitur. Sed obſtaculo naturalis re-
paguli in ipſis marginibus hæret unda: & intimis orarum ſuperciliis
ſponte fluctus in gyrum reſiſtunt. Ita ſpectando loci ingenio nimirũ
planities manet ſicca; quis prona ſuperueniant æquora. Oppidũ im-
minet ſale flumini ab hoc per rutulorum gentem iter eſt in atlãticas
ſolitudines. Atlans mons e media harenarum conſurgit uaſtitate &
eductus in uicinitam lunaris circuli. VItra nubila caput condit. Qua
ad oceanũ extẽditur cui a ſe nomen dedit Manat fontibus; nemori-
bus inhorreſcit: rupibus aſperatur: ſqualet ieiunio humo nuda nec
hærbida. Qua africam cõtra auerſus eſt opimus naſcentibus ſponte
frugibus arboribus proceris opaciſſimus. Quarũ odor grauis: comæ
cupreſſis ſimiles. Veſtiunt lanugine ſericis uelleribus nihilo uiliore.
In eo latere & hærba euforbia copioſa: cuius ſuccus ad multiplex ꝓ-
fuit præſidiũ ſanitatis. ad ocularias q; præcipue claritatẽ: nec media-
criter ꝓpellit ui uenenor. Vertex ſupniualis. Saltus eius q̃drupedes
ac ſerpẽtes fere & cũ his elephãti occupauerũt Silet ꝑ dié uniuerſus:
nec ſine horrore ſecretus ẽ: Lucet nocturnis ignibus: choris egypanũ
ũdiq; ꝓſonat. Audiũt & cãtus tybiarũ: & tinnitus cibalorũ ꝑ orã mari-
timã. A lixa abeſt qnq; & ducẽtis mil. paſ. Lixa a gaditano freto cẽtũ
qndeci milibus: habitatus ãte ut idicat loci facies: quõdã cultu exer-
citata in qua uſq; adhuc uitis & palmæ extãt ueſtigia. Apex Perſeo &

Hercule peruius: cæteris iaccessus. ita fidem ararū inscriptio pala facit. Qua spectat occasum inter ipsum & flumē anatim per quadringēta sex milia Passuū infames bestiis siluæ obsidenti Amnes circa eum nō tacendi. Qui licet separentur interuallis amplioribus trāsierunt. Tamen in quoddā atlantici mōtis ministerium ad sana marino hausta bābotum crocodillis hippopodamis refertum Vltraq; adhuc amnis qui atro colore exit per intimas & exustas solitudines: quæ torrente perpetuo & sole nimio plus q̄ ignito nūq̄ ab æstu uindicatur. Hæc de atlante quem mauri adderim noīant & Hánonis punici libri & nostri ānales prodiderūt. Iuba etiā Ptolæmei filius q utriusq; mauritaniæ regno potitus est. Suetonius quoq; paulinus summā huic cogniti oni imposuit manum qui ultra atlantem primus & pene solus romana signa circumtulit.

De mauritania & elephantis.

Prouinciis mauritaniis tingitana quæ solstitiali plagæ obuia
a est: quaq; porrigitur ad internū mare exurgit mōtibus septē q a similitudine fratres appellati freto iminent. Hi montes elephantis frequētissimi sunt. Monēta principio hoc animantiū genus discere. Igitur elephanti iuxta sensum humanū intellectū hēnt: memoria pollent: syderū seruāt disciplinā: luna nitescente gregatim ānes petunt. Mox aspersi liquore motibus solis exortus q̄bus possunt salutant. Deinde in saltus reuertūtur. Duo eoꝝ genera sunt. Nobiliores indicat magnitudo: minores nothos dicunt Candore dentiū itelligitur iuuenta. Quorū alter semper in ministerio ē: alteri parcitur ne hebetatus assiduo repcussu minus uigeat. Si fuerit dimicandū cū uenatu premūtur: pariter conligūt utrosque ut ebore damnato non requirantur. Hanc enim sibi cām inesse periculi sentiunt. Oberrant agminatim. Natu maximus ducit agmen. Aetate ꝓximus cogit sequētes. Flumen transituri minimos antemittūt: ne maiorum ingressu alueum atterant: & profundos depressis uadis gurgites faciāt. Venerē ante annos decem fœminæ: ante quinq; mares nesciūt. Biēnio coeunt Quinis necāplius in āno diebus. Nō prius ad gregariū numerꝝ reuersuri quā uiuis aquis abluātur ꝓp fœminas nunq̄ dimicāt nulla. n. mouerūt adulteria. Inest illis clæmentiæ bonū q̄ppe si ꝓ deserta uagabūdū hoīem forte uiderint; ductus usq; ad notas uias p̄bēt. Vel si cōfertis pecoribus occursitent; itinera sibi blāda & placida manu faciūt: ne qd obuiū aīal interimāt. At cōflictu fortuito si qñ pugnat: nō medio crē hnt curā sautioꝝ. Nā fessos uulneratosq; in mediū receptant. Cū captiuitate uenerint in manus hoīum māsuescūt hausto ordei succo Maria transmeaturi naues nō prius subeunt q̄ de reditu illis sacramētū luatur. Indicos elephātos mauritāi timent & quasi paruitatis suæ

cõscii aspernãtur ab his uideri. Non ãnis decem ut uulgus: sed bien
nio ut Aristotiles diffinit utero graueſcunt. Nec amplius q̃ ſemel gi
gnunt: nec plures q̃ ſingulos: uiuunt in annos trecẽtos. Impatientiſſi
mi frigoris. Trũcos edunt: lapides hauriunt: gratiſſimas ĩ cibatu pal
mas habent. Q dorẽ muris uel maxime fugiũt: pabula etiam quæ a
muſculis cõtacta ſunt recuſant. Si qs caſu thameleontẽ deuorauerit
uermẽ elephãtis uenefícũ oleaſtro ſũpto peſti medetur. Duriſſimũ
dorſo tergũ é uentre mollius. Setæ hirſutiæ nullæ. Inter hos & dra
cones iugis diſcordia. Oeniq; inſidiæ hoc aſtu præparant. Serpentes
ꝑpter ſemitas deliteſcũt p quas elephãti aſſuetis callibus euagantur
atq; ita ꝑtermiſſis prioribus poſtremos adoriunt: ne q anteceſſerint
ualeãt ultimis opitulari. ac primũ pedes nodis illigant: ut laquea
tis cruribus ipediãt gradiendi facultatẽ. Nam elephãti niſi ꝑuẽti hac
ſpiraꝫ mora uel arboribus ſe uel ſaxis applicãt: ut miſu ac põdere ni
tibũdo attritos necẽt águes. Dimicatiõis ꝓcipua cã é q̃ elephantis ut
aiunt frigidior ineſt ſánguis & ob id a dracõibus auidiſſimo torrente
captãt æſtu. Deniq; nũq̃ iuadũt niſi potu grauatos ut uenis ꝑpẽſius
irrigatis maiorẽ ſũmat de oppreſſis ſacietatẽ. Nec aliud magis quã
oculos petũt: quos ſolos expugnabiles ſciũt. Vel interiora auriũ qa
is tãtũ locus defẽdi nõ põt ꝑmuſcide. Itaq; cũ ebiberint ſanguinem
dũ ruunt beluæ dracões obruũt. Sic utriq; fuſus cruor terrã imbuit
fitq; pigmẽtũ q̃cq̃d ſoli tinxerit q̃d cinaberim uocãt. Elephãtes ita
lia ãno urbis cõditæ quadrigẽteſimo ſeptuageſimo ſecũdo ĩ lucanis
primũ bello epiratico uidit: & boues lucanas in dixit. Cæſarieſi cor
Ioniæ cæſaria ineſt a Diuo Claudio deducta: Bochi prius regia: poſt
modũ iubæ indulgẽtia po. ro. dono data. Ineſt & oppidũ figa quod
habitaculũ Siphaci fuit. Nec ab icoſio taciti recedamus. Hercule. n. il
lac trãſeũte. xx. q a comitatu eius deſiuerãt locũ deligũt iacuũt mœ
nia. Ac ne qs impoſito a ſe noĩe priuati gloriaretur de condentiũ nu
mero urbi nomẽ datũ.

¶ De numidia & de urſis in ea.

Vod é a flumine ãfica numidiæ dat huius icolæ q̃diu erra
runt pabulatiõibus uagabũdis nomades dci ſũt. urbes in ea q̃
plurime nobiles, ſed circa eminet. Deñichulli purpurario fu
co tyriis uelleribus cõpara. Cis hæc regio finibus i zeugitanũ limitẽ
definit. Qua pte ſilueſtris é feras educat: qua iugis ardua equos alit
eximio ẽt marmore ꝑdicat, nũidici urſi forma cæteris ꝑſtãt rabie dũ
taxat & uillis ꝑfũdioribus. Nã gẽitura par é quoquo loco editis eã, pti
nus dixero. Coeũt ñ itidé quo q̃drupedes aliæ: ſed apti ãplexibꝫ mu
tuis uelut hũanis cõiugatiõibus copulãt. Deſideriũ ueneris hyẽs ſu
ſcitat: ſecreti honoꝝ ſuereẽt mares grauidas & i hiſdẽ licet foueis: par

titis tamen per ſcrobes ſecubationibus diuiduntur. Lucinæ illis pro/peratius tempus é: quippe uterꝝ trigeſimus dies liberat: unde euenit ut præcipitata fœcūditas informes creet partus. Carnes pauxillulas edūt: quibus color candidus. oculi nulli: & de feſtina imaturitate tm̄ rudis ſanies exceptis unguium liniamētis. Has lābendo ſenſim figu/rant: & interdū ad pectoratas fouent: ut aſſiduo incubatu calefactæ animalem trahant ſpiritum. Interea cibus nullus. Iane diebus primis xiiii. matres in ſomnū ita cōcidunt: ut nec uulneribus excitari queāt. Enixæ quaternis latēt menſibus. Mox egreſſæ in diē liberū tantā pa/tiuntur inſolentiam lucis: ut putes obſitas cecitate. Inualidū urſis ca/put. Vis maxima in brachiis & lūbis. Vnde iterdū poſitis pedibus in/ſiſtunt. Inſi diātur aluearibus apum maxime fauos appetūt: Nec aui/dius aliud q̄ mella captant. Cum guſtauere mandragoræ mala mo/riuntur. ſed eunt obuiam ne malū ipernicie conualeſcat: & formi/cas deuorant ad recuperandā ſanitatem. Si qñ tauros adoriuntur ſci/unt quibus potiſſimum partibus immorētur. nec aliud q̄ cornua aut nares petunt. Cornua ut pondere defatigentur nares: ut acrior dolor ſit in loco teneri ore. M. Meſſala conſule. L. Domitius Enobarbus cu/rulis edilis urſos numidicos centū: & totidem æthiopas uenatores in circo romano edidit. Idq; ſpectaculū iter mēorabiles titulos ānotaſ.

De aphrica cyrenaica leonibus hiena hienio lapide ſerpētibus ona gris heliotropio gēma pſillis baſiliſco ſimiis.

Mnis africa a zeugitano pede incipit ꝑmōtorio Apollinis ſar/
o: diniæ cōtrouerſū ꝑmontorio Mercurii ꝑcedens in frontem/
ficanā ꝑinde extenta in duas ꝑminentias. Quaꝝ altera ꝑmō/
toriū candidū dicitur: altera quæ ē in cirenaica regione ſuccinte uo/cant. ea per ſinū creticū oppoſita cretæ inſulæ contra tenaꝝ laconiæ excurrit harenis. Cathabat mō ægypto inſinuata: cui ꝑximi ciren en/ſes extēditur inter duas ſyrtes quas inacceſſas uadoſum ac reciprocū mare efficit. Cuius ſali defectus uel incremēta haud promptū eſt de prehendere. ita in certis motibus nunc in breuia reſcindit dorſuoſa: nūc æſtibus inundātur ingetis. Vt Varro auctor ē per flabilē ibi ter/rā uentis penetrantibus ſubitā uī ſpiritus citiſſime aut remouere ma/ria aut reſorbere. Omnis hæc plaga ab æthiopia & terminis aſiæ tigri flumine qui nilū parit ab hiſpania freto ſcinditur latere quo ad me/ridiem uergit fontiū inops eſt & infamis ſiti. Altrinſecus qua ſepten/trionē patitur aquarū larga in agro bizaceno qui patet paſſuum uel āplius ducentis milibus glebis ita præpinguibus ut iacta ibi ſemina cum incremento centeſimæ frugis renaſcantur. Externos in ea pluri/mos conuētaſſe argumētū de urbibus & locis dabimus. Boron ꝑmō/

ꝑhuren ꝑmoto:

Agex Bizareng:

Boxion ꝑmōto:

torium quod aquilon creditur græci aduenæ sic uocauerunt hippo
nem rhegiū postea dictū. Itē hipponē alterū de interfluente freto di
arthū nuncupatū. Nobilissima oppida eqtes græci cōdiderūt. clipe
am citatē siculi extruūt & aspida primū noiant. ueneriā ēt i qua Ve-
neris erycinæ religiōe trāstulerūt. Athei tripoli lingua sua signāt de
triū urbiū numto. i. sabratē leptis. Magne e Philenis fribus ad laudis
cupidinē graiū uocamē datū hadrimeto atq; carthagini auctor est a
tyro populus. Sed q̄ sup carthagine ueraces libri pdiderunt hoc lo-
co reddā. Vrbē istā ut Cato i oratione senatoria autumat cū rex lapō
rex in lybia potiret. Elissa mulier extruxit domo phœnix & cartha
dā dixit qd punico oi exprimit nouā citatē. mox sermōe uerso i uer
bū punicū & hæc Elissa & illa carthago dcā ē. Quæ post ānos septin
gētos triginta septē excidit q̄ fuerat extructa. Deinde a C. Gracco co
lōniis italicis data: & iunonia ab eo dcā: aliquātisp ignobilis hūili &
lāguido statu. Demū i claritate scdæ carthaginis interiectis cētum &
duobus ānis. M. Antonio. P. Dolobello consulibus enituit. Alterū post
urbē romā terrarū decus. Verū ut ad africā redeā ipsa suo cingit āge-
lo. Interna eius plurimæ qdē bestiæ sed pricipalit leones tenēt. Qui
ut Aristotiles phibet soli ex eo genere qd dētatū uocāt uidēt ptinus
atq; nascūt. Horū trifariū genus scribūt. Nā breuiores & iubis crispi
plerūq; ignaui sūt & ibelles. Lōgiores & coma simplici acres magis ac
potētes. At hi quos creāt pardi i plebe remanēt iubarū iopes pitcroēs
pcunt a sagina primū q alternis diebus potū: alternis cibū capiunt ac
frequēter si cōcoctio nō ē isecuta solitæ cibationi supponūtur diem.
Tuncq; carnes iusto amplius deuoratas cū grauātur ifertis in ora un
guibus spōte ptrahunt. Sane & cū fugiēdum ē in facietate diē faciūt
Senectā defectio pbat dentiū. Nā clemētiæ inditia multa sunt. Pro-
stratis parcunt. In uiros potius q̄ in fœminas seuiunt: ifantes non nisi
in magna fame pimunt. nec a mia separant. Assiduis deniq; exēplis
patet eos pepciisse. cum multi captiuorū aliquot leonibus obuii intac
ti repatriauerint Getulæ ēt mulieris nomē Iubæ libris cōprehēsū ē
quæ obtestata occurrantes feras impunis rediit. Auersi coeunt: nec hi
tm̄: sed & linces & cameli & elephanti & rhinocerōtes & tygrides. Le-
ænæ fœtu primo catulus quinq; edunt. Deinde per singulos ptus nu
merum decoquunt ānis insequētibus. Sed postremo cum ad unum
materna fœcunditas recidit: ut ultimo singulos pcreent steriles fiūt
in æternum. Animos leonum frōs & cauda idicat: sicut motus equini
de auribus intelliguntur. Dedit enim hæc signa generosissima cuiq;
natura. Vis summa in pectore est: firmitas in capite præcipua. Cum
premuntur a canibus contemptim recedunt subsistentesq; interdum

Clupeari:
Tripolis
Conditor carthag.
De Leonib⁹ in Af
fera;

ācipiti receſſu diſſimulāt timorem:idq; agūt ſi in cāpis patentibus ac nudis urgeātur. Nā ſiluestribus locis quaſi teſtē ignauiæ nō reformi dantes quātā poſſūt ſe fuga ſubtrahūt. Cū inſequuntur niſum ſaltu adiuuāt. Cum fugiunt non ualent ſalire. Gradiantes mucrones ungu um uaginis corporum claudunt:ne acumina attritu tundantur hoc adeo cuſtodiunt ut nō niſi auerſis falculis curāt. Septi a uenātibus ob tutu terrā cōtuent. quo minus cōſpectis uenabulis terreātur. Nūquā limo uident:minimeq; ſe uolunt aſpici. Cātus gallinaceor & rotarū timent ſtrepitus:ſed ignē magis. Lentophanas accepimus uocari beſti as modicas:quæ capite exuruntur ut eaꝝ cineris aſpergine carnes pol lutæ iactæq; per cōpita cōcurrentium ſemitaꝝ leones nocent:ſi quā tulūcūq; ex illis ſumpſerint. Propterea leones naturali eas premunt odio:atq; ubi facultas data eſt morſu quidē abſtinent:ſed dilaniatas exaiant pedum niſibus. Spectaculum ex his romæ primus edidit Sce uola Publii filius in curuli ædilitate. Hienā quoq; mittit africa: cui cum ſpina riget collum cōtinua unitate flecti nequit:niſi toto corpo re circūacto. Multa de ea mira primūq; ſequitur ſtabula paſtorū & audito aſſiduo addiſcit uocamē quod exprimere poſſit imitatione uocis humanæ. In hoiem aſtu accictū noctu ſeuiat. Vomitus quoque mētitur hūanos:falſiſq; ſingultibus ſollicitos ſic canes deuorat. Qui ſorte ſi uenātes umbrā eius dum inſequūtur cōtingerint latrare neq unt uoce ꝑdita. Eadē hiena inq̄ſitiōe corporū ſepultorū buſta eruit: ꝓpterea ꝓmptius eſt marē capere. Fœminis.n. ingenita eſt callidior aſtutia Varietas multa ieſt oculis:oculorūq; mutatio. In quoꝝ pupil lis lapis inuenitur hien dicūt prædituū illa poteſtate ut cuius hois fu erit linguæ ſubditus ꝑdicat futura. Verū hiena quodcūq; aial ter lu ſtrauerit mouere ſe non pōt. Qua ꝓpter magicam ſciam ineſſe ei pro nūciauerūt. In æthiopiæ parte coit cū leæna unde naſcit monſtrū cui corococte nomē eſt. Voces hominū & ipſa pariter affectat. Nūq̄ cohi bet acie orbium ſed in obturū ſine uictatione cōtendit. In ore gingiua nulla:dēs unus atq; ꝓpetuus:qui ut nūq̄ retundatur naturaliter cap ſularū mō clauditur. Interea q̄ coeunt herbatica eadē africa onagros hēt. In quo genere ſinguli imperitant gregibus fœminarū Aemulos libidinis metuūt. Inde eſt quod grauidas ſuas ſeruant. ut in editis ma ribus ſi qua facultas fuerit generandi ſpem morſu detrūcent. Quod cauētes fœminæ in ſeceſſibus partus occulūt. Africa ſerpētibus adeo fœcunda eſt ut mali;huius merito illi potiſſimū palma detur. Cera ſte præfert quadrigemina cornicula:quorum oſtentatiōe ueluti eſca illicitatas aues perimunt. Nam reliqua corporis de induſtria harenis tegit;nec ullum iudicium ſui præbent:niſi ex ea pte qua inuitatis do

Hiena animal

Hiena animal uiuax bestia credit cadauerum animis suarē altorum fraudes hec plinius de Archelao regis

Hien lapis:

Crocutte mostra

De Onagris

De serpentibus Africa Cerastes

lo passeribus necem perpetuam aucupentur. Amphisbena consurgit in caput geminum; quorū alterum in loco suo est: alterum in ea parte qua cauda. Quæ causa efficit ut capite uterq; sexus nitibundo serpat tractibus orbiculatis. Iaculi arbores subeunt; e quibus ui maxima turbinati penetrant animal quodcunq; obuium fortuna fecerit. Scythale tanta præfulget tergi uarietate; ut notarum gratia uidentes retardet. Et quoniam reptando pigrior est: quos assequi nequit miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarū nitore hyemales exuuias prima ponit. Plures diuersæq; aspidum species: uerum dispares effectus ad nocendū. Dipsas siti interficit Hypanale somno necat teste etiam Cleopatra emitur ad mortē abarū uirus quoniam medelas admittit minus fame meretur. Hemorrois morsu sanguinem elicit: & dissolutis uenarum cōmertiis quicquid animæ est euocat per cruorem. Prester quem percusserit distenditur: enormiq; corpulentia necatur: extuberatos ictus sopi stati putrendo sequitur. Sunt & hammoditæ. Est et cenchris. elephantie chersidrica. Medracontes postremo q̄tus nominum tantus mortiū numerus. Nam scorpiones stinci lacertiq; uermibus nō serpentibus ascribūtur. Monstra hæc si bibant clæmentius feriunt. Habent affectus nō temere nisi coniuges euagantur. Capto altero uel occiso uter superfuerit efferatur. Subtiliora sunt capita fœminis. Alui tumidiores. pestis nocentior. Masculus æqualiter teres est: sublimior etiam mitiorq;. Igit anguibus uniuersis hebes uisus est: raro in aduersum contuentur. Nec frustra cum oculos non in fronte habeant sed in temporibus adeo ut citius audiant q̄ quid aspiciant. De gemma heliotropio inter æthiopiam africam cyprum certamen fuit: quæ nam mitteret generis huius eminentissimam. Deprehensumq; est documentis plurimis æthiopicam aut libycam palmā tenere: uiridi colore ē nō ita acuto: sed nubilo magis: & represso stellis puniceis supersparsa. Causa nominis de lapidis est effectu & potestate lapidis. Deiecta in labris æneis radios solis mutat sanguineo repcussu septa extraq; aquam splendorem aeris abiicit & auertit. Etiam illud posse dicitur ut hærba eiusdem nominis mixta & præcantationibus legittimis consecrata; eum a quocūq; gestabitur subtrahat uisibus obuiorum. Inter syrtes quāuis terra pergentibus iter syderibus destinatur: nec aliter cursus patescit. Nā putris soli faciem aura mutat: & minimo licet uento tantam diuersitatem flatus efficit: ut subinde peruersis syrtibus locorum nulla inditia agnitioni relinquātur. cum modo quæ fuerant tumulis ardua in ualles residūt. Modo quæ uallibus pressa cœtu puluēris aggerantur. Ita eni cōtinēs natura ma-

Amphisbena.
Iaculi
Scythale
Dipsas
Hypanale
Cleopatra
Hemorrois
Præster:
Hammodite
Cenchris
Chersidri
Cāmedracontes
De Scorpionibus sti
thinis:
De gemma heliotropio:
De Syrtibus

ris uim patitur.nec interest ubi potius sint pcellæ:cum ad exitū uiā
tium elemētis congruentibus in terris flabra sæuiant in mari terræ.
Vtræque syrtes ducentis quinquaginta milibus passi separantur:ali
quanto clæmentior quæ minor ē.Cn.deniq; Seruilio C. Sempronio
consulibus iter hæc uadosa romā classē īpune accepimus pfretasse.
In hoc sinu mene insula post minturnenses paludes.C.Mario fuit la
tebra.Supra garamantas psilli fuerunt:contra noxiū uirus muniti.i
credibili corporis firmitate.soli morsibus anguium non interibant:
& quāuis dente lœtali appetiti incorrupta durabāt sanitate .Recētes
ēt editos serpentibus offerebāt.Si eēnt partus adulteri matrū crimi
na plectebātur interitu puuloꝝ.si pudici pbos ortus a morte pater
ni sanguinis priuilegiū tuebatur:sic originis fidē pbabāt uenenis iu
dicantibus.Sed hæc gens interiit a nasamonibus capta ; neque quicq̄
aliud præter opinionē de uestigio nois sui psilli reliquerūt.Nasamo
nitem lapidē nasamones dāt sanguineū uniuersum nigris uenulis ad
umbratū.In intimo recessu syrtis maioris circa phalenoꝝ aras loto
phagos fuisse diximus.Nec incertū ē a phylenoꝝ mari non pcul pa
lus est quā triton amnis influit.Vbi speculatā se artium deā credide
runt.Maior syrtis ostentat oppidū.Cirenas uocant quod Bathius la
cedemonius olympiade quīta & quadragesima rege.Martio res ro
manas tenente.anno post troiā captā cngentesimo & octogesimo se
xto cōdidit.Quæ domus calimachi poetæ fuit patria.Inter hæc oppi
dū & tēplū Hāmonis milia passuū trecēta sūt.Tēplo fons pximat
soli sacer.Qui humoris nexibus humū stringit fauillā ēt i cespitem
solidat:In q̄ gleba non sine miraculo lucus uirat undique secus agris
arētibus.Illic & lapis legit Hāmonis uocāt cornu.Nā ita tortuosus ē
& iflexus ut effigiē reddat cornu arietis.Fulgure aureo ē præ diuia
sōnia repræsētare dicit subiectus capiti icubātiu.Et arbor ē melops.
noīe ex qua profluit lentus humor quē a loco hāmoniacū noīamus
Apud cirenēses præterea syrpe gignitur odoratis radicibus uirgulto
hærbido magis q̄ arbusto.cuius e culmo exudat æstatis tpe pigue ro
sidū:idque pascētiū hircoꝝ ihæret barbulis.Vbi cū arefactū mole
uit guttis stiriacis legit ad usū mēsaꝝ uel medelæ magis.Dictum ē
primum syrpicū q̄n manat i modū lacteū.Deide usu deriuāte laser
noiatū.Quæ germia initio barbaricæ īpssioni suastatis agris.postea
ob intolerādā uectigalis nimietatē ferme penitus ipi accolæ eruerūt
Cirenis ab leua africa ē;ab dextera ægyptus;a fronte sæuum & ipor
tuosum mare;a tergo barbarorum uariæ nationes & solitudo inacces
sa incultaque & squalens quæ basiliscū creat malum i terris singulare
Serpens ē pene ad semipedem longitudinis;alba quasi mitrula.Line

Dño sintes sy) Maior et minor a Cosmographis describūt.Maior — Arena minor ne aqs: sed fluctib) maris

Psilli populi affri — Dē rim et morsib) psillorū

Sirtes maior

Ioānis Calimachi poetæ.

Templū Hamonis

Mirū de serpente:

atus caput nec hoinum tantum nec alioꝝ animantium exitis datus. Sed terræ quoque ipsius quā polluit & exurit: & ubicūq; ferale sortitur receptaculū. Denique extingit hærbas: necat arbores: ipsas ēt corrumpit auras: ita ut in aera nulla alitū ipune trāsuolet infecta spiritu pestilēti. Cum mouetur media corporis pte serpit: media arduus est & excelsus. Sibilū eius ét serpentes alii perhorrescunt. Et cū acceperint fugā quæque quoquo pñt ꝓperāt. Quicqd morsu eius occidit nō depascit. Fera non attrectat ales. Mustellis tm̄ uincitur: quas illic hoies inferunt cauernis in qbus diliteſcat. Vis tamen nec defūcto deest q dé. Denique basilisci reliquias áplo sextertio ꝑgameni cōparauerunt ut ædem. Apellis manu insigné nec araneæ intexerent: nec alites inuolarent cadauer eius reticulo aureo suspensū ibidé locauerunt. Circa extimum syrtium illarum berenicē ciuitaté aluit lethon ānis infera ut putant inundatione prūpés: & apud pristinos uates latex memoratus obliuionis. Hanc beronicē muniuit q̄ Ptolæmeo tertio fuit nupta: & in maiori syrti locauit. Oēm ātlatifundū quod inter ægyptum æthiopiam libyamque diffunditur quancunque lucis opacū est uarium impleuit simiarum genus. Nec quisquam offensus nomine cognitione grauetur. Enimuero opere præcium est nihil omittere: in quo naturæ spectanda sit prouidentia. Vulgus simiarum i his est quas passi uidemus non sine ingenio æmulādi. quo facilius i manus ueniunt. Nam dum auidæ uenantium gestus affectant: relicta cōsulto uisci unguilla: quod mendacio factum uident oculos suos oblimunt. Ita uisu obducto pronum est eas corrupi. Exultant noua luna Tristes sunt cornuto & cauo sydere. Immoderate fœtus amant: adeo ut catulos facilius amittant quos impendio diligunt: & ante se gestāt quoniam neglecti pone matrem semper hærent. Circopiteci caudas habent. Hæc discrectio est iter prius dictas. Cenocephali & ipsi sunt e numero simiarum in æthiopiæ partibus frequentissimi uioléti ad saltum. Feri morsu. nunquam ita mansueti ut non sint magis rabidi Inter simias habentur & sphinges uillosæ comis: mammis prominulis ac profundis dociles ad feritatis obliuionem. Sunt & quas uocant satyros facie admodum grata: gesticulatis motibus iquietæ. Callitrices toto pené aspectu a cæteris differūt. In facie barba est: lata cauda Has capere non est arduum: sed proferre rarum. Neque enim uiuūt in altero q̄ methyopico hoc est suo cælo.

Lethon amnis

De gñe Symiarūm

Cercopitici:

Cenocephali:

Callitrices:

De amatibus & asbitis.

Nter nasamonas & troglodytas gens amantum est: quæ saliabus domos extruūt: quos in modum cautium e mōtibus ex-

citatos ad usū ediū cemētiis nectūt struitibus. Tanta ibi huiusce ue
næ copia ē: ut tecta faciāt e salinis. Hi sunt amātes q cōmertia cū tro/
glogytis hñt. Carbūculi gemæ citra amātes ꝓpriores nasamonibus.
Asbitæ lasere uiuunt: hoc aluntur: hoc illis dulce est.

Dedus fons:

¶ De garamantibus & insula gauleon.

Aramātū oppidū ē debris fonte miro qui deniq; alternis uici
bus die frigeat: nocte ferueat. ac ꝑ eadē uenaꝝ cōmertia ītervallo
dū ignito uapore æstuet. Interdū glaciali horrore algescat. In
credibile memoratu ut tā breui tpis circulo natura tā dissonam sui
faciat uarietatē. Idq; q ꝓcōtari uelit tenebris ineē fluori illi æternam
facē credat. Qui rimetur die brumales scatebras nūq; aliud existiet
q ꝓpetuo rigere. Vñ nō imerito ꝓgentes debris inclyta ē. Cuius aque
& cælesti uertigie mutāt q̄litatē q̄uis cōtrouersa syderꝝ disciplia. Nā
cū mundum a calore uesp tēperet ab occasu incipit ita incalescere ut
in tactu abstineas noxiū sit cōtigisse. Rursum cū ortus solis incādue
rit: & radiis feruefaccta sunt oia: sic glaciales euomit scaturigines: ut
hauriri ēt a sitiētibus nō queat. Quis ergo nō stupeat fontē q friget
calore: calet frigore. Garamāticæ regionis caput garamana ē: ad quā
iter diu inextricabile fuit & inuiū. Nā latrōes puteos harenis operie
bāt ut ꝑpali fraude subductis aqs in fame & siti iter submoueret ac/
cessus uiātium. Sed Vespasiano principe bello qd cum oenēsibus ge
stum ē difficultas hæc iteriit cōpēdio spatii breuioris repto. Gara/
mātas Cornelius Balbus subegit: & primus ex hac hystoria triūpha
uit: primus sane de externis ut pote q gadibus genitus accessit ad glo
riā nois triūphalis. Armenta gētis istius obliqs ceruicibus pabulan
tur. Nā si recta ad pastū ora dirigāt officiūt ꝓna in humū cornua &
obnixa. Ex pte qua cercina ē accepimus gauleon insulā. In qua serpēs
neq; nascitur neq; uiuit inuecta. Proptrea iactus ex ea quocūq; gen
tium puluis arcet angues: Scorpiones supiactus illico perimit.

Garamāta tui tos

Sardō insula

¶ De æthiopibus & eorum mirabilis.

Ethiopes & Atlanticæ gentes tygri flumine diuiduntur: quā
partē putant nili. Sic papyro uiret: Sic calamo prætexitur. Ani
malia eadem edit. Iisdem temporibus exūdat. Intra ripas tūc
quoque redit cum contentus est alueo suo nilus. Garamantici æthio
pes matrimonia priuatim nesciunt. Sed omnibus uulgo in uenerem
licet. Inde est q ꝑ filios matres tantum recognoscunt. Nam paterni no
minis nulla reuerentiam est. Quis enim uerum patrem nouerit i hac

Ethiopes Gara
mantici

luxuria inceſti laſciuientis. Ea propter garamantici æthiopes inter omnes populos degeneres habentur. Nec immerito qui afflicta caſtitatis diſciplina ſucceſſionis noticiam ritu improbo perdiderūt. Nomen æthiopum late patet in parte Africana. Quam a meroe diuidit lybia. Plurimæ eorum ſunt & uarie nationes. Harum e numero nomades ſcinocephalorum lacte uiuunt. Suerboti longi ſunt ad pedes duodecim. Azachei captos uenatibus elephantos deuorāt. Apud ſambales nulla eſt aurita quadrupes: nec elephanti qdem his pximi ſummā regiæ ptātis eā tradunt de quorū motibus qdā imperite augurantur maritimos æthiopas quaternos oculos dicunt habere: Sed fides alia eſt. Illi denique quod & uident plurimū & manifeſtiſſime deſtinant iactus ſagittarum. Occidentem uerſus agri ophagi tenent qui ſolas pantherarum et leonum carnes edunt. Rege præditi: cuius in fronte oculus unus eſt. Sunt & pamphagi: quibus eſca eſt quicquid mandi pōt & omnia fortuitu gignentia. Sunt antropophagi: quoꝝ mores uocamen ſonat. Cynomologos aiunt hēre caninos rictus & prominula ora. Artabatitæ proni atq; quadrupedes. nec ſecus ac feræ ſine ſedibus euagantur. Cōfines mauritaniæ certo tempore locuſtas terreſtres legūt durataſq; ſalſugine in præſidiū uitæ ſolas hēnt. Sed ex illis quadrageſimū æui annum nullus ſupgreditur. Ab oceani æſtu ad meroen quā inſulam amplexu primo nilus facit: milia paſſuum ſexcēta triginta ſunt. Vltra meroen ſuper exortū ſolis macrobii æthiopes uocātur. Dimidio. n. eorū protenſior eſt q̄ noſtra uita: hi macrobii iuſticiā colunt: amant æquitatē: plurimū ualēt robore: præcipua decent pulchritudine: ornantur ære: auro uincula faciunt. Noxiorū locus apud eos eſt heliatropera opiparis epulis ſemper refertus: quibus indiſcrete oēs ueſcuntur. Nam etiam diuinitus eas augeri ferunt. Eſt etiā ibi lacus quo perfuſa corpora uelut oliuo niteſcūt. Ex hoc lacu potus ſaluberrimus ſane adeo liq dus eſt ut ne caducas quidem uehat frōdes: ſed illico folia lapſa ad fundū dimittat laticis tenuitate Vltra hos deſertæ inhumanæq; ſolitudines aduſque arabicos ſinus. Deinde in ultimis orientis monſtruoſæ gentiū facies. Aliæ ſine naribus æquali totiꝰ oris planitie informes hnt uultus. Alii cōcreta ora ſunt modicoq; tm foramine calamis auenaq; paſtus hauriunt. Nōnullæ linguis carēt: inuicē ſermōis utētes nutibus moribuſq; Quædā ex iſtis natiōibus añ Ptolæmeū Latyꝝ regē ægypti īcognitū hūerunt ignis uſum. Aethiopia oīs ab oriēte hiberno ad occidētē hibernū tenet qcqd eius eſt ſub meridiano cardine lucis nitet. Qui maxime uirent hyemæ. A meridiana pte mons editus mari īminet ingenio igni peræternū feruidus & inquietus iugis flagrātibus. Inter quæ

Syrboti
aſachei
Zambritas

Nomades
Scinocephali
Syrbote
Aſachei
Zambritas

Agriophagi

Pamphagi
Antropophagi
Cynomologos
Artabatitæ

Macrobij Ethiopes
Heliatropera

De monſtruoſis hominibus

De draconib⁹

incendia iugis æſtus draconum magna copia eſt. Porro ueteris dracōi
bus ora parua & ad morſus nō dehiſcentia. ſed arctæ fiſtulæ p quas
& trahunt ſpiritus; & linguas exerunt. Quippe non in dentibus uim:
ſed in caudis habent; & uerbere potius q̄ rictu nocent. Excidituř e ce
Draconti⁹ lapis rebris draconti⁹ lapis. Sed lapis non eſt niſi detrahatur uiuentibus.
Nam ſi obeat prius ſerpens cum aīa ſimul euaneſcit durities ſoluta.
Vſu eius orientis reges præcipue gloriātur; quāquam nullum lenoci
nium artis admittat ſoliditate; & quicqd in eo nobile eſt non manus
faciunt; nec alterius q̄ naturæ candor ſit quo reluceat. Auctor Sotha
gus gemmā hanc ēt ſibi uiſam ſcribit; & quibus intercipiatur modis
edocet. Præſtantiſſimi audacia uiri explorant anguium foueas & re
ceptus. Inde p̄ſtolati ad paſtum exeūtes p̄teruectiq; parcitis curſibus
obiiciunt gramina medicata quantum p̄ōt ad incitandum ſoporem.
Ita ſomno obſitis e capitibus execant lapides; & de manubiis p̄cipitis
Camelopardalꝯ aufi p̄dā reuehunt temeritatis. Quæ locoꝝ æthiopes tenent feris ple
na ſunt. E quibus quam nabum uocāt nos camelopardalum dicimus
Collo e qui ſimilem. pedibus bubalinis. Capite camelino. Nitore ru
tilo. Candidis maculis ſuperſparſi. Hoc aīal Romæ circēſibus dicta
toris Gæſaris primum publicatum, kiſdem ferme tēporibus illic ex
Ceſſi aīalia hibita monſtra ſunt ceſſos appellāt. Quorum poſteriores pedes cru
re & ueſtigio humanos artus mentiuntur; priores perinde hominum
manus referunt. Quæ tamen a noſtris non amplius quam ſemel uiſa
ſunt Ante ludos. Cn. Pompei rhinocerōtē Romana ſpectacula neſcie
bant. Cui beſtiæ color buxeus. In naribus cornu unicum. & repandū.
Quod ſubinde attritum cautibus in mucronem excitat. Eoque ad
uerſus Elephātos prœliat; par ipīs ꝓpe lōgitudie; breuior cruribus:
naturali tælo aluū petens; quā ſolā intelligit ictibus ſuis peruiam. Iu
Catobleba xta tygrim fluuium catobleba naſcitur modica atq; iners beſtia: ca
put prægraue ægre ferens; aſpectu peſtilenti. Nam qui in oculis eius
oſtenderint ꝓtinus uitam exuunt. Formicæ ibi ad formam canis ma
De formice ximi harenas aureas pedibus eruunt quos leoninos habent; quas cu
ſtodiunt ne quis auferat; captantesq; ad necem proſequuntur. Eadē
Lizaon lupꝰ æthiopia mittit licaonem lupum ceruice iubatum; & tot modis ua
Charandus rium ut nullum illi colorem dicant abeſſe. Mittit & parandrum bo
um magnitudine; biſulco ueſtigio; ramoſis cornibus; capite ceruino;
urſino colore; & pariter uillo ꝓfūdo. Hūc parādrū affirmāt hītum
metu uertere; & cū dſliteſcat fieri ad ſimilitudinē cuicūq; rei ꝓxīa
uerit ſiue illa ſaxo alba ſit ſeu fruteto uirens; ſiue quā aliā præferat
Polypꝰ Cameleon qualitatē. Faciūt hoc idē ī mare polipi. In terra cameleōtes. Sed & po
lipus & cameleon glabra ſunt ut poſſit tutis leuitate ſpeculi modo

proximantia æmulari. In hoc nouũ est & singulare hirsutiam pili co lorũ uices facere. Hinc euenit ut difficulter capi possit. Aethiopicis lupis proprium est quod in saliẽdo ita nisus habent altis ut non ma gis proficiãt cursu q̃ meatu. Homines tamen nũq̃ impetunt. Bruma comati sunt; æstate nudi. thoas uocãt. Histrix quoq; inde loci freque tissima erinaciis similis; spinis tergum hispida. Quas plerunq; laxa tas iaculatione emittit uoluntaria: ut assiduis aculeoꝝ nymbis canes uulneret ingruentes. Illius cæli ales est pegasus. Sed hæc ales equinũ nihil præter aures habet. Tragopa quoq; auis maior aquilis corni/ bus arietinis præferens armatũ caput Aethiopes legunt cinamum. Id frutetũ situ breui nascitur: ramo humili & represso; nũq̃ ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius ꝓuenit eximium magis ducitur. Quod in crassitudinem extuberatur despectui é. Verũ legitur per sacerdotes hostiis prius cæsis. Quas cum litauerint obseruat ut mes/ sis nec ortum solis nisi anticipet nec egrediatur occasum. Quisq; pri cipatum tenet sarmentoꝝ aceruos hasta diuidit. quæ sacrata ẽ in hoc ministeriũ: Atq; ita portio manipulorũ soli dicatur; quæ si iuste di/ uisa est sponte incẽditur. Inter hæc quæ diximus nitore ceruleo hia/ cyntus inuenitur. lapis precios⁹: siquidem inculpabilis inuenias. Est enim uitiis nõ parce obnoxius. Nã plerũq; aut uiolatio diluitur; aut nubilo obducitur; aut albicantius in aquaticum eliquescit. Optimus in illo tenor; si nec densiore fuco sit obtusior; nec propẽsa perspicui tate detectior; sed ex utroq; temperamento lucis & purpuræ modera tum suauiter florem trahit. hic est qui sentit auras; cũ cælo facit mu tationem; nec æqualiter rutilat; Cum autem nubilosus est aut sere/ nus dies præterea in os missus magis friget. Sculpturis certe minime accomodatus; ut qui attritum respuat; nec tamẽ penitus inuictus est. Nam adamãte scribitur & notatur. Vbi hiacynthus ibi & crisoptasus apparet. quẽ lapidem lux celat. Prodit obscurum hoc enim est i illo diuersitas ut nocte igneus sit; die pallidus. Ex ipo solo sumimus ema thitem rubore sanguineo; ac ꝓpterea emathites uocatus.

De ultimis gentibus libyæ.

Vod ab atlante adusq; canopitanum hostiũ panditur. Vbi li/ q byæ finis est & ægyptium limen dictũ a Canopo Menelai gu/ bernatore ibi sepulto in ea insula quæ hostium nili facit gen tes tenent dissonæ. quæ in auiæ solitudinis secretum recesserunt. Ex his atlantes ab humano ritu prorsus exulant. nulli ꝓprium uocabu/ lum: nulli speciale nomen. Diris uultibus solis ortus excipiunt. Diris occasus prosequuntur. Vstiq; undiq; torrentis plagæ sydere; oderunt deum lucis. Affirmant eos somnia nõ uidere & abstinere penitus ab

Troglodytae.

animalibus uniuersis. Troglodytæ specus excauant: illis tegunt: nul
lius ibi habendi amor: a diuitiis paupertate se abdicarunt uolũtaria.
Execõthaliton lapis:

Tantum lapide uno gloriantur quem exconthaliton uocant tã diuer
sis notis sparsum ut sexaginta gemmarum colores in paruo eius orbi
culo deprehendãtur. Isti carnibus uiuunt serpentium, ignarique ser
Angile populi monis stridunt potius q̃ loquũtur. Augulæ uero solos colũt inferos:
fœminas suas primis noctibus nuptiarũ adulteriis cogũt patere mox
Gamphasantes ad perpetuam pudicitiã legibus stringunt seueriſſimis. Gamphasan
tes abstinent prœliis: fugiũt cõmertia: nulli se externo misceri sinũt
Blemyas ppti Blemyas sed nõ eos qui uicina rubro mari incolunt credunt truncos
Satyri nasci parte qua caput est: os tamẽ & oculos habere in pectore Satyri
Egypani de hominibus nihil aliud præferũt quã figuram. Egypanes hoc sunt
Himãtopodes quod pingi uidemus. Himãtopodes flexis nisibus crurũ repunt poti
us quã incedunt: & pergendi usum lapsu magis destinant q̃ ingressu.
Pharusi Pharusi cum Herculi ad hesperidas pergenti forent comites itineris
tedio hic resederunt. Hactenus libya.

¶ De ægypto & de his quæ sunt in eo.

Egyptus a meridie introrsus recedit quoad pꝫtendant æthio/
a pes. A tergo inferiore eius partem nilus circũfluit: q̃ scissus a
loco cui delta nomen est ad insulæ spacia amplectitur itera/
Nilus fluuius ta tatissimus mina & incerto pene fonte decurrens pditur ut loquemur. Originẽ
habet a mõte inferioris mauritaniæ qui oceano propinquat. Hoc af/
firmant libri punici: hoc Iubam regem accepimus tradidisse. Igitur
Lacus Nilidis protinus lacum efficit quem nilidẽ dicunt. Nilum aũt iam inde esse
cõiectant. q̃ hoc stagnũ hærbas: pisces: beluas nil minus procreet quã
in nilo uidemus. At si quando mauritaniam unde ei origo ẽ aut niui
bus dẽsioribus aut himbribus largioribus irrigatur incremẽta exun
dationis in ægypto augeantur. Sed effusus hoc lacu harenis sorbet:
& cuniculis cæcis absconditur. Deinde in cæsariensi prorumpẽs am/
plior eadẽ indicia præfert: quæ in exortu notauimus. Rursusq; sub/
didit: nec prius reddit q̃ post interualla itineris exteti cõtingat æthi
Nigris fluuius opas. Vbi exiit nigrum facit fluuium quem supra diximus esse ter
minum limitis Africani. Astapum eum indi gentes uocant. s. aquam
se tenebris profluentem. Multas magnasque ambit insulas. Quarum
Meroe nisida pleræque sunt tam diffusæ: uastæq; magnitudinis ut uix eas dierũ
quinq; cursu prætermeet: quamuis concitus ibi feratur. Nobiliſſima
earum est meroe circa quã diutius dextro a lueo ascapores: leuo asta
bores actapores noiantur. Tunc quoq; emersus magna longinquaque
loca cum primum occurrentibus scopulis asperatur: tantis agmini/
bus extollitur inter obiecta rupium ut ruere potius q̃ manare creda

tur. Demumque a cataracte ultimo tutus ẽ. Ita. n. quædã clauſtra eius ægyptii nuncupauerũt. Relicto tñ hoc pone ſe noie quo tygris uocatur; mox inoffenſus meat ſeptem hoſtiis; conditur in meridiẽ uerſus; excipitur ægyptio mari. Ignari ſyderum uel locorũ uarias de exceſſibus eius cauſas dederunt. Alii affirmant etheſias nubium denſitatem illo cogere; unde amnis hic auſpicatur: ipſũ que fonte ſupino humore ſublatũ tantã inundationis habere ſubſtantiam: quãtã bibula ad liquorem nubila ſubminiſtrauerint. Verũt alii q̃ uentor̃ flatibus repcuſſus cũ fluorem ſolitæ uelocitatis non queat promouere: aquis in arcto luctantibus intumeſcat; & quanto ipenſius cõtrouerſi ſpiritus repugnauerint; tãto exceſſius ſublimari in altitudinis uertices repercuſſam celeritatẽ; quando nec ſolitus extenuet curſus alueum; & ſtipato iam flumine uenis originalibus torrentium pondera ſuperueniant. Ita, concordi uiolentia hinc urgẽtis elemẽti; hinc reſiſtentibus undis exultãtibus molem colligi; quæ exceſſus facit. Nonnulli affirmant fontẽ eius qui fialas uocatur ſyderũ motibus excitari; extractumq; radiis cã dentibus cæleſti igne ſuſpendi; nõ tñ ſine certa legis diſciplina hoc ẽ lunis cœptãtibus. Verũ oẽm exceſſus originem de ſole fieri; primãq; exultãtiã tumoris concipi cum per cãcrũ ſoluebatur. Poſtmodũ triginta eius partibus euolutis ubi ingreſſus leonem ortus ſirios excitauerit propulſo oi fluore tantam uim amnis erũpere. Quod tẽpus ſacerdotes natalem mundi iudicauerũt. id eſt in. xii. kalen. auguſtas & undecimũ diẽ deinde reuocare exitus uniuerſos cum in uirginẽ tranſeat; penituſq; inter ſuas ripas cape; cum libram ſit ingreſſus. Hoc etiã addunt pariter eum nocere ſiue abũdantio exæſtuet; ſiue partius; quãdoquidem exiguitas minimũ fœcunditatis apportet. Propẽſior copia diuturno humore culturã moretur. Maximos deinde exitus eius duo de uigiti cõſurgere iuſtiſſimos; ſex decim temperari; nec in quindecim abeſſe prouẽtus fructuarios. Sed quicquid intra fit famẽ facere. Dãt' illi etiam hoc maieſtatis ut portẽdat futura argumẽtates qñq dẽ pharſalico bello nõ fuerit egreſſus; qnq; ulnas. Iã illud palã ẽ q̃ ſolus ex ãnibus uniuerſis nullas expiret auras. Ditõis ægyptiæ cẽ icipit aſyene; i q̃ fines æthiopũ; & inde uſq; dũ mari itimat nili nomẽ tenet iter oia q̃ ægyptus hẽt digna meẽoratu pcipue bouẽ miraf apim uocãt. Huc ad iſtar colũt nũinis; iſigne notæ albæ macula q̃ dextro lateri eius ingenita corniculãtis lunæ refert faciẽ. Statutũ æui ſpatiũ ẽ qd' ut affuit; pfũdo ſacri fontis imerſus necatur; ne diẽ lõgius trahat quam licebit; mox alter nec ſine publico luctu requiritur; quem repertum centum antiſtites memphim proſequuntur. Vt incipiat ſacris ibi iniciatus ſacer fieri.

De inundatione nili

Alia opinio de inundatione

Syenes ciuitas

Bos apis

Memphitica ppli

Crocodilli

Exochilo

Enchidxq
Delphinū genꝰ

Tentyrite hoīes
& Tentris insula

Sona aulia

hippopothamꝰ

Delubra quibus succedit aut incūbat mistice thalamos nominãt. Dãt omnia manifestantia de futuris illud maximum si de consulẽtis manu cibũ capiat. Denique auersatus Germanici Cæsaris dextrã pdidit ingruentia. Nec multo post Cæsar extinctus est. Pueri apim gregatim sequuntur: & repente uelut lymphatici uẽtura præcinũt. Bos illi fœmina ostenditur in anno semel & ipsa non absque certis ĩsignibus quã inuenta & oblata est eadẽ die neci datur. Apis natalem mẽphitici celebrant. Iactu aureæ pateræ quam proiciunt in nili statum gurgitẽ hæc solennitas per septem dies agitur. Quibus diebus cum sacerdotibus quasdam crocodilli inducias habent. nec attrectant lauantes. Verũ octauo die cerimoniis iam peractis uelut reddita sæuiendi licentia solitam resummunt atrocitatem. Crocodillus malum quadrupes & in terra & in flumine pariter ualet: linguam nõ habet. Maxillã mouet superiorem: Morsus eius horribile tenacitate cõueniunt stipãte sedẽtium serie pectinatim. Plerũq; ad. xxx. ulnas magnitudinis eualescit. Qualia anseris edit oua. Metatur locum nido naturali puidẽtia nec alibi fœtus premit q̃ quo crescentis nili aquæ nõ possunt peruenir̃. In partu fouendo mas & fœmina uices seruãt. præter hiatũ oris armatus est etiam unguium immanitate. Noctibus in aqua degit: per diem humi acquiescit. Circũdatur maxime cutis firmitate in tantũ ut ictus quouis tormento adactos tergore repcutiat. Strophilos auis paruula est ea dũ redimias escarum affectat os beluæ huiusce paulatim scalpit: & sensim scalpurigine blandiente aditũ sibi in usque fauces facit. Quod enchydrus cõspicatus penetrat beluam: populatisq; uitalibus erosa exit aluo. Est & delphinum genus in nilo: quorum dorsa serratas habent cristas. Hi delphini crocodillos studio eliciunt ad natandũ: demersiq; astu fraudulento tenera uentrium subternatãtes secant: & interimunt. Præterea habitãt in insula nili homies forma per exigui: sed audacia eousq; pditi: ut crocodillis se offerant obuios. Nã hæc monstra fugientes insequũtur: formidant resistentes. Ergo capiuntur: subactique etiam intra aquas suas seruiunt: & per domiti metu ita obsequũtur: ut immemores atrocitatis uictores suos i equitãtis dorso uehant. Hanc ergo insulã & hanc gentem ubicũq; iudicio odoris persenserint procul fugiunt. In aqua obtusius uident: in terra acutissime. Hyeme nullum cibum capiunt. Quinetiam quattuor mẽses a cœptu brumæ inedia exigũt. Sinci quoque circa nilum frequẽtissimi: crocodillis equidem similes: sed forma modica & angusta. Verũ ad opem salutarem nõ qualibet necessarii. Medẽtes quippe ex his pocula inficiunt: quibus & stupor excitetur: & ueneni uis extinguat. Hippopothamus in eodẽ flumine ac sole nascitur. equo & dorso & iuba

& hinnitu: roſtro reſupio unguliſ bifidis: aprinis dẽtibus: cauda tortuoſa. Noctibus ſegetes depaſcitur: ad quas pergit auerſus aſtu doloſo ut fallente ueſtigio reuertenti nullæ ei inſidiæ p̃parẽtur. Idem cũ diſtenditur nimia ſatietate harundines recens cæſas petit. per quas tãdiu oberratur quoad ſtirpium acuta pedes uulnerẽt. Vt ꝓfluio ſanguinis leuetur ſagina. Plagã deinde ceno oblinit: uſq; dũ uulnus conducatur in cicatricem. Hippopodamos & crocodillos primus romã M. Scaurus inuexit. Circa eaſdẽ ripas ales eſt ibis: ea ſerpentiũ populatur oua: gratiſſimamq; ex his eſcam nidis ſuis defert. Sic rareſcunt prouentus fœtuum noxiorũ. Nec tamen aues iſtæ tantum intra fines ægyptios proſunt. Nã quæcunque arabicæ paludes pennatorum anguiũ mittunt examina: quorũ tam citũ uirus eſt ut morſum añ mors quã dolor inſeq̃tur. Sagacitate qua ad hoc ualẽt aues excitatæ in procinctum eunt uniuerſæ: & priuſq̃ terminos patrios externũ malũ uaſtẽt in aere occurſant cæteruis peſtilẽtibus. Ibi agmen deuorãt uniuerſum. Quo merito ſacræ ſunt & illæſæ. Ore pariunt nigras ſolum peluſium mittit: reliqua pars cãdidas. De arboribus quas ſolas fert ægyptus præcipua eſt ficus ægyptia: foliis moro cõparanda: poma nõ ramis tantũ geſtitans: ſed ex caudice uſq; adeo fœcũditatis ſuæ anguſta eſt. Vno anno ſepties fructũ efficit. Vnde pomũ decerpſeris alterũ ſine mora protuberat. Materia eius in aquã miſſa ſubſidit. Deide cum diu deſederit in liquore leuior facta ſuſtollit. Et uerſa uice qđ natura in alio ligni genere nõ recipit. Fit humore ſicca. Palma quoq; ægyptia dicenda res eſt ꝓprie ad ipſos uocatur ut dici oportuit: eaq; guſtata arcet ſitim. Odor eidem qui & malis cydoniis. Sed demum ſitim ſedat ſi prius q̃ maturuerit decerpatur. Nã ſi matura ſummatur ſenſum intercipit: greſſum ꝑpedit: linguam retardat: obſeſſiſq; officiis mentis & corporis uitiũ ebrietatis imitatur. Ægyptium limitẽ ad dextræ cacumẽ tendit. Incolunt populi qui momẽtũ quo repararı mũdum ad motus ferunt ãnuos hoc ſtudio deꝑhendunt. Eligitur ſacer lucus in quo conſeptant aialia diuerſiſſimi generis. Ea ubi ad ſtatutã lineam cæleſtis uertigo ꝓuecta eſt ſenſus ſuos ſignificationibus produnt quibus pñt. Alia ululant: alia mugiũt: quædã ſtridũt: quædam rudiunt: nõnulla ſimul confugiunt ad uolutabra. Hoc argumentum illis eſt magiſterium ad inditiũ rpis deꝑhendendi. Idẽ populi ferunt a primis ſibi gentis ſuæ auis traditũ ubi nunc occaſus quõdam ibi ortus ſolis fuiſſe. Inter ægyptias urbes numero portarũ thebæ nobiles: ad quas commertia arabes undiq; gentiũ ſubuehunt. hinc regio thebaica. Abedos & ipſa nobilis: olim Mẽnonis regia nũc Oſiris fano exculta. Alexandriam & operis ipſius magnitudo & auctor Alexander

Ibis auis

Ficꝰ aegyptia

Palma arbor

De Lucco ſano

Thebe tres urbes. Inſula. ꝓmõ: Alexandria

macedo nobilitant. quam metatus Democrates architectus secūdum
post conditorē inter mmorabilia locū sortitus est. cōdita aūt alexan/
dria est. xii. centesimaq; olympiade. L. Papirio Spurii filio. C. Petilio
Caii filio consulibus romanis haud longe ab hostio nili fluminis qđ
heracleoticon alii; alii canopicon appellāt. Est & pharos colonia a Ce
sare dictatore deducta. Ex qua facibus accensis nocturna dirigit naui
gatio. Nam alexandria insidioso accessu aditu fallacibus uadis cæco
mari tribusq; tantum canalibus admittit nauigātes. Possideo; thega/
no tauro: Hinc igitur in portibus machinas ad prælucēdi ministeriū
fabricatas pharos dicunt. Pyramides turres sunt in ægypto fastigiatæ
ultra excelsitatem omnem quæ fieri manu possunt. Itaq; mensuram
umbrarum egressæ nullas habent umbras. Nunc ab ægypto promo/
ueamus stilum.

Pharos insula

Pyramides

De arabia & thure myrrha cinnamo phœnice sar
donice & aliis lapidibus.

Ltra pelusiacum hostium arabia est ad rubrum pertinēs ma
re: quod erythreum ab Erythro rege Persei & Andromadæ fi
lio non solum a colore appellatum Varro dicit qui affirmat
in littore maris istius fontem esse quem si oues biberint mutent uel
lerū qualitatē: & antea cādidæ amittant qđ fuerint usq; ad haustum
ac fuluo postmodum nigrescant colore. Rubri autem maris arsinoe
oppidum. uerum hæc arabia ꝓcedit adusque illam odoriferā & di/
uitem terrā quā catabani & quiscenitæ tenent. Arabes nobiles monte
casio. Quiscenitæ causas nominis inde ducūt q; tentoriis succedūt
nec alias domos habent. Ipsa autem tentoria cilicia sunt. Ita nūcupāt
uelamenta caprarum pilis texta sullis carnibus prorsus abstinent sa
ne hoc animalis genus si inuentum illo fuerit illico moritur. Hanc
arabiam græci eudemonem nostri beatam nominauerunt. Habita/
tur colle manufacto inter flumen tygrim & flumen euleum. Quod
ortum a medis tam puro fluore inclytum est. Vt ide omnes reges nō
alias q̄ eius aquas bibant. Eudemonem non frustra cognoiatam. Hic
capessas q; præter odores quos creat plurimos sola thus mittit. nec
tamen uniuersa. Nam in medio eius sunt astramitæ pagus sabeorū a
qua octo mansionibus regio thurifera dissermiatur. Arabia appella
ta est ideſt sacra. hoc enim significari interprætantur. Virgulta hæc
non sunt publica. sed quod inter barbaros nouum in ius posteriorū
per successiones transeunt familiarium. Ergo quicunq; dominatum
istius tenent nemoris arabice sacri uocantur. Idem illi cū lucos istos
uel metuunt uel incidunt non funeribus interfunt non congressioni
bus fœminarū polluūt. Hāc arborē prius q̄ penitus fides ꝓderetur

Mirra de fonte in Arabia

Arsinoe oppidū

Mons Casius

Eudemona

Astramite

Virgulta Arabu

alii lentisco alii mari therebintho comparabāt usq; dum libris quos Iuba rex scripsit ad Cæsarem Augusti filium palam fieret;:in torto eam eē uimine:ramis ad aceris qualitatem:amygdali modo sucū fūdere:incidi ortu canis flagrātissimis solibus. In iisdem saltibus myrrha puenit:cuius radices ut uitium rastris proficiunt:ablaqueatioxnibus gaudent. Nudatæ pinguiori fluit lachryma sponte manās præciosior ex ea sudor ē elicitus corticis uulnere uilior iudicatur. codex in uertiginem flexus & spinis hispidus:folium crispius licet: oliuæ tñ simile. Maxima altitudo extollitur ad quinq; cubita proceritatis. Arabes sarmentis eius ignes fouēt:quorum fumo satis noxio nisi odore cremati storacis occurrant. Plerūq; insanabiles morbos cōtrahunt Idem arabes legunt cynnamum. quod frutetum situ breui nascitur ramo humili & represso nūquā ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius prouenerit eximium magis dicitur. Quod in crassitudinē extuberatum sit inutilius habetur. Vernm legitur per sacerdotes hostiis prius cæsis. quæ cum litauerint obseruatur ut messis:nec ortum solis anticipet nec egrediatur occasum. Quisquis principatum tenet sacramentorum strues hasta diuidit:quæ sacrata est i hoc munus atque ita portio manipulorum soli datur:quæ si iuste diuisa sit radiis inflagrata incēdiū sponte concipit. Apud eosdem nascit auis phœnix aqlæ magnitudine:capite honorato:in conum plumis extātibus cristatis:auribus:circa colla fulgore aureo:postera parte purpureus absq; cauda:in qua roseis pennis ceruleus interscribit nitor. Probatum est quadraginta & quingentis eum durare annis. Rogos suos struit cynnamis quos prope practea concinnant in solis urbem strue altaribus superposita. Cū huius uitā magni anni fieri cōuersiōe rara fides ē iter auctores:quāuis plurimi eoꝝ magnū annū nō qngētis et q̄dragita sed duodecim milibus. dcccclviii. ānis ꝓstare dicāt. Plautio itaque Sextio & P. Apronio cōs. ægyptū phœnix iuolauit: captusq; āno octigēteſimo urbis cōditæ iussu Claudii pricipis i comitio publicatus ē. Quod gestū ꝑter cēsurā q̄ māet actis ēt urbis cōtinet. Cinomolgus pinde arabiæ auis i excellentissimis lucis texit nidos e fructibus cinnamoꝝ ad quos qm̄ non est peruenirī ꝓpter ramoꝝ altitudinem & fragilitatē Accolæ illas congeries plūbatis petunt iaculis deiectasq; præciis uendunt āplioribus q, hoc cinnamū magis quā alia mercatores ꝓbēt. Arabes lōge lateq; diffusi diuersisq; moribus iuuant & cultibus plurimis crinis intonsus mitrata capita redimitu pari pars rasa i cutē barba cōmertiis studēt. Aliena nō emūt:uendūt sua qppe & siluis & mari diuites Vnibræ quæ nobis dextræ sunt:illis sinistræ Pars eoꝝ quibus aſ ꝓ uictus est angues edunt. Nulla illis animi uel

Myrrha

de sarmentis myrr

Cynnamū

Phœnix auis

Cinnamolgus

de moribus arabū

Ophiophagi
Sardonis gemma

corporis cura;ac ꝓpterea ophiophagi noiantur. Ex istius littoris si-
nu Policrati regi aducta sardonis gemina prima in orbe nostro lu-
xuriæ excitauit facem. Nec multū de ea differūdum puto;adeo sar
donis non oīum uenit noticiam. Superficies eius probatur si merati
us rubeat;arguitur si fuerit feculentior. Medietas circuitur limite
candicante. Optima ē si nec coloré suú spargat in proximū:nec ipe
ex altero mutuetur. reliqua nigro finiūtur. Quod si transluceat ui-
tio uertit. Si perspicuitatē arceat proficit ad decoré. Et molochitem
arabs inuenit uirentem crassius q̄ smaragdus contra infantium picu
la ingenita ut resistētem. Inuenit & irridem in mari rubro sicut cri
stallum sexangulatam quæ radiis icta solis rutilo aeris repercussu
cælestis arcus ex sese iacit speciem Androdamātem iidem legūt ara
bes nitori sargentei lateribus æqualiter quadris quem de adamante
nō nihil mutuatum pūtes. Datum illi nomen ex eo quod censēt qd'
animorum calentium mollit impetus & tumentes refrenat iras: pe
derotē etiam Arabicam inde sumimus. Arabica aspectu eburnea est
radi abnuit contra neruorum molestias ꝓdest habentibus. Impede
rote congruit quicquid eximium est quadam decoris prærogatiua.
Chrystallinum lucet rubet purpuram Orarum extimis corona cro
cea uelum e liquido renitente. Ac suauitate oculos afficit. Visum illi
cit;detinet intuentes. Hac etiam gratia indis placet. Hoc Arabiæ sat
ē. Hinc ad Pelusium repatriemus.

Molochites lapis

Androdamatem

Pederotes

De Cassio monte & Pompei tumulo & Andromedæ uinculis.

Cassius Mons
Pompei sepulchr
Iope oppidū
Vincula Andromed

N Pelusio cassius mons est:& delubrū Iouis Cassii' atque ita
i Ostracine locus Pompei magni sepulchro inclytus. Idumea
inde incipit palmis opima. Deinde Iope oppidū antiquissimū
orbe toto utpote ante inundationem terrarū cōditum Id oppidum
saxum ostentat;quod uinculorum Andromedæ uestigia adhuc reti
net quam expositā belue irritus rumor circūtulit. Quippe ossa mon
stri illius. M. Scaurus ĩter alia miracula in edilitate sua Romæ publi
cauit. Annalibus nota ē res. Mensuræ quoq; ueracibus libris cōtinetur;
scilicet q̄ costarū longitudo excesserit pedes quadraginta. Excelsitas
fuerit elephantibus indicis eminētior. Porro uerticuli spine ipsius la
titudine semipedē sint supergressi.

De Iudea & lacu Asphalte;& balsamo & genti essenorū.

De Iudea
Iordanis amnis

Asphaltis lacus
Genesera lacus

Vdea illustris ē aquis: sed natura non eadem aquarum om-
niū Iordanis amnis eximiæ suauitatis;panea de fonte demis-
sus regiones ꝑterfluit amœnissimas. Mox in Asphaltitē lacū
mersus stagno corrūpit. Qui Asphaltitis bitumē gignit;aīal nō hēt:
nihil in eo mergi pōt. tauri ēt cameliq; ipune ibi fluitant. Est & lacus

Genesera

fara extẽsus passuum. xvi. milibus circumseptus urbibus plurimis & celebribus ipse par optimus. Sed lacus thiberiadis his omnibus anteponitur salubris ingenuo estu: & ad sanitatem usu efficaci. Iudææ caput fuit Ierosolima. Sed excisa ẽ. Successit Iericus & hæc desiuit. Arta xoris bello subacta. Callirroe Ierosolimis ꝓximus fons calore mediꝰco ꝓbatissimus: & ex ipso aquaꝝ ꝑconio. sic uocatus: in hac tm balsamum nascit. Quæ sylua intra terminos uiginti iugeꝝ usq; ad uictoriam nr̃am fuit. At cum Iudea potiti sumus: ita luci illi ꝓpagati sũt: ut iam nobis latissimi colles sudẽt balsama. Similes uitibus stirpes habent malleolis digeruntur. rastris nitescunt: aquis gaudent: amãt amputari. Tenacibus foliis sempiterno inumbrantur. Lignum caudicis attrectatum ferro sine mora moritur. Ea ꝓpter aut uitro aut cultellulis osseis: sed in solo cortice artifici plaga uulneratur: Ex qua eximie suauitatis gutta manat post lachrymam secundum in ꝑciis locũ poma optinent. cortex tertium ultimus honos ligno. Longo ab Ierosolimis recessu. Tristis sitius pãditur: quẽ de cælo tactum testãt humus nigra & cinere soluta. Duo ibi oppida Sodomũ noiatum alterꝝ: alterum Gomorrum. Apud quẽ pomũ qd̃ gignitur habeat licet speciem maturitatis: manꝺi tñ non potest. Nam fuliginẽ intrinsecus fauillatiam ambitio tm̃ eximie cutis cohibet: quæ uel leui ꝑssa tactum fumũ exaltat: & fatiscit in uagum puluerem. Interiora Iudææ quæ occidẽtem contuentur essenni tenẽt: q ꝑditi memorabile disciplina recesserunt a ritu gentium uniuersarum maiestatis: ut reor ꝓuidentia ad hũc morem destinati: Nulle ibi fœmine uenere se penitus abdicauerunt: pecuniam nesciunt: palmis uictitant. Nemo ibi nascitur: non tñ deficit hoium multitudo: locus ipse addictus pudicitiæ est. Ad quẽ plurimi licet undiq; gentium ꝓperent: nullus admittitur: nisi quem castitatis fides & innocentiæ meritum ꝓsequatur. Nã q reus est: uel leuis culpe: quâuis summa ope adipisci ingressu uelit: diuinitus submouetur. Ita ꝑ imensum spatium seculorum incredibile dictu eterna gẽs ẽ cessantibus puerperiis Engada oppidũ infra hessemios fuit: sed excisum est. Ver̃ inclytis nemoribus adhuc durat decus: lucisque palmarum eminẽtissimus: nihil uel de euo: uel de bello derogatum. Iudææ terminus. Massanda castellum.

Lacu Thiberiadis

Ierosolima

De Balsamo

De pomo mirꝰ

Essenni Iudei

Engada oppidũ

Massanda castellũ

De Scytopoli oppido.

Scytopolis

Ranseo Damaschũm. Philadelphiam. Araphianam. Scythopolim: primos incolas et auctorem dabo. Liber pater cui humo nutricem tradidisset cõdidit hoc oppidum. Vt sepulturæ titulum etiam urbis mœnibus ampliaret. Incolæ deerant e comitibus suis Scythas delegit: quos ut animi firmaret ad promptam resisten-

Alter cassiq̃ mons

di uiolẽtiã primũ loci nomẽ dedit. In seleucia alter cassius mons est Antiochie ꝓximus: cuius e uertice uigilia adhuc quarta cõspicit globus solis: & breui corpis circũactu radiis caliginẽ dissipantibus: illic nox hinc dies cernit. talis e cassio specula est: ut lucẽ prius uideas q̃ auspicetur dies.

De tygri & Eufrate & lapidibus præciosis.

Eufrates Zmiraq̃: Capoten mos

VFratrẽ maior fundit Armenia ortum supra zizaniã sub radicibus mõtis: quẽ Cathoté accole noiant Scythicis ꝓximo. Capote
hic receptis in se aliquot amnibus cõualescat: & stipatus cõuenis aquis: luctat cũ thauri montis obiecti. Quẽ apud elegea scindit
Mesopotamia resistat licet duodecim milibus passuum latitudine longisque excusibus dextera Cõmagenẽ. Arabiã leua relinqt. Deinde ꝑlabens pluri
mas gẽtes Babilonia quõdã caldeorꝫ caput diuidit. Mesopotamiam opimat ãnue inũdationis excessibus ad instar ãnis Egyptii terris supfusus inuecta soli fecũditate. His dẽ ferme tpibus q̃bus nilus exit sole. s. in pte Cãcri uigesima constituto. tenuatur cũ iã leõe decurso ad extima uirginis curricula facit transitũ. Quod Gnomici similibus
Tygris fluuius paralelis accidere cõtẽdũt quos pares & cæli & terrarꝫ positione eq̃litas nõ malis efficit lineæ. Vnde apparet ista duo fluminia ad modũ eiusdẽ ppendiculi cõstituta: licet e diuersis manent plagis eadẽ icremẽti causas habere. ¶ De tygri quoq; dicere hoc loco par est.

IN Armeniæ regione caput tollit mire q̃ lucido cõspicuo fonte in loco edito q̃ elegos noiatur. Nec ab exordio statim totꝫ elegos
ẽ. Primũ pigre fluit: nec cũ suo noie. At cũ fines mediorꝫ iue-
Arethusa lacꝰ ctus ẽ: tygris statim dicitur. Ita. n. medi noiant sagittã. Influit in Arethusam lacũ oia põdera sustinẽtẽ. Cuius pisces nũquã se alueo tygridis imiscent: sicut nec amnici pisces in stagnũ trãseũt Arethusæ: perquẽ dissimili colore uolucri meat cursu. Mox thauro resistẽte in pfũdũ specũ mergit quẽ subter labẽs in altero eius latere apud zomaZozo
dã emicat uluas: & purgamẽta plurima secũ trahẽs. Deinde Idẽtidẽ abscõditur rursusq; reddit. Adiabenos arabasq; ꝑterfluit. Mosopotamiam ãplectit. Amnẽ nobilissimũ Hidaspẽ accipit. Eufratẽ defert in sinũ piscũ. Quecũq; eufratẽ bibũt gẽtes diuerso nitẽt lapide. Et mi-
Sagda lãtis in ipso Eufratis alueo legitur gẽma ad imaginẽ marmoris pconẽsis: nisi q̃ in medio umbilico lapidis istius glauci uelut oculi nitet pupilla. Agada a caldeis ad nos usq; fluxit haud facilis repertu ni ut ipsã perhibẽt ipam se capessendã daret. nãq; ingenita spũs efficacia q̃dã supmeãtes naues ex ꝓfundo petit: & carinis ita tenaciter accorporatur: ut nisi abrasa pte ligni egre separetur. Eã Agada apud Caldeos ꝓpter effectus quos ex illa sciunt habetur loco principe. Ceteris

propter gratiam magis cõplacet iucundissime uirens. Mirrhites par
this familiaris hunc si uisu estimes myrrhe color est. Et non habet
quod afficiat aspectum. Si penitus explores etiam attritu incites ad
calorem spirat nardi suauitatem. In perside lapidum tanta copia est:
tantaque diuersitas: ut longum pene sit ipsis uocabulis immorari.
Mitridax sole percussa coloribus micat uariis. Tegolitus nucleo
oliue similis spernitur cum uidetur. Sed remediis bonus uincit ali-
orum pulchritudinẽ. Solũtus quippe & haustus pulsis calculis reniũ
dolores ac uesice leuat. Zammocrisius arenis auro imixtus: nunc bra
cteárum; nũc puluueris habet quadrulas. Ethites fuluus ẽ & tereti po
sitione alterum lapidem intrinsecus cohibẽs: cuius crepitu sonorus ẽ
cum mouetur quamlibet tinnitũm illũ nõ internum scrupulum fa/
cere sed spiritum scienti ssimi dicát hunc ethiten Zeroastes præfert
omnibus maximãq; illi tribuit potestatem. Inuenitur autem in nidis
aquile aut in littoribus oceani. In pside tamen plurimus. Spem uteri
defendit a fluxibus abortiuis. Pyrrhites furuus est: teneriq; se uehe-
mentius nõ sinit. At si quando arctiori manu p̃mitur digytos adurit.
Calaxias grandinis & candorẽ p̃fert & figuram duritia robustima &
inuicta. Ethites uipereas habet maculas. Dionisias fuscus est: rubenti
bus notis sparsus. Idẽ si aque mixtus cõteratur fragrat uinũ & quod
in illo odore mirificũ est: ebrietati resistit. Glossopetra deficientibus
lunis cælo cadit lingue similis humane nõ modice: ut magi phibent:
potestatis: qui ex ea lunares motus excitari putant. Solis gẽma percan
dida est ad speciem fulgidi sideris: rutilosque ex sese iacit radios. Ve
neris crinis nitet nigro internis ductibus ostentãs ruforũ criniũ simi-
litudinem. Senelites trãslucet fulgore cãdido molleoq; contincs lune
imaginem. Quam iusta cursum astri ipsius perhibẽt diebus singulis
uel minui uel augeri. Mecõites papauera exprimit Mirmicetes reptã
tis formice effigie notatur. Cãlcophonus resonat ut pulsata era: pu
dice habitus seruat uocis claritatẽ. Sideritesa cõtemplatione ferri ni
hil dissonat. Verum mãleficus quoquo inferatur discordias excitat.
Flongitẽs ostentat intra se uelut flamas estuantes. Antralyraias corus
cat in modũ scintillantium stellarũ. Enidrus exudat ut clausam i eo
putes fontaneam scaturiginem.

De Cilicia & cidno amne & corytio anero: & Tauro monte.

Iliciam de qua agitur si ut nunc est loquamur derogasse uide
c bimur fidei uetustatis. Si terminos sequimur quos habuit oli
absonum est a cõtemplatione rex p̃sentium. Ergo iter utrãq;
culpam factum optimũ est ambos tempos statum persequi. Cilicia
antea usque ad pelusium Egypti pertinebat Lidiis Medis Armeniis

Assiria

De Cydno

Cinyps

Heliopolis

Taurogmons

Pamphilia Cappadocia ſub Imperio Cilicum cõſtitutis. Mox ab aſſi
riis ſubacta in breuiorẽ modũ ſcripta é plurima iacet cãpo ſinu lato
recipiens mare Iſſicum. ab tergo mõtium thauri & Amani iugis clau
ſa. Sortita nomen a Celice quem etas priſtina pene ultra euum mẽo,
rie abſcondit hũc phœnice ortũ qui antiquior Ioue de primis terre
alũnis hẽtur. Matrem urbium hẽt Tharſon: quam Dane ples nobi,
liſſima perſeus locauit. hanc urbẽ inter ſecat cidinus amnis. hunc ci
dinũ alii præcipitari thauro. Alii deriuari ex alueo Cohaſpidis tra
diderunt. Qui cohaſpes ita dulcis eſt ut perſici Reges q̃ diu inter ri
pas perſidis fluat ſoli ſibi ex eo pocula uendicauerint. & cũ eundum
foret peregre aquas eius ſecum uectitent. Ex illo igitur parente cidi
nus mirã trahit ſuauitatem. Quicquid candidum eſt cidinum gen,
tili lingua Siri dicunt: unde amni huic nomen datum ſumet uere cũ
ſoluũtur niues: reliqua parte amni tenuis eſt & quietus. Circa corici,
um Ciliciecrocum plurimum optimũq;. Det licet Sicilia: det Cire,
na: det & Licia: hoc primum eſt. Spirat fragrãtius colorcque plus au
reo eſt. ſucci ope citius ꝓficit ad medelam. Ibi coricos oppidum ẽ &
ſpecus qui montem ſpoſitum mari a ſummo cauat uertice patulus
hyatu ãpliſſimo. Nam deiectis lateribus in terre profundum nemo
roſos orbe amplectitur media amœnitate uirens introrſus lucis pen
dentibus. Deſcenſus in eum ꝑ duo milia & quingentos paſſus non ſi
ne largo die hinc inde fontium larga & aſſidua ſcaturigine. Vbi per
uentum ad ima primi ſinus: alter rurſus ſpecus panditur. Quod an
trum latis primum patet faucibus poſtmodum in proceſſu per an,
guſtias obſcuratur in eo ſacrum eſt locus fanum: in cuius receſſu inti,
mo Tiphonis gigantis cubile poſitum accole crediderunt heliopo,
lis antiquum oppidum ciliciæ fuit patria Criſippi Stoice ſapientiæ
ꝓſtantiſſimi: Quod a Tigrane Armeniæ ſubactum & diu ſolũ pom
peiolim deuictis cilicibus. Cneus magnus cognominauit Mons tau,
ros ab indico primum mari ſurgit. Deinde a ſcopulis celidoniis. In,
ter Egyptũ & Pamphilium pelagus obiectus ſeptẽtrioni dextro late
re: leuo meridiane plage occurrit occidenti obuerſus fronte profu,
ſa palam eſt trans eum continuare uoluiſſe penetrato mari: niſi pro,
fundis obſiſtentibus oſtendere radices ſuas uẽtaretur. Denique qui
perſcrutantur naturas locorum: tentaſſe eum omnes exitus promõ
torijs probant. Nam quoquo uerſum mari alluitur procedit in pro
minentias: ſed modo intercluditur phœnitio modo pontico ſinu: in
terdum Caſpio uel hircano. Quibus renitentibus ſubinde fractus
contra Meothim lacum flectitur; multiſque difficultatibus fatiga,
tus ripheis ſe iugis annectat progentium ac linguarum uarietate plu

rifariam noiatur Apud nidos lamos mox propaniſos coatros. Apud parthus poſt Nifates inde thaurus atq; ibi in excellentiſſimam conſurgit ſublimitatem caucaſus. Interea etiã a populis appellationẽ trahit. Ab dextero latere Caſpius dicit uel hircanus. A leuo Amazonicus. Moſchicus. Scythicus. Ad hæc uocabula hẽt alia multa. Vbi dehiſcit Hiulcis iugis facit portas; quarum prime ſunt Armenie. tunc Caſpie poſt Ciliciæ in Greciam uerticem exerit. Vbi Ceränius prædicatur. A Cilicie finibus Aſiaticũ limitẽ diſpartit. Quantus meridiem uidet ſole ineſtuat. Quicqd ſeptentrioni oppoſitũ eſt uento tunditur et pruina. Quod ſiluestre ẽ efferat plurimis beſtiis et leõibus immaniſſimis.

De Chimera monte.

Vod in Cãpania Veſuuius; in Sicilia Etna; hoc in Licia mons eſt chimera. Hic mõs nocturnis eſtibus fumidũ exhalat. Vnde fabula triformis monſtri in uulgũ data eſt: quod Chimerã animal putauerunt. Et natura ibidem ſubeſt ignea Vulcano urbẽ proximam Licii dicauerunt: quam de uocabulo ſui nomini effeſtiã uocant. Olympus quoq; inter alia ibi oppidũ fuit nobile. Sed intercidit Nũc caſtellum eſt: infra quod aque regie ob inſigne fluoris ſpectaculo ſunt uiſentibus.

De Aſia. Phrygia. galatia. lidia. epheſo urbe. Et uiris illuſtribus & de homero & heſiodo. & ſepulchris aiacis et mennonis et eius auibus et teutrantis regione de cameleonte et ciconiis.

Equitur Aſia: ſed non eam Aſiam loquor quæ i tertio orbis diuortio terminos amnes hẽt ab egyptio mari Nilũ. a meoti lacu tanaim. Verum eã quæ a telmeſo licie incipit. Vnde etiã Carpatius auſpicatur ſinus. Eam igitur Aſiam ab oriente Licia icludit et phrygia ab occidente egea littora. a meridie mare egyptium paphlagonia. a ſeptentrione epheſus in ea urbs clariſſima ẽ. Epheſo decus templũ Dianæ Amazonũ fabrica adeo magnificum: ut et Xerxes cũ oia aſiatica templa igni daret; huic unipepercerit. ſed hæc Xerxis clementia ſacras edes nõ diu a malo uindicauit. Nãq; Heroſtratus: ut nois ſui memoriã fama ſceleris extẽderet; ſicut ipſe cõfeſſus ẽ; incendium nobilis fabrice manu ſua ſtruxit uoto adipiſcẽde latioris fame Notat ergo eadẽ die cõflagrauiſſe templũ Epheſi; q Alexãder magnus pelle natuſ eſt. Qui orit ut nepos edit. M. Fabio Ambuſto. T. Quitio Capitolino cõſulibus. ãno poſt Romã cõdã trecẽteſimo octoceſimo qnto. Id tẽplũ cũ poſtmodũ ad cultũ anguſtiorẽ Epheſii reformarent faber operi Dimocrates præfuit; quem Dimocritum Alexandri iuſſu Alexandriam in ægypto metatam ſupera expoſuimuſ. Nuſquam autem orbe toto tam aſſiduo terremotus: et tam crebras

Poete Asiatici

urbium dimensiones q̃ in Asia eé cladibus Asiaticis patuit. Cũ Tiberio principe urbes duodecim simul una ruina occiderit. Ingenia asiatica inclyta p gentes fuere. Poetæ Anacreon: inde Mimnermus & Antimachus: Deinde Hipponax: deinde Alceus; iter quos ét Sapho mulier. At historiæ cõditores Exãthus. Hecateus. Herodotus: cũ quibus Ephorus & Theopõpus. Nãq; de. vii. sapiẽtia p̃ditis Bias. Tales. Pitacus. Cleãtes stoice eminẽtissimus Anaxagoras nature indagator. Heraclitus et subtilioris sciẽtiæ archanis imoratus clarissimus. Phrygia Asiã excipit; in qua Celene antiquato priore noie in Apameã trãsiere: Oppidum a rege Seleuco postmodum constitutum. Istic Marsias ortus. Istic et sepultus. Vñ qui ꝓximat fluuius: Marsias dicitur. Nam sacrilegi certaminis factum: et audaces in deũ Tibias testatur non ꝓcul cum fonte uallis quæ euentum geste rei signat: & ab Apamea decẽ milibus passuũ separata Aulocrene usq; adhuc dicit. Ex arce huiusce oppidi Meander amnis caput tollit: qui recurrentibus ripis flexuosus iter Cariã & Ioniã p̃cipitat in sinum qui miletũ diuidit & priennam. Ipsa phrygia Troadi superiecta est. Aquilonia parte gallacie collimitata. A meridiana licaone p̃sidie: Migdoniæq; cõterminat. Eadẽ ab oriente uicina Lidie. A septentrione mesie & carie. A parte q̃ dies medius est mons ida: & Tmolus croco florentissimus Amnis pactolus quẽ aurato fluore incitũ aliter Chrisoroã uocãt. In his locis aial nascitur quod Bonacum dicũt. Cui taurinum caput ac deinceps corpus omne: tantum luba equina. Cornua autem ita multiplici flexu in se reuertentia. Vt si quis in ea offenderit nõ uulneretur Sed quicq d p̃sidii monstro illi frons negat: aluus sufficit. Nam cum in fugam uertitur ꝓluuie citi uentris finium egerit per longitudinẽ triũ iugerum par longas aspergines: quas ardor qcquid attigerit adurit. Ita egerie noxia submouet insequentes miletos lonie caput. Cadmi olim domus; sed eius qui primus inuenit pro se orationis disciplinam. Non longe ab epheso Colophon ciuitas nobilis oraculo clarii Apollonis: Inde haud procul Minas surgit: Cuius uertices de nebulis super uolitantibus future tẽpestatis significant qualitatẽ. Caput meonie siphilus excipit Tantalus antea dictus: & in illã uocabuli memoriã orbitatibus datus Niobe. Smirnã moles circũfluit inter flumina Asiatica facile p̃cipuus amnis. Smirneos uero cãpos fluuius Hermius secat: qui ortus Adorilao phrygiæ Phrygia scindit a caria. hunc quoq; Hermũ fluctibus aureis estuasse antiquitas credit Smirna: unde p̃cipue nitet. Homero uati extitit patria. Qui post ilium captũ ãno ducẽtesimo. lxxii. humanis rebus excessit. Agrippa siluio Thiberini filio albe regnãte anno ante Vrbẽ cõditã centesimo &. lx.

Phrygia

Marsias fluuius

Aulocrene

Meander amnis

Miletꝰ

Priena

Ida

Tmolꝰ

Inter quē & Heſiodū poetā qui in auſpiciis Olympiadis prīæ obiit centū triginta octo anni interfuerunt. In Rhœtheo littore Athenienſes & Mitilenei ad tumulum ducis Theſſali Achillion oppidum condiderunt: quod ꝑpemodū interiit. Deniq; interpoſitis.xlvii. ferme ſtadiis in altero cornu eiuſdem littoris ob honorē Salamini Aiacis: alterꝙ oppidū cui Eantio nomen datum eſt Rhodii extruxerunt. At iuxta illū Mēnonis ſtat ſepulchro: ad quod ſempiterno ex Ethiopia cateruatim aues aduolant: quas Ilienſes mennonias uocāt. Crumentius auctor eſt has eaſdem anno quinto in ethiopia cateruatim coire & undiq; uerſum quouſq; gētiū ſint ad regiam mēnonis conuenire Mediterranea que ſūt ſupra Troadis partē teutrania tenet regio: q̄ prima Meſorꝙ fuit patria. Hæc teutrania ꝑfunditur Caico flumine Per oēm Aſiā Camelion plurimus aīal quadrupes: facie qua lacerte niſi crura recta & longiora uentri iungētur: ꝑplixa cauda. Eademque in uertiginē torta: hamati ungues ſubtili aduncitate. Inceſſus piger & fere idē qui teſtudinū motus. Corpus aſperum: ſquamoſa cute qualē i crocodillis deprehēdimus ſubducti oculi: & receſſu concauo itrorſum recepti quos nunquam uictatione obnubit. Viſum deniq; nō circumlatis pupilis: ſed obtutu rigidiori intentat: hiatus eius eternus ac ſine ullius uſus miſterio: quippe cū neque cibum capiat. neq; potu alatur: nec alimento alio q̄ hauſtu aeris uiuat. Color uarius & in momento mutabilis: ita ut cuicūque ſe rei iunxerit concolor ei fiat. Colores duo ſunt: quos fingere non ualet: rubeus & candidus. Cæteros facile mentitur. Corpus pene ſine carne. uitalia ſine licne: non niſi in corculo pauxillum ſanguinis deꝑhenditur. latet hyeme: ꝑducit̄ uere. Impetibilis ē Coraci: a quo cum interfectus eſt: uictorem ſuū perimit iteremptus. Nam ſi ex eo uel modicū ales ederit: illico morietur. Sed corax hēt preſidium ad medelā natura manuū porrigente. Nam cum afflictum ſe intelligit: ſumpta fronde laurea recuperat ſanitatem. Pithon ē in aſia locus in cāpis patentibus: ubi prīo aduentus fui tp̄e. Ciconiæ aduolāt. Et ea quæ ultima aduenerit: lacerāt uniuerſe. Aues iſtas ferunt linguas non habere: ſonū autē quo crepitant oris pocius q̄ uocis eſſe eximia illis ineſt pietas. Etenim quātum tpis impenderint fœtibus educandis: tm̄ & ipſe a pullis ſuis inuicem alūtur Ita.n. ipenſe nidos fouēt ut incubitus aſſiduitate plumas exuāt. Noceri eis oībus quidem locis nefas putant. ſed in theſſalia uel maxie ubi ſerpentium immanis copia eſt. Quos dum eſcandi gratia infectātur regionibus theſſalicis plurimū mali detrahunt. Galatiā primis ſeculis priſce gallorꝙ gētes occupauerūt tholoſbici ueturi ābitoti: q̄ uocabula adhuc pmanēt. Quāuis galatia unde dcā ſit: ipo ſonet nomine.

De Bithinia. Hannibale. Aconem portu & Acheniſio ſpecu.

Bithinia in pōti exordio ad partem ſolis orientis aduerſa thra
ciæ opulenta ac diues urbium a fōtibus ſangari fluminis pri
mos fines habet. Ante bebricia dicta: deinde Migdonia moz a
Bithinio rege bithinia. In ea pruſiadem urbem: & prætermeat. Hilas
flumen. Et aluit Hilas lacus. In quo periiſſe credunt delitias. Hercu
lis. Hilam Puerum Hymphis rapinam. In cuius memoriam uſque
adhuc ſolemni tripudiatiōe lacū populus circuit: & hilam uoce cla
māt. In bithinio quoque agro libiſſa locus nicomedie pximus ſepul
chro hannibalis fame datus: Qui poſt Cartaginenſe iudiciū trāſfuga
ad regem Antiochum dein poſt Antiochi apud termopilas tam ma
lā pugnā: fractūq; regem fortune uicibus inhoſpitiū Pruſie deuolu
tus ne traderetur. T. Quintio ob hanc cām in bithiniam miſſo capti
uuſq; Romam ueniret: ueneni mali poculo aīam expulit: & Romanis
ſe uinculis monte defendit.

De ponticis oris

Nora pontica poſt boſphori fauces & Rheſū amnē portūque
calpas ſāgaris fluuius ortus in phrygia: dictuſque a pleriſq; ſā
garis. Exordiū facit maris andini ſinus: in quo oppidū herax
clea appoſitum lico flumini. & acone portus. Qui puentu maiorū
graminum uſq; adeo celebris ē: ut noxias herbas aconita illinc nomi
nemus: pximus inde. Acheruſius ſpecus quem foraminis ceci pfun
do aduſque inferna aiunt patere.

De Paphlagonia & uenetorum origine.

Aphlagoniā limes a tergo galaticus amplectitur. Ea paphla
gonia ſcarabi pmontorio ſpectat tauricam. Cithoro mōte cō
ſurgit porrecto in ſpacium trium & ſexaginta milium īſignis
loco eneto: a quo & Cornelius nepos phibet paphagōes ī Italiā trāſue
cti mox ueneti ſūt noiati. Plurimas ī ea regiōe urbes milleſii cōdide
rūt. Eupatoriā mitridates quæ ſubacta a Pōpeio Pēpeiepolis ē dicta.

De Capadocia.

Appadocia gētiū uniuerſarū q portū accolūt pcipua itrorſus
recedit. latere leuo utraſq; Armenias & Cōmagenem prius ſi
mul trāſit. dextro plurimis Aſiæ populis circūfuſa. Attollit
ad thauri iuga & ſolis ortū pterit Lycaoniā Piſidiā Ciliciā. Vadit ſu
per tractū Syrie Antiochie pte regiōis alterius ī Scythiam ptēdēs: Ab
Armenia maiore diuiſa Eufrate amne: q Armenia unde panidri mō
tes ſūt auſpicāt. Multe ī Cappadocia urbes iclyte. Vere ut ab aliis re
feramus pedem Coloniam Archelaidem quam deduxit Claudius
Ceſar Alis præterfluit. Nec occeſaream fluuius licus alluit. Me
Semiramis condidit. Mazacam ſub argeo ſitam Cappadoces max
trem urbium uocant qui Argeus niualibus iugis arduus ne æſti

uo quidē torrēte pruinis caret. Quēq; indigene populi habitari iō credunt. Terra illa añ alias altrix equoꝝ & puentui equino acōmodatiſſima. Quoꝝ hoc in loco ingenium reor pſequendū. Nā equis i eſſe iudicium documētis plurimis patefactum é. Cū iā aliquot inuēti ſint qui nō niſi primos dños agnoſcerēt obliti māſuetudinis ſi qñ mutaſſét cōſueta ſeruitia inimicos partis ſuenorūt: adeo ut inſ plia hoſtes morſu petant. Sed illud maius eſt q; rectoribus perditis quos diligebāt accerſerunt fame mortē. Verū hi mores in genere equorū pſtantiſſimo reperiunt. Nam qui infra nobilitatē ſunt ſati nulla documēta ſui pbuerūt. Sed ne q̄d uideamur dicendi licentia contra fidem arrogaſſe; exemplū frequēs dabimus. Alexandri magni equus Bucefalus dictus ſiue de aſpectus toruitate; ſeu ab inſigni q; taurinū caput armo inuſtū gerebat; uel q; de fronte ejus quedā extantiū corniculoꝝ mine ptuberabāt: Cū ab equario ſuo alias etiam molliter ſederet. accepto regio ſtrato neminem unquā aliū præter dominum uehere dignatus eſt. Documenta eius in præliis plurima ſūt quibus Alexandrum e duriſſimis certaminibus ſoſpitē opera ſua extulit. Quo merito effectū ut defuncto in India; exeqas rex duceret: & ſuæ premis ſepulchrum daret. Vrbem ēt conderet; quam in noīs memoriā Bucefalam noīauit. Equus. C. Cæſaris nullū pter Cæſarem dorſo recepit; Cuius primores pedes facie ueſtigii humani trahūt fuiſſe ſicut ante ueneris genitricis eedē hac effigie locatus ēſt. Regem Scytharum cum ſingulari certamine interēptū aduerſarius uictor ſpoliare uellet ab equo eius calcibus morſuq; laniatus é. Agrigentina ēt regio frequens é equoꝝ ſepulchris: qd' ſupmitatis munus merito datū credūt. Voluptatē his ineē Cyrci ſpectacula pdiderūt. Quidam n. equoꝝ cātibus tibiaꝝ. q dā ſaltatiōibus: q dā coloꝝ uarietate; nonnulli ēt accēſis facibus ad curſus puocātur. Affectū equinū lachryme pbāt. Deniq; interfecto. Nicomede Rege: equus eius uitā inedia expulit cū prœlio Antiochus Galathas ſubegiſſet; Citareti nomine ducis q in acie ceciderāt equū ouaturus inſiluit. Iſq; adeo ſpreuit lupatos ut de induſtria curuatus ruina & ſe & equitem pariter afligeret. Ingenia equorū ēt Claudii Cæſaris Cyrcenſes pbauerunt: cum effuſo rectore quadrige curſus emulos nō minus aſtu q̄ uelocitate puerterēt. Et poſt decurſa legittima ſpacia ad locū palme ſpōte conſiſterēt uelut uictoriæ pmiū poſtularēt: excuſſo quoq; auriga quem Rutimanā noīabāt relicto certamie ad capitolium quadriga pſiluit; nec ante ſubſtitit quālibet obuiis occurſibus impeditus q̄ Tarpeium Iouem trina dextratione luſtraſſet. In huiuſce animalis genere etas longior manibus. Legimus ſane equum aduſque annos ſeptu

Opontem equū

De extinxioe libidi ms equarū

aginta uixisse. Iam illud non uenit in ambiguum q̄ in annum tertiū & tricesimū generant utpote q̄ ét post uicesimū mittátur ad sobolē reficiendā. Notatū ét aduertimus Opontem noīe equū ad Gregariā uenerem duraſſe in annos quadraginta. Equarū libido extinguitur Iubis tonsis. In quarū ptu amoris nascitur ueneficiū. Quod in frōtibus p̄ferunt recens editi furvo colore cicatricis simile: Hippomānes noīatum. Quod si p̄reptum fuerit statim nequaq̄ mater pullo uberā prebet fellitāda. Quo q̄s acrior fuerit speiq; maioris profundius nares mersitat in bibendo. Mas ad bella nunquā ꝓducitur apud scythas: eō q̄ fœmine leuare uesicas ét in fuga possint. Edūt eque ex uētis conceptos: sed hinnūquā ultra triennium cuum trahunt.

De Assria & Mocdia: Adiabene regio Arbelus regio

De assiria & Mœdia

Assiriorum initium a Diabene facit. In cuius parte abellitis regio ē: quē locum uictoria Alexādri magni non sinit p̄teriri. Nam ibi copias Dārii fudit ipsumq; subegit. Expugnatisque eius castris. In reliquo apparatu regis repperit scrinium unguētis refertū. Vnde primū Romana luxuria fecit ingressum ad odores peregrinos. Aliquātisper tñ uirtute ueterum ab illa uiciorum celebra defensi sumus. Atq; adeo in t̄ps censorū. P. Grassii & Iulii Cæsaris q̄ edixerunt āno urbis condite q̄ngentesimo sexagesimo quinto. ne q̄s unguenta inueheret peregrina. Postmodum uicerūt nostra uitia & senatui adeo placuit odorū delitia: Vt eā ét in penalibus tenebris uteretur: Sicut. L. Plotius fratrē planci bis consulē p̄scriptū a triumuiris in salernitana latebra unguenti odor ꝓdidit. Hos terrarum ductus excipit medica: cuius arbor inclaruit ēt carminibus mantuanis. Ingēs ipsa & cui tale ferme quale unedōnibus folium est tātū in eo differt q̄ aculeatū spinulentis fastigiis hispidatur. Gestat malū inimicū uenenis: sapore aspero: & amaritudinis mire: odoris āt fragrātis plusq̄ iucūdum longeq; sensibile. Verū pomorum illius tanta ubertas iest: ut onere ꝓuentus semper grauetur. Nam ꝓtinus atq; poma eius ceciderint maturitate: alia ptuberant. Eaq; tñ est opimitati mora ut fetus decidant ante nata. Vsurpare sibi nemora ista optauerunt & aliæ nationes per industriam translati germinis & inserti. Sed bñficium soli medie datum natura resistente: terra alia non potuit mutuari.

Media prouincia et arbore mea

De portus caspijs

De portis caspiis.

Aspie porte panduntur itinere manufacto lōgo octo milibus passuum. Nam latitudo eius uix est paluſtro ꝑmeabilis. In his angustiis ēt illud inter alia difficile: q̄ præciosorum laterū saxa liquentibus inter se salis uenis exundant humorem affluentissimum. Qui mox ui caloris constructus uelut in glaciem cohit. Ita la-

bes inuia acceſſum negat. Preterea octo & uiginti milibus paſſuũ tractus oĩs q̃ inde pergitur nullis puteis uel fontibus humo arrida ſine præſidio ſitit. Tunc ſerpẽtis undiq; gentium cõuene a uerno ſtati die illuc confluunt ita piculi ac difficultatis concordia ac Caſpios niſi hyeme acceſſus negatur.

De loco nominato Direum.

A Caſpiis ad orientem uerſus locus ẽ quod direum appellatur. Cuius ubertati non ẽ q̃ uſpiam cõparari queat. Quẽ locũ circumſidũt lapiri Naxuchi & Hircani. Et ꝓximat Margame regio inclyta cæli ac ſoli cõmodis; adeo ut in toto illo lati fundi uitibus ſola gaudeat. In faciem theatralẽ montibus circũuenitur ambitu ſtadiorum mille q̃ngẽtorũ pene in acceſſa ob incõmodum arenoſe ſolitudinis; q̃ p cẽtum & uiginti milia paſſuũ undiq; uerſum circũfuſa eſt. Regionis huius amœnitatẽ Alexãder magnus uſq; adeo miratus eſt: ut ibi primũ Alexãdriam conderet. Quã mox a barbaris exciſã. Antiochus Seleuci filius reformauit. & de núcupatione domus ſue dixit Seleuciã. Cuius urbis circuitus diffũditur in ſtadia. lxxv. In hãc herodes Romanos captos craſſiana clade deduxit. Et aliud in Caſpiis Alexander oppidum excitarat: Idq; Heraclea dictum dũ manebat ſed hoc quoq; ad iiſdẽ euerſum gentibus. Deinde ab Antiocho reſtitutum ut ille maluit. Achais poſtmodum nominatum eſt.

De oxo flumine & bactris & gentibus circa oxum & terminis liberi patris & Herculis & camelorum natura.

Xus amnis oriẽ de lacu Oxo; cuius oras hinc in bateni & Oxo ſtace accolũt; ſed ꝑcipuã ptẽ Bactri tenẽt. Bracteris ꝓterea prius ẽ amnis Bactros. Vnde & oppidũ qd̃ incolũt bactrum. Gentes huiuſce q̃ pone ſũt ꝓpaniſi iugis ãbiunt: que aduerſa midi fõtibus terminãt. Reliqua includit ochus flumẽ. Vltra hos pãda oppidum Sogdianorũ: i quoꝝ finibus Alexãder magnus tertiã Alexãdriam cõdidit: ad cõteſtãdos itineris ſui termios; hic. n. locus ẽ i quo primũ a libero pre: poſt ab Hercule: deinde a Semiramide: poſtreo ẽt a Cyro are ſũt cõſtitute. Quod ꝓximũ glorie oẽs duxerũt illo uſq; ꝓmouiſſe itineris ſui metas. Vniuerſi eius ductus dũtaxat ab illa terrarũ ꝑte laxãtes fluuius ſecat fines. Quem laxatem ſoli uocãt. Bactri alii. Nã Scythe Solim noiant: Hũc eũdẽ eſſe Tanaim exercitus Alexandri magni crediderunt Verũ Demodamas dux Seleuci & Antiochi ſatis idoneus auctor; tranſuectus amnem iſtum titulos oĩum ſupgreſſus ẽ: aliũq; eẽ q̃ Tanaim deꝑhẽdit; ob cuius glorie inſigne dedit noĩ ſuo; ut altaria ibi ſtãtueret Apollini Didymeo hoc eſt collimini-um: in quo limes perſicus ſcythicis iũgitur quos; ſcythas per ſe linx

gua sua fatas dicunt:& inuicem scythe persas corsaros nominãt:mõ
tẽq; caucasum croucasim id est niuibus candidãtem. Densissima hic
populoꝙ frequentia.cum pt his legem placiti ab exordio moris icor
rupta custodit disciplina. E quibus celeberrimi sũt. Massagete. Esse
dones. Satarche & apamei:post quos imanissimis barbaris interiacẽ,
tibus de ritu aliarũ nationũ pene inconstanter diffinitum aduertis
mus. Bactri camelos fortissimos mittunt:licet Arabia plurimos gi,
gnat. Verum hoc differũt: q; Arabici bina tubera in dorso hñt ;sin,
gula Bactriani. Nunq̃ pedes atterunt. Sunt.n.illis reciproci quibusdã
pumũculis uestia carnulenta. Vnde & cõtraria ẽ labes ambulãtibus
nullo fauente p̃sidio ad nisum insistẽdi. habẽtur in duplex ministe,
riũ. sunt alii oneri ferendo accõmodati. alii ad pernicitatẽ leues. Sed
nec illi ultra iustũ pondera recipiunt:nec isti ãplius q̃ solita spatia
uolunt egredi. Geniture cupidine afferãtur:adeo ut seuiant: cũ ue,
nerem requirunt:oderunt equinum genus. Sitim etiam in quatridu
um tolerant. Verũ cũ occasio bibendi data ẽ:tm̃ implentur quãtum
& saciet desideria p̃terita:& in futurũ diu p̃sit. Lutulentas aquas ca,
tant:puras refugiunt. Deniq; nisi cenosior liquor fuerit; ipsi assidua
pculcatione limũ excitãt:ut turbetur. Durant in annos centum; nisi
forte transłati in pegrina insolentia mutati aeris morbos trahãt. Ad
bella fœmine præparãtur. Inuentũq; ẽ ut desideriũ eis coitiõis qua,
dam castratiõe execaretur. putãt.n. fieri ualidiores:si a coitibus arce
antur. De seribus & uellere serico & attagis.

Va ab Scythico & oceano & mari Caspio in oceanum eoum
cursus inflectitur ab exordio huiusce plage profunde niues
mox longa deserta post antropofagi gens asperrima: deinde spatio
seuissimus bestiis efferata ferme dimidiam itineris partẽ impenetra
bilem reddiderunt. Quarũ difficultatũ terminum facit iugũ mari
imminẽs quod tabin barbari dicũt:postq̃ adhuc longinquæ solitu,
dine. Sic in tractu eius ore quæ spectãt estiuũ orientẽ ultra in huma
nos situs primos hominum seres cognoscimus. Qui aquarum asper
gine mundatis frondibus uellera arborum adminiculo depectũt li
quoris & lanuginis teneram subtilitatem more domant ad obsequũ:
hoc illud est sericum i usum publicũ damno seueritatis admissum
& quo ostentare potius corpora q̃ uestire primo fœminis nunc etiã
uris persuasit luxuriæ libido. Seres ipsi quidem mites & iter sequie
tissimi. Alios reliquorum mortalium cœtus refugiunt adeo ut cete,
rarum gentium commertia abnuant primum eorum fluuium mer,
catores ipsi transeunt. In cuius ripis nullo inter partes lingue cõmer
tio sed depositarum rerum præcia oculis estimantes sua tradũt nr̃a

nō emunt.

De gente atrogorum.

Eqtur Atranus sinus & gens atrogorꝝ: qbus reperies prōgati ue mirā aeris clementiā subministrant. Arcēt sane afflatū noxium colles q salubri apricitate undiq; secus obiecti phibent auras pestilentes. Atq; ideo ut amonitus affirmat par illis & hiperboreis genus uite est. Inter hos & indiam gnatissimi ciconas locauerunt

De india.

Medis montibus auspicatur India. a meridiano mari porrecta a deo fauonii spū saluberrima bis in anno estatem habet: bis legit fruges uice hyemis etesiis potitur auris: hanc possidōius aduersam gallie statuit. Sane nec quicquā ex ea dubium. Nam Alexandri magni armis cōperta; & altorꝝ postmodū regū diligentia pagrata penitus cognitōi nostre adducta est. Megasthenes sane apud indicos reges aliquantisper cōmoratus res indicas scripsit; ut fidem quam subiccerat memorie daret. Dionisius quoq; q & ipse a filadelfo rege spectator missus est gratia periclitāde ueritatis paria pdidit Tradunt ergo in india fuisse quinq; milia oppidorū præcipua capacitate populorꝝ nouem miliū. Diu ēt credita ē tertia pars eē terrarū. Nec mirꝝ sit uel de hoīum uel de urbium copia cum soli indi nunq; a natali solo recesserint. Indiam liber pater primus ingressus est utpote qui indis subactis primus oīum triumphauit. A hoc Alexandrum magnū numerātur sex milia quadringenti quinquagita unus additis & amplius tribus mēsibus hīta per reges cōputatione qui cē tum quinquaginta tres tenuisse mediū cuū deprahēduntur Maximi in ea amnes Gāges & Indus. Quorꝝ gāgen quidā fontibus incertis nāsci & nili modo exūdare perhibent. Alii uolunt a Scythicis montibus exoriri. Hippanis etiam nobilissimus ibi fluuius qui Alexādri magni iter terminauit sicuti are in ripa eius posite pbant. Minima gāgis latitudo p octo milia passuū: maxīa p. xx. patet. altitudo ubi uadosissimus ē mēsurā cētū pedū deuorat. Gāgarides extimus ē Indie populus. Cuius Rex equites mille; elephātos septingentos: peditum saxaginta milia in paratu belli habet. Indorum quidam agros exercent: militiam plurimi: merces. Alii optimi ditissiq; rempu. curant: reddunt iudicia: assident regibus. Quietum ibi emminentissime sapientie genus est. Vite repletos incensis rogis mortem accersere. Qui uero ferociori secte se dederunt; & siluestrem agunt uitam: elephantos uenantur. Quibus perdomitis ad mansuetudinem: aut arant: aut uehuntur. In gange insula est: populosissimā & amplissimā continens gentem. Quoꝝ Rex peditum quīquaginta milia: equitum quattuor milia in armis habet. Omnes sane quicunq; præditi sunt regia pote-

Prasia gens Palibothra

Mallæ Mons

Pygmæi Pandæa gens Nysa urbs Imeros mons

Christe et Argyre Insulæ

Aspagianum gens

Mile mons

Mixedemi nibus

stat enõ sine maximo elephãtoꝝ equitũ ẽt peditũq; numero milita
rem agitant disciplinam. Parsia gẽs ualidissima palibothra urbẽ in/
colunt. Vñ quidam gentem ipsam palibothros noiauerũt. Quorum
rex sexcẽtena milia peditũ: equitũ triginta milia; elephantorũ octo
milia: oĩbus diebus ad stipendiũ uocat. Vltra palibothram mõs mal
leus in quo umbræ hyeme in septentrione estate in austro cadunt ui
cissitudine hac duráte senis mensibus. Septẽtriones in eo actu in áno
semel: nec ultra qndecim dies parẽt: sicut auctor est Bethon: qui per
hibet hoc in plurimis Indie locis inueniri. Indo pximantes flumini-
uersam ad meridiẽ plagam ultra alios torrentur calore. Deniq; uim
sideris pdit hoium color. Mõtana pygmei tenẽt. At hi quibus ẽ uici
nus oceanus sine regibus degũt. Pandea gẽs a feminis regitur. Cui re
gina prima Assignat Herculis filia. Et nisa urbs regioni isti dat. Mõs
etiã Iouis facer imeros nomie: in cuius specu nutritu liberum patrem
ueteres indi affirmant; ex cuius uocabuli argumento creditur libe/
rum patrem lasciuienti fame fœmine natũ. Extra idi hostium sunt
insulæ duæ Chrise & Argire adeo fecunde copia metallorũ ut ple
rique eas aurea sola habere pderint; & argentea in dis oĩbus promis/
sa. Cesaries nõ sine fuco cerulei aut crocei coloris. Cultus pcipuus in
gẽmis. Nullus funerũ apparatus; pterea ut Iube & Archelai regum li
bris editũ ẽ; inquãtũ mores populorũ dissonant; habitus quoq; di
screpantissimus ẽ. Alii lineis; alii laneis peplis uestiũtur; pars nudi. ps
obscena tm̃ amictulati plurimi & flexibilibus libris circundati. Qui
dã populi adeo pceri ut elephãtos uelut equos facillima insultatiõe
transiliant; plurimis placet neq; aial occidere neq; uesci canibus; ple
rique tantũ piscibus aluntur; & e mari uiuunt. Sunt qui pximos pa/
rẽtesq; prius q̃ ánis aut egritudine i maciẽ eãt & intabeãt uelut hosti/
as cedũt. Deide perẽptoꝝ uiscera epulas hñt; q; ibi nõ sceleris sed pie
tatis loco numerãt. Sũt qui cũ incubuere morbi procul a ceteris i se/
creta abeunt nihil ansie q̃ mortẽ expectantes. Astiacanoꝝ gẽs laureis
uiret siluis: lucis huseis. Vitium uero & arboꝝ uniuersarum quibus
grecia dulcis est prouentibus copiosa philosophos habẽt indi gimno
sophistas uocãt; qui ab exortu adusq; solis occasum cõtentis oculis or
bem cãdentissimi sideris intuent; in globo igneo rimãtes secreta que
dam; arenisq; feruẽtibus ppetem diem alternis pedibus insistunt. Ad
mõtem qui Nilo dicitur habitãt quibus auerse plãte sunt & octoni i
plãtis singulis digyti. Megastenes per diuersos idie mõtes esse scribit
natiões capitibus caninis armatas unguibus amictas uestitu tergorum
Ad sermonẽ humanũ nulla uoce sed latratibus tm̃ sonãtes asperis ni
ctibus. Apud Clesiam legitur quasdã fœminas ibi semel parere: nas

tosq; canos illico fieri. Esse rursum gentē alterā: que in iuuenta sit cana: nigrescat in senectute. Vltra eui nostri temporis terminos perhēnantem Legimus monoculos quoq; ibi nasci singulis cruribus & singulari pernicitate. Qui ubi defendi se uelint a calore resupinati plantarum suarum magnitudine inumbrarentur. Gangis fontē qui accolunt nullius ad escam opis indigent. Odore uiuunt pomorū siluestrium: longiusq; per gētes eadē illo in pūsidio gerūt: ut olfātu alant: qđ si tetriorem spiritū forte traxerit exaiari eos certū est. Perhibent esse & gētē fœminarū quæ quinquennies cōcipiūt. Sed ultra octauū annū uiuendi spatia nō ptrahūt. Sūt qui ceruicibus carēt: & i humeris habent oculos. Sūt q siluestres hirti corpora: caninis dentibus: stridore terrifico. Apud eos uero quibus ad uiuendi rationem propensior cura est multæ uxores in eiusdem uiri coeūt matrimoniū: & cum maritus homine decesserit apud grauissimos iudices suā quæq; de meritis agunt cām: & quæ officiosior cæteris snia uicerit iudicantiū: hæc palmæ refert præmiū ut arbitratu suo ascendat rogum cōiugis: & supremis eius semetipsam det inferias. Cæteræ nota uiuant. Enormitas in serpentibus tanta est: ut ceruos & aīantia alia ad parē molem tota hauriant. Quinetiam oceanū indicū q̄tus est penetrēt: insulasq; magno spacio a cōtinenti separatas pabulandi petant gratia. Quod corā est potētia amplissimæ magnitudinis fieri qua per tantā sali latitudinē ad loca permeāt destinata. Sunt illic multæ & mirabiles bestiæ: quarū e multitudine & copia partē persequemur. Leucotrota ueloci tate præcedit feras uniuersas. Ipsa asini fere magnitudine: cerui clunibus: pectore ac cruribus leoninis: capite camelino: bisulca ungula ore adusq; aures dehiscente: dentiū locis esse ppetuo. hæc quoad formā. Voce autē loquentiū hoīum sonos æmulātur. Est & aele alas ut equus: cauda uero elephāti: nigro colore maxillis prurigineis: pferēs cornua ultra cubitalē modū lōga: ad obsequiū cuius uelit motus accomodata. Neq; n. rigent: sed flectuntur ut usus exigit pliandi. Quorū alterū cum pugnat protendit: alterq; replicat: ut si nisu aliquo alterius acumen fuerit obtusum acies succedat alterius: hippopotamis cōpatur. Et ipsa sane aqs fluminū gaudet. Indicis tauris color fuluus ē. Volucris pnicitas. pilus i cōtrariū uersus hiatus omē qđ ca. Hi quoque circūferunt cornua flexibilitate q̄ malint: tergi duritia oē tælū respuūt: ac tam īmiti ferocitate ut capti aias piciāt furore. Māticora quoq; noie inter hæc nascit triplici dētiū ordine coeūt uicibus alternis: facie hoīs: glaucis oculis sanguīeo colorē: corpe leonino: cauda uel uti scorpiōis aculeo spiculata: uoce tā sibila ut īmitet sistulaq; modulos tubarūq; ptinētiū: hu. car. auidissīe affectat: pedibꝫ sic niget saltu

De Boby Indijs Monocerotas

Anguille

De Balenis Indijs Physeteras

Psitacus Auis

De Silujs Indie:

Thylos Insula

Piper hidum

sic potest: ut morari eam nec extensissima spacia possit nec obstacula latissima: Sunt pterea boues unicornis & tricornis solidis ungulis nec bifidis. Sed atrocissimu est monoceros monstrum mugitu horrido equino corpore elephanti pedibus: cauda suilla capite ceruino: cornu e media eius fronte ptenditur splendore mirifico ad longitudinem pedum quattuor ita acutum ut quicquid ipetat facile ictu eius perforetur. Viuus no uenit in hominum potestate: & interimi quide potest: capi no potest. Atq; etiam gignunt miracula no minora. Anguillas ad tricenos pedes longas educat ganges: quem Statius Seboſus iter præcipua miracula ait uermibus abundare ceruleis nomine & colore Hi bina habent brachia longitudinis cubitorum non minus fenu adeo robustis uiribus ut elephantos ad potum uentitantes mordicus comprehensos ipsorum manu rapiant in profundum. Indica maria balenas habent ultra spacia quattuor iugerum. Sed & quos fisetras nuncupant: quiꝫ enormes ultra molem ingentium columnarum super antenas se nauium extollant: haustosq; fistulis fluctus ita eructant: ut nimbosa alluuie plerumq; deprimant alueos nauigatium. Sola india mittit psitacum auem colore uiridi: torque puniceo. Cuius rostri tanta duricia est ut cum e sublimi præcipitatur in saxum nisu se oris excipiat & quodam quasi psidio utatur extraordinariæ firmitatis. Caput uero tam ualens ut si quando ad discendum plagis sit admonendus: nã studet ut quid homines alloquatur: ferrea clauicula sit uerberãdus dum pullus est: atq; adeo intra alterum ætatis suæ annum quæ monstrata sunt & citius discit: & tenacius retinet. Maior paulo segnior ẽ & obliuiosus & indocilis inter nobiles & plebeios discretionem digyto facit numerus. Qui pstãt qnos i pede hñt digytos: cæteri ternos: Lingua lata multoq; latior q̃ cæteris auibus. Vñ pficit ut articulata uerba penitus eloq̃tur. Quod ingeniu ita romanæ delitiæ miratæ sunt ut barbari psitacos mercẽ fecerint. Indoꝝ nemora i tã pceram sublimãtur excelsitate ut transiacine sagittis q dẽ possint. Pomaria ficus hñt quarũ codices i orbẽ sexaginta passuũ spaciũ enorme crassescũt Ramorum umbre ambitu bina stadia cõsumũt. Folioꝝ latitudo forma amazonicae peltæ cõparatur. Pomũ eximiæ suauitatis. Quæ palustria sunt harundinem creant ita crassã ut fissis internodiis lembi uice uectitet nauigantes. E radicibus eius exprimitur humor dulcis ad melleã suauitatem. Thylos indiæ insula & ea fert palmas: oleam creat: uineis abũdat. Terras oẽs hæc miraculo sola uincit q, quæcũq; in ea arbos nascitur nunq̃ caret folio. Mons caucasus inde incipit: qui maximam orbis partẽ ppetuis iugis penetrat. Idem frõte qua soli obuersus est arbores piperis ostentat: quas ad iuniperi similitudinem

diuersos fructus edere asseuerant. Hoꝛ qui primus erũpit uelut core hoꝛ fibria dicit piper longũ: qui icorrupti piper albũ. Quoꝛ cutem rugosã & torridã calor fecerit. Nomen trahit de colore: piper niꝛ. Qui deinde caducus torret feruido sole: uocamen trahit de colore Sed ut piper sola india: ita & hebenũ sola mittit. Nec tñ uniuersarum: ueꝛ exigua sui parte siluis hoc genus gignit. Arbor est plerumq; tenuis & frequentior: uimine raro: in crassitudinẽ caudicis extuberata; hiulco cortice & admodũ reticulato: dehiscentibus uenis adeo ut per ipsos sinus pars intima uix tenui libro contegat. Lignũ omne atq; mediale eadem ferme & facie & nitore qui est in lapide gagate. Indi reges ex eo sceptra sũmũt: & quascunq; deoꝛ imagiñs nõ nisi ex hebeno habent. Idẽ ferunt materia ista liquorẽ nõ cõtineri noxiũ: & quicquid maleficũ fuerit tactu eius auerri: hac gratia pocula ex hebeno habent. Ita nihil miꝛ si peregre sit ĩ precio: quo etiã ipsi quibus prouenit honorantur. Hebenũ ex india romæ mitridatico triũpho primũ magnus Pompeius exhibuit. Mittit india & calamos odoratos potentes aduersũ iteſtinæ ægritudinis incõmoda. Dat & multa alia fragrantia mirifice spiritus suauitate grata. Indicoꝛ lapidũ in adamãtibus dignitatis prima: utpote qui lymphationes ambigãt. Venenis resistãt: pauitãtium uanos metus pellãt. Hæc primũ de his predicari oportuit quæ respicere ad utilitatẽ uidebamus: Nũc reddemus quot adamãtũ sunt species: & quis color quiq; eximius. In quodã chrystalli genere inuenitur materia In qua nasci ẽ adæque similis splẽdore liquidissimo in mucronẽ sexangulũ utriq; secus leuiter turbinatus: nec ultra unq̃ magnitudinẽ nuclei auellanæ reptus. Huic ꝓximus in excellentissimo auro deprehẽdit. Secũdus pallidior ac magis ad argẽti colorẽ renitens. Tertius in uenis cypri apparet ꝓprior ad aereã faciem Quartus in metallis ferrariis legit põdere cæteros antecedẽs nõ tamẽ & potestate. Nã & hic & q in cypro deprehẽdũt frãgi queũt. pleriq; etiã adamãte altero perforãt. At hi quos primos diximus nec ferro uincũtur: nec ligni soluũtur. Vexatamẽ si diu in sanguine hircino macerẽtur: aliter q̃ si callido frigido ue malleis aliquot ãtefractis & icudibus dissipatis aliquãdo cedũt & i particulas dissiliũt. Quæ fragmẽta sculptoribus in usũ isigniendæ eiuscemõi gẽmæ expetuntur. Inter adamãtẽ & magnetẽ est quædã naturæ occulta dissensio: adeo ut iuxta positus nõ sinat magnetẽ rapere ferrũ. Vel si admotus magnes ferrũ traxerit: quasi prædã quandã q̃quid magneti hæserit adamas rapiat atq; auferat. Lichinitem deide fert india; cuius lucis uigorem flagrans excitat lucerna: qua ex cã lichintẽ græci uocauerũt. Dupplex ei facies. Aut in purpureã emicat claritate: aut meratius suffũdit cocci

rubore. Per omnē intimū ſui ſiquidē pura ſit in offenſam admittit perſpicuitatē. At ſi excāduit radiis ſolis icta: uel ad calorem digytoꝝ attritu excitata eſt aut paleaꝝ caſſa: aut cartarum folia ad ſe rapit: cō tumaciter ſculpturis reſiſtēs. ac ſi quādo iſignita eſt: dum ſigna iprimit quaſi quodā animali morſu partē cæræ retētat. Berillos i ſexāgulas formas īdi atterūt ut hebetē coloris lenitatem āguloꝝ repercuſſu excitēt ad uigorē. Berilloꝝ genus diuidit̄ i ſpeciē multifariā eximii ſteruirēte glauci & ceruli temperamēto quādam præferūt puri maris gratiam. Infra hos ſūt chryſoborilli q̄ lāguidius micātes aurea nube circūfundūt. Chryſopraſos quoq; ex aureo & purpuraceo mixtā lucē trahētes æque berilloꝝ generi adiudicauerūt. Hiacynthizōtas. ſ. qui hiacynthos ꝓpe referāt & ipſos ꝓbāt. Hos uero q̄ chriſtallis ſimiles capillamētis obſcurantur ītercurrentibus. hoc. n. uitio illorum nomen eſt. hos ſciētiſſimi lapidū plebi dederūt: Indici reges hoc genus gēmarū in longiſſimos chylindros amāt fingere: eoſq; perforatos elephantoꝝ ſetis ſubligant ac monilia habēt. aut plerūq; ex utroq; capite inſertis aureis umbilicis ut marcentē faciem ad nitelā incedāt pinguiorē: quo per induſtriam metallo hinc inde addito fulgentiorem trahant lucem.

De Berillis Indicis.

Chryſoberilli
Chryſopraſos
Hiacynthizōtas

De taprobane inſula.

Aprobanem inſulam anteq̄ temeritas humana exquiſito penitus mari fidem panderet diu in orbem alterū putauerunt: & quidē eū quem habitare anthiones crederētur. Verū Alexandri magni uirtus ignorantiā publici erroris nō tulit ulterius permanere: ſed in hæc uſq; ſecreta propagauit noīs ſui gloriā. Miſſus igitur Oneſicritus præfectus claſſis macedonicæ terram iſtam q̄ta eſſet quid gigneret: quo modo haberetur exploratā notitiæ noſtre dedit. Patet in longitudinē ſtadiorū. vii. mil. in latitudine .v. mil. Scinditur ānne interfluo. Nā pars eius beſtiis & elephātis repleta ē maioribus multo q̄ quos fert india. partē hoīes tenent. Margaritas ſcatet & gemmis oībus. Sita ē inter ortum & occaſum: ab eo mari incipit prætenta indiæ. Aſia indorum gente dierum uiginti quinq; primo in eam fuit curſus: ſed cum papiraceis & nili nauibus illo pergeretur: mox curſu nauium noſtrarum ſeptem dierū īter factum ē. Mare uadoſū interiacet altitudinis non amplius ſenūm paſſuum. Certis autem canalibus adeo altum adeo depreſſum ut nullæ unq̄ anchoræ ad ꝑfūdi illius ima potuerint peruenire. Nulla in nauigando ſyderum obſeruatio utpote ubi ſeptentriones nequaquam aſpiciuntur Vergiliæ nunquā apparent. Lunam ab octaua in ſextamdecimam tantum ſupra terram uident. Lucet ibi canopos ſydus clarum & ampliſſimum Solem orientem dextra habent: occidentem ſiniſtra. Obſeruatione

Anthichtones

Oneſicritus

De Longitudine et Latitudine taprobane Inſule

De ſitu Taprobane Inſule

itaq; nauiganda nulla ſuppetente per quam ad deſtinata pergẽtes lo cum capiant. Vehunt alites quarum meatus terram petentium regẽ di curſus magiſtros habent. Quaternis non amplius in anno menſi bus nauigatur. aduſq; Claudi principatum. De taprobane hæc tantũ noueramus. Tunc enim fortuna patefecit ſcientiæ uiam latiorẽ. Nã libertus anni Policami qui tunc rubri maris uectigal adminiſtrabat arabiam petens aquilonibus præter carmaniam raptus quintodecio quidem die appulſus eſt ad hoc littus portũq; iuectus qui hipporus nominatur. Sed deinde menſibus ſermonem perdoctus admiſſus eſt ad colloquia regis. Quæ compererat reportauit. Stupuiſſe ſcilicet regem pecuniam quæ capta erat cum ipſo. Quod tam & ſi ſignata diſ paribus foret uultibus: parem tamen haberet modum põderis. Cu ius æqualitatis contemplatione cum romanam amicitiam flagrãtius concupiuiſſet: thracia principe legatos aduſq; nos miſit. a quibus co gnita ſunt uniuerſa. Ergo iidem homines corporum magnitudine alios omnes antecedunt. Crines fuco imbuunt Ceruleis oculis: atroci uiſu: terrifico ſono uocis: quibus immatura mors eſt in annos cẽtum æuum trahunt. Aliis omnibus annoſa ætas & pene ultra humanã ex tenta fragilitatem. Nulli aut per diem aut ante diem ſomnus. Noctis partem quieti deſtinant. Lucis ortum uigilia anteuertunt. Aedificia modice ab humano tollunt. Annona ſemper eodem tenore eſt. Vites neſciunt. Pomis abundant. Colunt herculem. In regis electione nõ no bilitas præualet: ſed ſuffragium uniuerſorum. Populus enim eligit ſpectatum moribus & inueteratæ clæmentiæ & iam annis grauem. Sed hoc in eo, queritur cui liberi nulli ſint. Nam qui pater fuerit eti am ſi uita ſpectatus eſt non admittitur ad regendum. Ac ſi forte dũ regnat pignus ſuſtulit exuitur poteſtate. Idq; eo maxime cuſtoditur ne faciat hereditarium regnum. Deinde etiam ſi rex maximam præ ferat æquitatem: nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo recto, res accipit ne in cauſis capitum ſolus iudicet. Et ſic quoque ſi diſpli cuerit iudicatum ad populum prouocatur. A quo datis iudicibus ſe ptuaginta fertur ſententia; cui neceſſario acquieſcitur. Cultu rex diſ ſimili a cæteris ueſtitur. Firmate ut eſt habitus quo liberum patrem amiciri uidemus. Quod ſi etiã ipſe in aliquo peccato argutus ſit ac re uictus morte mulctatur. Non tamẽ ut cuiuſq; attrectetur manu: ſed conſenſu publico rerum omniũ interdicta ei facultate. Etiam collo, quii poteſtas punito denegatur. Culturæ ſtudent uniuerſi. Interdum uenatibus indulgent: nec plebeias agunt prædas: quippe cum tigrides aut elephanti tantum requirantur. Maria quoq; piſcationibus inquie tant: marinaſq; teſtudines capere gaudent. Quarum tanta eſt magni

tudo ut ſuperficies earum domum faciat;& numeroſam familiā nō arcte receptet.Maior pars inſulæ huius calore ambuſta eſt; & in uaſtas deficit ſolitudines. Latus eius mare alluit peruiridi colore: fruticoſum ita ut iubæ arborum plerūq; gubernaculis atterantur. Cernūt latus ſericum demontium ſuorum iugis. Mirantur aurum;& ad gratiam poculorum omnium gemmarum adhibent apparatum. Secāt marmora teſtudinea uarietate. Margaritas legunt plurimas maximasq;. Conchæ ſunt in quibus hoc genus lapidum requiritur. Quæ certo āni tpe luxuriante cōceptu ſitiūt rorē uelut maritū cuius deſiderio hiant. Et cū maxime lunares liquātur aſpergimus oſcitatione quadā hauriūt humorē cupitū. Sic cōcipiūt grauidæq; fiunt: ac de ſaginæ qualitate reddūt habitus unionū. Nā ſi purū fuerit quod acceperint cādicant orbiculi lapillorū. Si turbidū aut pallore lāgueſcūt aut rufo inubilātur. Ita magis de cælo q̄ de mari partus habēt. Deniq; quotiens excipiunt matutini aeris ſemen fit clarius margaritum Quotiens ueſpere fit obſcurus; q̄toq; magis hauſerit tanto magis proficit lapidū magnitudo. Si repāte micauerit coruſcatio ītēpeſtiuo metu cōprimūtur: clauſæq; ſubita formidīe uitia contrahunt abortiua. Aut.n. pparuuli fiūt ſcrupuli; aut inanes. Cōchis ipis ineſt ſenſus; partus ſuos maculari timēt. Cūq; flagrātioribus radiis excāduerit dies; ne fuſcētur lapides ſolis calore ſubſidūt. & ſe pfūdis igurgitant ut ab æſtu uēdicētur. huic tñ puidētiæ ætas opitulat. Nā cādor ſenecta diſperit; & grādeſcētibus cōchis flaueſcūt margaritæ. Lapis iſte i aqua mollis ē unio durat euiſceratus. Nūq̄ duo ſimul repiuntur. Vñ uniones nomē datū. Vltra ſemiunciales inuētos negāt. Piſcātiū iſidias timēt cōchæ. Inde eſt ut aut inter ſcopulos aut iter marinos canes plurimū deliteſcāt. Gregatim natant. Certus examini dux eſt. Ille ſi captus ſit; etiā quæ euaſerint i plagas reuertuntur. Dat & india margaritas. Dat & littus britanicū; ſicut Diuus Iulius thoracem quæ ueneri genitrici in templo eius dicauit; e britanicis margaritis factum; ſubiecta iſcriptione teſtatus eſt. Iolliā Paulinā Caii principis coniugē uulgatū é hūiſſe tunicā ex margaritis ſextertio tūc q̄drigēties æſtimatā Cuius parādæ auaritia pr ipius Manilius ſpoliatis oriētis regionibus exaſpauit. C. Cæſaré offēdit Auguſti filiū ſterdictaq; amicitia principis ueneno iteriit. Illud quoq; exp̄ſſit uetus diligentia q̄ ſyllanis primum tpibus romā illati ſunt uniones.

De inſula euſea itinerario īdico & ſinu pſico & arabico.

1 B inſula euſea ut cōſequés ē ad cōtinentē. Igit a taprobane india reuertamur. Cōuenit res īdicas uidere. Sed ſi indicis urbibus aut nationibus reſiſtamus egrediemur propoſitæ concinitatis modū. pximā īdo flumini urbē hūere caphiſā; quā Cyro diruit. Ara

Archaron Amnis
Cadrusii Oppidū
Alexandria

Orthrophagi

Sol⁹ Insula

Plinius

Hydrimarinum

Hydreū Oppidum

Rubrum mare
Portus
Cottonare Regio
Monoxylus

Chelonophagi

Persicus sinus
Sinus Arabicus

Susa Oppidū

choſiam herimanto amni impoſitā Semiramis condidit. Caruſiam oppidū ab Alexandro magno ad caucaſū conſtitutū eſt. Ibi & Alexādria quæ patet amplius ſtadia trigita. Multa & alia ſunt ſed hæc cū eminentiſſimis. Poſt indos montanas regiones ictiophagi tenēt: quos ſubactos Alexāder magnus in reliquo abſtinere iuſſit a piſcibus. Nā antea ſic alebantur. Vltra hos deſerta carmaniæ perſis deinde atque ita nauigatio. In quā ſolis inſula arubens ſemp & omni aiantium generi inacceſſa. Quippe quæ nullum nō animal illatu necet. Ex india reuertentes ab azamo carmaniæ fluente ſeptētriones primum uident Achemenides in hac plaga ſedes fuerunt. Inter carmaniæ promontorium & arabiā quinquaginta milia paſſuum interiacent. Deinde tres inſulæ circa quas hidri marini egrediūtur uicenum cubitū longitudine. Dicendū hoc loco quatenus ab alexandria egypti pergatur etiā uſq; indiā. Nilo uehente coptō uſq; etheſiis flatibus curſus eſt. Deinde terreſtre iter hydreum. Poſt tranſactis aliquot manſionibus berenicē puenitur ubi rubri maris portus eſt. Inde oceli arabiæ portus tāgitur ꝓximū indiæ emporiū excipitur & miri infamiæ piraticis factōibus. Deinde per diuerſos portus cottonare ſucceditur. Ad quā monoxilis lintribus piper uehūt petētes indiā ante exortum canis: aut ꝓtinus poſt exortū nauigio media æſtate ſoluūtur. Reuertētes renauigant decembri menſe. Secundus ex india uentus ē uulturnus: at cū uentū eſt in rubrum mare aut africus aut auſter uehunt: Spatium indie decies ſepties centena & quinquaginta milia paſſuum proditur At carmaniæ cētum milia: cuius pars non caret uitibus. Præterea hēt genus hoīum qui non alia q̄ teſtudinis carne uiuunt. Hirſuti comā facie tenus quæ ſola leuis eſt. Idem coriis piſcium ueſtiuntur Chelonophagi cognominati. Irrumpit hæc littora rubrum mare: idque in duos ſinus ſcinditur. Quorum qui ab oriente eſt perſicus appellat: quoniam quidam habitauere perſidis populi uicies & ſexagies centena milia paſſuum circuitu patens. Ex aduerſo unde arabia ē alter arabicus uocatur. Oceanum uero qui ibi influit azanium nominauerūt Carmaniæ perſis adnectitur; quæ incipit ab inſula a frondiſia uariarum opum diues tranſlata quondā in parthicum nomen littore quo occaſui ſubiacet porrecta in milia paſſuum quinquaginta. Oppidū eius nobiliſſimum ſuſa: in quo templum ſuſiæ dianæ. A ſuſis barbite oppidum centum trigintaquinq; milibus paſſ. diſtat. In quo mortales uniuerſi odio auri coemunt hoc genus metallicū & abuciunt in terrarum profunda ne polluti uſu eius auaritia corrumpant æquitatem. Hic inconſtātiſſimus terrarum modus nec immerito cum aliæ circa perſiden nationes ſchenis: aliæ paraſangis: aliæ in comparata

disciplina terras metiantur:& incertam fidem faciat mensuræ ratio
discors. De parthia & sepulchro Cyri

Parthia quãta est a meridie rubrum mare a septentrione hircanum solum claudit. In ea regna duo de uiginti·diuidecantur in duas partes. Vndecim quæ dicuntur superiora incipiũt ab armenio limite & caspio littore ptecta ad terras scytharum quibus cõcorditer degunt. Reliqua septem inferiora: sic.n. uocitant: habent ab ortu narios arianosq;: carmaniam a die medio: medos ab occidui solis plaga: a septentrione hyrcanos. Ipsa aũt media ab occasu trãsuersa utraq; parthiæ regna amplectitur. a septentrione armenia circũdata: ab ortu caspios uidet a meridie persidem. Deinde tractus hic procedit usq; ad castellum quod Magi obtinent phydasarchida nomine hic Cyri sepulchrum.

De babylone & de recursu ad oceanum atlanticum: in quo insulæ gorgades hesperidesq; atq; fortunatæ.

Caldææ gentis caput babylonia est a Semiramide cõdita: tam nobilis ut propter eã & assyrii & mesopotamii in babyloniæ nomen transierint. Vrbs ẽ sexaginta milia pas. circuitu patẽs muris circũdata quorum altitudo. cc. pedes detiñt Latitudo l. ternis in singulos pedes digytis ultra q̃ mensura nostra est altioribus. Amne interluitur eufrate. Beli ibi louis templum: Quem inuentorem cælestis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio quæ deũ credit. In æmulationem huius urbis thesiphontem parthi condiderunt. Tempus ẽ ad oceani oras reuerti represso in æthiopiam stilo: Nanque ut atlanticos æstus occipere ab occidente & hispania dudũ dixeramus ab his quoq; partibus mũdi. Vnde primũ atlantici nomen induat exprimi par est. Pelagus azanium usq; æthiopum littora ꝓmouetur. Aethiopicum a massilico promontorio. Vnde rursus oceanus atlanticus. Iuba igitur uniuersæ partis quã plurimi propter solis ardorem peruiã negauerunt) facta etiam uel gentium uel insularum cõmemoratione ad confirmandæ fidei argumẽtum omẽ illud mare ab india ad usq; gades uolũt intelligi nauigabile. Chori tamen flatibus cuius spiritus præter arabiam ægyptum mauritaniã euehere q̃is quæ aut classem dummodo ab eo promontorio indiæ cursus dirigatur: qd' alii lepta nacran: alii drepanum nominauerunt: Addidit etiam stationũ loca: & spacioꝝ modũ. Nam ab indica prominentia ad malicũ insulam affirmant esse quindecies centena milia passuũ. A malicho ad sceneon ducenta. xxv. milia. Inde ad insulam adan adanũ centum quinquaginta milia. Sic conficies ad apertum mare decies octies cẽtena & septuaginta milia. Idem opinione plurimoꝝ qui ob solis flagrãtiã maximã

partis istius regionem ferunt humano generi inaccessam: Sic relucta
tur ut mercantium ibi transitus infestari ex arabicis insulis dicant q̃s
ascythæ habent arabes quibus a re innata datũ nomen est. Nam buba/
lis utribus cõtabulatas crates superponunt: uectitatiq; hoc ratis gene/
re p̃tereuntes impetũt sagittis uenenatis. Habitari etiam abdita æthi/
opiæ adusta troglodytarũ & ictiophagorum nationibus. quorũ tro/
glodytæ tanta pernicitate pollent: ut feras quas agitant cursu pedum
assequantur. Ictiophagi nõ secus q̃ marinæ beluæ nãdo in mari ualér.
Ita exquisito atlãtico mari usq; in occasum etiã gorgadum Xenophõ
meminit insularũ. Gorgades insulæ ut accepimus obuersæ sunt pro
montorio quod uocamus hesperiõceras. Has incoluerunt Gorgo
nes monstra & sane usq; adhuc monstruosa gens habitat. Distant a cõ
tinenti bidui nauigatione. Prodidit deniq; Xenophon Lampsacenus
Hãmonem pœnorum regẽ i eas permeasse. Repertasq; ibi fœminas
alitis pernicitate atq; ex omnibus quæ apparuerant duas capras tã hir
to atq; aspero corpore ut ad argumentum spectandæ rei duarum cu
tes miraculi gratia inter donaria lunoni suspẽderit quæ durauere us
que in tempora excidii carthaginensis. Vltra gorgodes hesperidum
insulæ sunt: Sebosus affirmat dierum quadraginta nauigatione in in
timos maris sinus recesserunt: fortunatas insulas contra leuam mauri
taniæ tradunt iacere. Quas luba sub meridie quidem sitas; sed proxi
mas occasui dicit. De hac nostris expectari magnũ mirum reor: sed
infra famam uocabuli res é. In prima earũ cui nomen est nitrion ædi/
ficia non sunt nec fuerunt luga montium stagnis madescunt. Ferulæ
ibi surgunt ad arboris magnitudinem. Earũ quæ nigræ sunt exp̃ssæ
liquorem reddunt amarissimũ: quæ candidæ sucos reuomunt etiã
potui accomodatos. Alteram insulã iunoniã appellatam ferunt. In ea
pauxillæ ædes humiliter ad culmẽ fastigiatæ. Tertia huic proximat
eodem nomine nuda omnia. Quarto loco capraria appellatur enor/
mibus lacertis plusq̃ referta. Sequitur niuaria aere nebuloso & coacto:
ac ꝓpterea semper niualis. Deide canaria plena canibus forma etiam
eminentissimis. Inde etiam duo exhibiti lubæ regi. In ea ædificiorũ
durãt uestigia. Auiũ magna copia: nemora pomifera: palmeta cario/
tas ferentia: multa nux pinea: larga mella: ãnes salubres: piscibus abũ
dantes. Perhibent etiã expui in eum undoso mari beluas. Deinde cũ
monstra illa putredine tabefacta sunt oia illic inficiunt odore tetro.
Ideoq; nõ penitus ad nuncupationẽ suã congruere insulas qualitatẽ.

FINIS

Venetiis anno Domini. M. CCCC
LXXXIII. die. xiii. Ianuariis.

Troglodytę
Ithiophagi

Gorgones mõstra

Hesperidũ Insulę
Fortunatę Insulę

Nitrion
Ferulę

Iunonia

Capraria
Niuaria
Canaria

Amo

Zu Rom der kayser Heinrichs hatten / der herre hyss
wend ersünder / von dysen hab thyrannen / der was demach
burgermeyster. der was Lamper dan ettlich thyrus herr
wenen. Wend stund auf stunden gen ach ysten
den / Sulius wündet pallas gieren lauren einen Mitlin
artidet mann sin varet chir / das ist sünd verporgen / das
er pallas herre kündet / wend den sünd durch kum
mend / der hat an ungericht von sinnschalben stegen
prait /